

Άπόστολος Λ. Πιερρής

ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

*Αίτια Χωρολογικά Ιστορικής Γεωπολιτικής
και Γεωπολιτιστικής*

1997

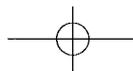
ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΙΜΙΑ

[Τὰ κείμενα γράφτηκαν τὸ 1996 μετὰ τὴν Κρίση τῶν Ἴμια καὶ δημοσιεύτηκαν σὲ ἐβδομαδιαῖες συνέχειες στὸν “ΕΘΝΙΚΟ ΚΗΡΥΚΑ” Πατρῶν μέχρι τὸ καλοκαίρι τοῦ ἴδιου ἔτους. Τὸ 1997 προετοιμάστηκαν γιὰ ἔκδοση σὲ μορφή βιβλίου χωρὶς ἀλλαγές. Ἡ διαδικασία δὲν ὠλοκληρώθηκε καὶ τὸ βιβλίο δὲν ἐξεδόθη. Δημοσιεύεται ἐδῶ ἐκείνη ἡ προετοιμασία ὡς εἶχε. Λείπουν οἱ χάρτες καὶ τὰ διαγράμματα, τὰ ὅποια θὰ ἀναρτηθοῦν ἀπὸ τὴν ἔκδοση τοῦ 1996 στὴν ἐφημερίδα. Τὸ Κεφάλαιο 25 εἶχε δημοσιευθεῖ στὴν ἴδια ἐφημερίδα τὸ 1995, ἐνῶ ἐμáινετο ἡ Γιουγκοσλαβικὴ Κρίση. Ἀναρτᾶται ἐδῶ ἀπαράλλακτο. Ἡ ἀρίθμηση τῶν Κεφαλαίων καὶ ἡ σελιδαρίθμηση ἀκολουθεῖ τὸ σχέδιο ποὺ ἄρχισε μὲ τὸ δημοσιευμένο βιβλίο τοῦ πρώτου Μέρους τοῦ ἔργου: Ἀπόστολος Λ. Πιερρῆς, *Χῶρος καὶ Ἱστορία*, Τόμος Α΄, *Καθολικὰ Πεδία Δυνάμεων*, 1998.]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦ. 36	Ἡ Διπλωματική Ἡττα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Κρίση τῶν Ἴμια	367 -378
ΚΕΦ. 37	Ἡ Σημασία τῆς Συμφωνίας Ἀπεμπλοκῆς	379 -389
ΚΕΦ. 38	Ἡ Νομικὴ Ἀντιμετώπιση τοῦ Ζητήματος τῶν Νησίδων	390 -402
ΚΕΦ. 39	Τὸ Ζήτημα τῆς Ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῶν Νήσων κατὰ τὴν Συμβατικὴν του βάσιν	403 -412
ΚΕΦ. 40	Ἡ Ἀποτυχία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς μετὰ τὴν Κρίση τῶν Ἴμια	413 -433
ΚΕΦ. 41	Οἱ Τέσσερες Φάσεις Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς κατὰ τὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ 1996: Ἀπράγμων Καιροσκοπισμὸς	434 -437
ΚΕΦ. 42	Νέος Κύκλος Ἑλληνικῆς Καιροσκοπικῆς Συγχύσεως στὰ ἙλληνοΤουρκικά	438 -440
ΚΕΦ. 43	Τοπικὴ Τουρκικὴ Στρατηγικὴ καὶ Ἄτοπος Ἑλληνικὴ Ἀστρατηγία	441 -450
ΚΕΦ. 44	Ευρωπαϊκὴ Ἑνωσις καὶ Ἑλληνοτουρκικὲς Σχέσεις	451 -455

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 36.

Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙ ΤΩΝ ΙΜΙΑ

Ἡ Ἑλλάς ὑπέστη κατὰ τὴν πρόσφατο ἙλληνοΤουρκικὴ κρίσι ταπεινωτικὴ ἤττα ἐξ αἰτίας:

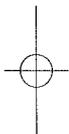
- 1) τῆς ἀπουσίας συνολικῆς ἐθνικῆς στρατηγικῆς βασιζομένης στὴν βαθεῖα ἀνάλυσι τῆς γεωστρατηγικῆς πραγματικότητος καὶ τῆς ἱστορικῆς δυναμικῆς τῆς
- 2) ἐσφαλμένου προσανατολισμοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς νέας Κυβερνήσεως
- 3) ἀπαραδέκτου κουφότητος στὴν ἐπιλογὴ συγκεκριμένης τακτικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς κρίσεως καὶ γενικώτερα:
- 4) τῆς καταθλιπτικῆς γενικῆς ἀδυναμίας τῆς χώρας, πνευματικῆς, θρησκευτικοπολιτιστικῆς, στρατιωτικῆς, πολιτικῆς, οἰκονομικῆς, δημογραφικῆς
- 5) τοῦ μοναδικοῦ φαινομένου συστηματικῆς ἡγετικῆς ἀναξιοκρατίας ποὺ τὴν καταπιέζει.

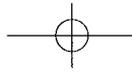
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΔΩΝ ΙΜΙΑ

Μὲ τὴν Συνθήκη τῆς Λωζάννης (24.7.1923) ἀνεγνωρίζετο ἡ Ἰταλικὴ κυριαρχία στὰ Δωδεκάνησα, ἡ κατοχὴ τῶν ὁποίων ἀπὸ τὴν Ἰταλία ἄρχισε κατὰ τὸν ἸταλοΤουρκικὸ πόλεμο. Τὸ ἄρθρο 15 τῆς Συνθήκης Εἰρήνης ἀνέφερε:

«Ἡ Τουρκία παραιτεῖται ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας παντὸς δικαιώματος καὶ τίτλου ἐπὶ τῶν κάτωθι ἀπαριθμουμένων νήσων, τοῦτέστι τῆς Ἀστυπαλαίας, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειψοῦς, Σύμης καὶ Κῶ, τῶν κατεχομένων νῦν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν νησίδων τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων, ὡς καὶ τῆς νήσου Καστελλορίζου».

Οἱ καλὲς σχέσεις ποὺ ἀνεπτύχθησαν ἀπὸ τὸ 1928 μεταξὺ Ἰταλίας ἀφ' ἑνὸς καὶ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἀφ' ἑτέρου ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς Ἰταλικῆς Στρατηγικῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐπιρροῶν στὸ ΒαλκανοΜικρασιατικὸ πεδίο (καὶ οἱ

όποτες ώδήγησαν και στην σύναφι τής ΈλληνοΤουρκικής Συνθήκης του 1930) επέτρεφαν τελικά (1932) (εις έρμηνεία του άρθρου 15 τής Συνθήκης τής Λωζάννης ως προς τις *έξαρτώμενες νησίδες*) την όριοθέτησι τής ΊταλοΤουρκικής συνοριακής γραμμής μεταξύ Δωδεκανήσων και Μικρασιατικής άκτής, θέμα τò όποιο παρέμενε έκκρεμès άπό τò 1923. Έτσι στις 4.1.1932 ύπεγράφη Σύμβασις μεταξύ Ίταλίας και Τουρκίας περι τής κυριότητος νησίδων και βράχων κειμένων κατά την Μεσογειακή άκτὴ τής Μικρᾶς Ἀσίας περι τò Καστελλόριζο και τὴν νησίδα Kara-Ada, καθώς και περι τής όριοθετήσεως τών σχετικῶν χωρικῶν ύδάτων. Ἡ Σύμβασις έπεκυρώθη κανονικά άπό άμφοτέρα τὰ συμβληθέντα μέρη και ύπεβλήθη νομότυπα στην Γραμματεία τής Κοινωνίας τών Έθνῶν εις διεθνή άναγνώρισι. Μὲ τὴν εύκαιρία τής ύπογραφῆς της, Ίταλία και Τουρκία άντήλλαξαν έπισήμως γράμματα όπου προεβλέπετο ή ύπογραφή μελλοντικά Συμφωνίας προς έπίλυσι άναλόγων προβλημάτων στον Δωδεκανησιακό χῶρο του Αίγαίου.

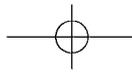
Όντως στις 28.12.1932 ύπεγράφη Συμφωνία όριοθετήσεως τής συνοριακής γραμμής μεταξύ Δωδεκανήσων και τής άπέναντι άκτῆς τής Ἀνατολίας στην περιοχή του Νοτίου Αίγαίου. Καθωρίζοντο 37 ζεύγη σημείων άναφορᾶς, ή δὲ άκριβῆς συνοριακή γραμμὴ έθεωρείτο ότι διέρχεται δια του μέσου τής άποστάσεως μεταξύ τών σημείων εκάστου ζεύγους. Τò ζεύγος 30 ρητὰ συνίσταται εις μὲν τὴν Τουρκική πλευρὰ άπο τὴν νῆσο του Κάτω, εις δὲ τὴν Ίταλική άπό τὴν κυρία βραχονησίδα Ἴμια.

Ἡ Συμφωνία τής 28.12.1932 δὲν ύπεβλήθη στην Κοινωνία τών Έθνῶν και δὲν περιεβλήθη έγκυρο διεθνή νομικό τύπο.

Τὰ Δωδεκάνησα en bloc παρεχωρήθησαν στην Ἑλλάδα μετὰ τὸν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με τὴν Συνθήκη Ειρήνης τών Παρισίων (1947).

Αυτό ἦτο τò καθεστῶς, κατά τις σχετικῆς Συνθήκες, Συμβάσεις και Συμφωνίες, τών κυρίων νήσων τής Δωδεκανήσου, και τών έξηρητημένων έξ αὐτῶν νησίδων, μέχρι τής προσφάτου ΈλληνοΤουρκικῆς κρίσεως.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ

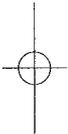
Στις 25.12.1995 τὸ Τουρκικὸ φορτηγὸ πλοῖο "Figen Akat" προσήραξε στὶς βραχονησίδες Ἴμια ἀπέχουσες 2,5 περίπου μίλια ἀπὸ τὴν Καλόλιμνο πρὸς τὶς Μικρασιατικὲς ἀκτὲς (ἢ Καλόλιμνος εὐρίσκεται ΒΑ τῆς Καλύμνου). Ὁ Τουρκὸς πλοίαρχος ἀρνήθηκε ἀρχικὰ βοήθεια ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες Ἑλληνικὲς ἀρχὲς τῆς Καλύμνου, ὑποστηρίζων ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς Τουρκικῶν χωρικῶν ὑδάτων. Ἡ ἐπέμβασις διασώσεως τοῦ πλοίου καθυστέρησε ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες, καὶ τελικὰ τὸ πλοῖο ἐρυμουλήθη στὶς 28.12.1995 ἀπὸ Ἑλληνικὴ ἰδιωτικὴ ἐταιρεία στὸν Τουρκικὸ λιμένα Gulluk.

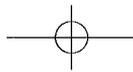
Τὴν ἐπομένη ἡμέρα 29.12.1995 τὸ Τουρκικὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπηύθυνε Ρηματικὴ Διακοίνωσι πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τῆς Ἀγκύρας γνωστοποιοῦν ὅτι οἱ νησίδες Ἴμια ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο τμῆμα τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας, καὶ ὅτι συγκεκριμένα ἀνήκουν στὴν ἐπαρχία τῆς Mugla, περιφέρεια Bodrum (Ἄλικαρνασσού), σύμφωνα μὲ τὶς ἐπίσημες κτηματολογικὲς καταγραφές.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπήντησε στὶς 10.1.1996 μὲ Ρηματικὴ Διακοίνωσι τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας στὴν Ἀγκυρα πρὸς τὸ Τουρκικὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν. Ἡ Ἑλλὰς ἀπέρριπτε τὸν Τουρκικὸ ἰσχυρισμὸ ἐπικαλουμένη τὴν ἸταλοΤουρκικὴ Συμφωνία τῆς 28.12.1932.

Μέχρι αὐτῆς τῆς στιγμῆς ἐφαίνετο ὅτι ἡ διαμφισβήτησις ἐνέκειτο εἰς τὴν διεθνῆ ἐγκυρότητα ἢ μὴ τῆς διμεροῦς Συμφωνίας τῆς 28.12.1932, δεδομένου ὅτι αὐτὴ δὲν εἶχε κατατεθῆ στὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Ἑλλὰς ὑπεστήριξε ὅτι ἡ Συμφωνία ἀπετέλει ὀργανικὸ μέρος τῆς Συμβάσεως τῆς 4.1.1932. Ἡ Συμφωνία καὶ ἡ Σύμβασις ἐκάλυπταν διαφορετικὸ μέρος τῆς ἸταλοΤουρκικῆς συνοριακῆς γραμμῆς (στὸ Αἶγαῖο καὶ στὴν ἀνοικτὴ Μεσόγειο ἀντιστοίχως)· ἡ πρώτη εἶχε πάντως προβλεφθῆ εἰς τὴν δευτέρα, χωρὶς ὅμως συγκεκριμένον προσδιορισμὸν κατὰ τὸ περιεχόμενον, καὶ ὡς ἀπλῶς προνοουμένη νὰ συμφωνηθῆ εἰς τὸ μέλλον. Τὸ νομικὸ θέμα ἐπεδέχετο ἀμφισβήτησι.

Ἐν τῷ μεταξὺ σοβεῖ κυβερνητικὴ κρίσις στὴν Ἑλλάδα καὶ ἐν τέλει δρομο-

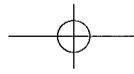
λογοῦνται διαδικασίες αντικαταστάσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Στους κόλπους τοῦ Κυβερνωῦντος Κόμματος ἀναδύεται ἡ ὑποβόσκουσα ἀντίδρασις τῆς Φιλοευρωπαϊκῆς ομάδος (ὑπὸ τὴν σημαία τοῦ παρωχημένου τύπου ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως), ἐναντίον τῆς ρεαλιστικώτερης (ἂν καὶ ἀνεπαρκῶς ἀποφασιστικῆς καὶ δυναμικῆς) Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς Παπανδρέου-Παπούλια. Μεθοδεύσεις τακτικῆς καὶ χειραγωγίης στὴν Κοινοβουλευτικὴ ομάδα καταλήγουν στὴν ὀριακὴ ἐπικράτησι τῶν Εὐρωπαϊστῶν ἐπὶ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης (18.1.1996).

Στις 21.1.1996, καὶ μόλις πρὸ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς νέας κυβερνήσεως, ἐμφανίζονται σημεῖα ὠξύνσεως τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς κρίσεως. Γίνεται συνάντησις Παπούλια-Ἀρσένη γιὰ σοβαρὸ ἐθνικὸ θέμα χωρὶς δημόσιες ἀνακοινώσεις. Στις 22.1 ὀρκίζεται ἡ Κυβέρνησις Σημίτη: ἡ ἐπιλογή Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν καὶ ἡ κατάργησις τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ ἐκφράζουν τὸν δογματικὸ Εὐρωπαϊσμό της. Στις 23.1.1996 ἀνακοίνωσις τοῦ Λευκοῦ Οἴκου ἀνήγγελε πρόσκλησι τοῦ Προέδρου Κλίντον πρὸς τὸν Στεφανόπουλο, καὶ ἀποδοχὴ της ἀπὸ τὸν τελευταῖο, γιὰ ἐπίσημη ἐπίσκεψι στὴν Οὐσάσιγκτον στίς 9.5. Τὸ ἴδιο βράδυ πραγματοποιεῖτο ἕκτακτος σύσκεψις γιὰ σοβαρὸ ἐθνικὸ θέμα Σημίτη-Παγκάλου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως, χωρὶς τὴν συμμετοχὴ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀμύνης. Παραπλανητικὲς πληροφορίες διέρρεαν περὶ ἐνδεχομένης προκλήσεως ἐπεισοδίων στὴν Θράκη ἀπὸ τὸν Μουσουλμανικὸ παράγοντα.

Τὴν ἐπομένη ἡμέρα 24.1.1996 ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐπεδίδετο εἰς ὑποβάθμισι τοῦ θέματος, ἐνῶ ὁ Πρωθυπουργὸς συνηντᾶτο μὲ τὸν Πρέσβυ τῆς Γαλλίας στὴν Ἀθήνα. Ἀμέσως μετὰ, τὸ μεσημέρι, ἀνακοινώνεται ἡ ματαίωσις ἐπ' ἀόριστον τῆς προγραμματισμένης γιὰ τὴν ἐπομένη 25.1 συναντήσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ μὲ τὸν Ἀμερικανὸ Πρέσβυ. Ἡ Ἑλλάς εἶχε κάνει προκλητικὰ σαφῆ τὸν Εὐρωπαϊκὸ προσανατολισμὸ τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς της· θὰ ἀντιμετώπιζε ἐπομένως τὴν ἐπερχόμενη θύελλα καλυπτομένη στὴν ἀγκάλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, δηλαδὴ τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος.

Στις 25.1.1996, ἡ Ἑλλάς, βεβαία γιὰ τὰ ἐρείσματά της, προβαίνει εἰς τὴν

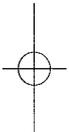
2) διότι ή 'Ελλάς δέν συνυπέγραφε τις Συμφωνίες' και

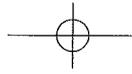
3) διότι τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν συγκεκριμένων βραχονησίδων ἀλλὰ και γενικῶς στὸ Αἴγαῖο παραμένει ἀκαθόριστο.

Τὸ περιεχόμενο τῆς καιρίου αὐτῆς Διακοινώσεως μείζονος σημασίας δέν ἐδόθη στὴν δημοσιότητα στὴν 'Ελλάδα. Μόνον ὀλίγες ἡμέρες πρὸ τῆς κρίσιμου συναντήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ε.Ε. στὶς 25.3.1996 μὲ θέμα τὴν στάσι τῆς Ἐνώσεως ὡς πρὸς τὴν Τελωνιακὴ Ἐνωση τῆς Τουρκίας μὲ αὐτή, ἐδηλώθη παρεπιπτόντως ὅτι ή Τουρκία ἔχει προσβάλλει τὸ νομικὸ καθεστῶς τῶν βραχονησίδων στὰ Δωδεκάνησα (και δυνάμει παντοῦ στὸ Αἴγαῖο), χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφερθοῦν οἱ μείζονος σημασίας ἐπικαλούμενοι λόγοι τῆς προσβολῆς.

Τὸ πρῶι τῆς 30.1.1996 ἰσχυρὲς ναυτικὲς μονάδες τοῦ Ἑλληνικοῦ και Τουρκικοῦ Στόλου εἶχαν συγκεντρωθῆ στὴν ἀμφισβητούμενη περιοχή. Ἡ συσσώρευσις πολεμικοῦ δυναμικοῦ ἐνεφάνιζε τὸν χαρακτῆρα προοιούσης ἐμπλοκῆς και πιθανοῦ θερμοῦ ἐπεισοδίου. Ἡ Τουρκία ἐδήλωσε ὅτι δέν θὰ δεχθῆ τετελεσμένα γεγονότα και ὅτι ἐπομένως ή Ἑλληνική σημαία πρέπει νὰ ὑποσταλῆ. Ἡ Ἑλλάς ἐπισημότατα, και ἐντὸς αὐτῆς τῆς Βουλῆς, διεκήρυξε ὅτι δέν νοεῖται ὑποστολὴ σημαίας ἀπὸ Ἑλληνικὸ ἔδαφος.

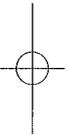
Ἑλληνική δύναμις ἐφρούρει τὴν κυρία νησίδα Ἴμια. Τὸ ἐσπέρας τῆς 30 πρὸς 31.1.1996 ή κρίσις ἔφθασε στὸ ὠξύτερο σημεῖο της, ἐνῶ ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν παρευρίσκετο σὲ τηλεοπτική Συζήτησι, και στὴν Βουλὴ συνεχίζετο ή συζήτησις ἐπὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως Σημίτη. Ἡ Κυβέρνησις ἀντελήφθη ἐπὶ τέλος τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως. Ἐπαφὲς μὲ τὸ Διευθυντήριο τῆς Ε.Ε. και μὲ τὴν Ρωσία, ὠδήγησαν στὸ ἀναπόφευκτο τέλος: μόνον οἱ Η.Π.Α. μποροῦσαν νὰ συνδράμουν ἀποφασιστικά στὴν ἐπίλυσι ή ἐκτόνωσι τῆς κρίσεως. Ἔτσι ή Ἑλλάς λόγω τῆς ἀβελτηρίας τῆς κυβερνήσεώς της κατέληξε ὑπὸ συνθηκῆς πολεμικῆς κρίσεως στὶς 30.1 ἐκεῖ ἀπ' ὅπου αὐτή ή ἴδια ή Κυβέρνησις τὴν εἶχε ἀπομακρύνει ὑπὸ συνθηκῆς διπλωματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ στὶς 24.1.

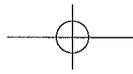

Ἡ ἀπεμπλοκὴ συνίστατο στὴν ἀμοιβαία ἀπομάκρυνσι δυνάμεων (κομάντος) καὶ συμβόλων (σημαία) κυριαρχίας ἀπὸ τὶς βραχονησίδες. Ἔργω τὰ Ἴμια (καὶ δυνάμει οἱ ὑπόλοιπες βραχονησίδες, οἱ μὴ εἰδικῶς ἀναφερόμενες στὶς Συνθηκὲς) ἐκηρύχθησαν ἔδαφος ἀμφισβητουμένης κυριαρχίας.

(Στὰ ἐπόμενα τεύχη θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἀνάλυσις τῶν δυνατῶν ἐναλλακτικῶν λύσεων τῆς κρίσεως, ἡ ἔνταξις των στὴν γενικώτερη ἐθνικὴ Στρατηγικὴ, καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν μετὰ τὴν κρίσι γεγονότων στὸ πλαίσιο τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς ποὺ ἠκολουθήθη ἔκτοτε).

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ 29.1.1996 ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ «ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ» ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΤΑΛΟΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ 1932.

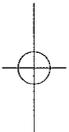
Ἡ Ἡγετική Ἀναξιοκρατία «ἀνεκάλυψε» (μετὰ ἀπὸ δημοσίευμα τῆς «Μιλιέτ») ὅτι ἡ Τουρκία εἶχε ὄντως συμφωνήσει τὸ 1932 τὶς διμερεῖς Ἱταλο-Τουρκικὲς συμφωνίες τοῦ 1932 ποὺ εἶχε συμφωνήσει!

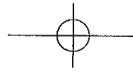
Ἡ ἐκπληκτικὴ αὐτὴ ἀνακάλυψις συνίσταται στὸν ἐντοπισμὸ καὶ δημοσίευσι ἀλληλογραφίας μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἀναφερομένης σὲ ἓνα θέμα ἀνακύψαν μετὰ τὴν σύναψι τῆς Συμφωνίας τῆς 28.12.1932, τὸ ὁποῖο καὶ ἀνέβαλε τὴν προβλεπόμενη κύρωσί της μέχρι ἐπιτεύξεως νέας συμφωνίας.

Ἡ Συμφωνία τῆς 28.12.1932 ἀφεώρα τὴν ὀριοθέτησι τῶν ἹταλοΤουρκικῶν Συνόρων στὸ κύριο Δωδεκανησιακὸ τμήμα των. Ἡ Συμφωνία συνετάγη ὑπὸ ΤουρκοἹταλικῆς Ἐπιτροπῆς ὀριοθετήσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐντολὴ περιωρίζετο ἀπὸ τὴν μεταγενέστερη ὀριστικὴ ἔγκρισι ἐκ μέρους τῶν δύο κυβερνήσεων.

Οἱ νησίδες Ἰμια περιλαμβάνονται εἰς τὸ Ἱταλικὸ μέρος τῶν συνόρων κατὰ τὴν χάραξι τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Τουρκία ἐδήλωσε ὅτι ἐγκρίνει εὐθὺς μετὰ (3.1.1993) τὴν ἀπόφασι τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ τελικὴ ἀπαιτουμένη ἐπικύρωσις ὑπὸ τῶν δύο Κυβερνήσεων ἐντούτοις δὲν συνετελέσθη τότε, λόγῳ διαφορᾶς ἡ ὁποία ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἀπαίτησι τῆς Ἱταλίας νὰ ματαιωθῇ ἡ χάραξις τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ τμήμα της μεταξὺ τοῦ κυρίου Δωδεκανησιακοῦ συστήματος καὶ τοῦ Καστελορίζου. Ἡ Ἱταλία ἐπεδίωκε ἀσυνέχεια μεταξὺ τοῦ μείζονος καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀπομεμακρυσμένου τμήματος τοῦ Δωδεκανησιακοῦ συνόλου. Ἡ Τουρκία ἐπιδιώκουσα τὴν σύμπραξι τῆς Ἱταλίας πρὸς ἀναθεώρησι τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης ὡς πρὸς τὸ καθεστῶς τῶν Στενῶν (Συνθήκη τοῦ Μοντρέ) κατένευσε τελικὰ στὴν Ἱταλικὴ ἀξίωσι (Ἐπιστολὴ τοῦ Τουρκικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν Ἱταλὸ Πρέσβυ στὴν Ἀγκυρα, 26.9.1936). Ἀπαντητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἱταλοῦ Πρέσβυ πρὸς τὸν Γ.Γ. τοῦ Τουρκικοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν (28.11.1936) θεωρεῖ τὸ θέμα λήξαν. Δὲν ἀντηλλάγησαν ὅμως ἐν συνεχείᾳ

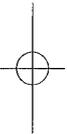
κυρωτικά έγγραφα ύψηλοτέρων τίτλων. Τελική συμφωνία δηλαδή μεταξύ των δύο μερών έπετεύχθη μὲν τροποποιούσα τὴν Συμφωνία 28.12.1932, ἀλλὰ δὲν περιεβλήθη ἐπίσημο τίτλο. Δὲν κατετέθη ἐπίσης ἡ τελικὴ τροποποιημένη συμφωνία στὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ὅπως ἀπητεῖτο γιὰ ἐπικύρωσι καὶ διεθνῆ δέσμευσι (ἄρθρο 18 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν).

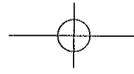
Ἡ Τουρκία οὐδέποτε φυσικὰ ἠρνήθη τὴν ὕπαρξι τῶν ἹταλοΤουρκικῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1932, ἢ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν συνοριακὴ ὀριοθέτησι τῶν Συμφωνιῶν αὐτῶν, οἱ νησίδες Ἴμια εὕρισκοντο εἰς τὴν Ἱταλικὴ πλευρά.

Ἡ Ἑλλάς μὲ τὴν Ρηματικὴ Διακοίνωσι τῆς 10.1.1996 ἀκριβῶς ἐπεκαλεῖτο τὴν Διμερῆ ἹταλοΤουρκικὴ Συμφωνία τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 28.12.1932 γιὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν κυριαρχία της ἐπὶ τῶν νησίδων.

Ἡ Τουρκικὴ Ρηματικὴ Διακοίνωσις τῆς 29.1.1996 διαλαμβάνει ἀναλυτικὰ ἐπὶ τοῦ θέματος. Τὰ κύρια σημεῖα της ἔχουν ὡς ἑξῆς:

- 1) Οἱ Συμφωνίες τοῦ 1932 ἔγιναν ἀντικείμενο διαπραγματεύσεως στὸ πλαίσιο τῆς εἰδικῆς πολιτικῆς καταστάσεως ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴν περιοχὴ πρὸ τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.
- 2) Οἱ νομικὲς διαδικασίες ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πρωτόκολλο τῆς 28.12.1932 δὲν ὀλοκληρώθηκαν. Τὸ Πρωτόκολλο δὲν κατετέθη στὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν.
- 3) Ἡ Ἑλληνικὴ Πρότασις ποὺ ὑπεβλήθη κατὰ τὴν διάρκεια τῶν διαπραγματεύσεων γιὰ τὴν Συνθήκη Εἰρήνης τῶν Παρισίων (1947) νὰ γίνῃ ἀναφορὰ στὶς ἹταλοΤουρκικὲς Συμφωνίες τοῦ 1932 ἐντὸς τοῦ κειμένου τῆς Συνθήκης (διὰ τοῦ ὁποίου παρείχοντο τὰ Δωδεκάνησα εἰς τὴν Ἑλλάδα), δὲν ἔγινε δεκτὴ.
- 4) Ἡ Ἑλλάς ἤγειρε δύο φορές (τὸ 1950 καὶ τὸ 1953) θέμα ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν μεταξύ τῶν δύο Κυβερνήσεων πρὸς ἐπιβεβαίωσι τῆς ἰσχύος τῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1932: ἀναγνωρίζει ἐπομένως τὸ ἀμφίβολο τῆς ἰσχύος των, καὶ τὴν ἀνάγκη συνάψεως ἙλληνοΤουρκικῆς Συμφωνίας.

5) Μὲ τὸ ἄρθρο 14 παρ. 1 τῆς Συνθήκης τῶν Παρισίων (1947) ἡ Ἰταλία παραχωρεῖ στὴν Ἑλλάδα τὶς νήσους τῆς Δωδεκανήσου (ἀναφέρονται ὀνομαστικά στὴν Συνθήκη) «καθὼς καὶ τὶς παρακείμενες νήσους». Οἱ βραχονησίδες Ἰμια ἀπέχουν 5,5 μίλια ἀπὸ τὶς πλησιέστερες Ἑλληνικὲς νήσους, καὶ 3,8 μίλια ἀπὸ τὴν Τουρκικὴ Ἡπειρωτικὴ χώρα. Δὲν εἶναι λοιπὸν παρακείμενες σὲ Ἑλληνικὲς νήσους· δὲν εἶναι καὶ νῆσοι.

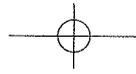
6) Ἡ Ἑλλάς ἔχει παραβιάσει καταφῶρος τὸ ἄρθρο 14 παρ. 2 τῆς ἰδίας Συνθήκης διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπιβάλλεται ἀποστρατιωτικοποιήσις τῶν Δωδεκανήσων. Δὲν μπορεῖ λοιπὸν νὰ ἐπικαλεῖται τὴν Συνθήκη.

7) Τὸ καθεστῶς μικρῶν νήσων, νησίδων καὶ βραχονησίδων διασπάρτων σὲ ὅλο τὸ Αἰγαῖο μένει ἐκκρεμὲς ἀφοῦ δὲν ὀρίζεται οὔτε ἀπὸ τὴν Συνθήκη τῆς Λωζάννης τοῦ 1923, οὔτε ἀπὸ τὴν Συνθήκη τῶν Παρισίων τοῦ 1947. Τὸ καθεστῶς αὐτὸ πρέπει νὰ ὀρισθῆ μετέλλουσα ἙλληνοΤουρκικὴ Συμφωνία.

Καὶ ἡ Τουρκικὴ διακοίνωσις κατέληγε: «Ἡ Κυβέρνησις τῆς Τουρκίας εἶναι ἔτοιμη νὰ προσέλθῃ σὲ διαπραγματεύσεις μετὰ τὴν Ἑλλάδα, μετὰ στόχο νὰ καθορισθῆ ἡ κυριαρχία μικρῶν νήσων, νησίδων καὶ βραχονησίδων στὸ Αἰγαῖο. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὲς τὶς διαπραγματεύσεις τὸ ζήτημα τῆς ὀριοθετήσεως τῶν χωρικῶν ὑδάτων θὰ μπορούσε ἐπίσης νὰ συζητηθῆ καὶ νὰ ἀχθῆ εἰς πέρας. Ἐν τῷ μεταξύ, τὸ Ὑπουργεῖο θὰ ἤθελε νὰ συστήσῃ νὰ ἀπέχουν τὰ δύο μέρη ἀπὸ ὁποιαδήποτε μονομερῆ ἐνέργεια ἢ ὁποία θὰ ἐκλιμάκωνε τὴν ἔντασι στὴν περιοχὴ. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοια, ἡ Τουρκία ζητεῖ νὰ τερματισθῆ ἡ ἀπαράδεκτος τοποθέτησις Ἑλλήνων στρατιωτῶν ἐπὶ τῶν βραχονησίδων Καρντάκ καὶ νὰ ἀποσυρθοῦν χωρὶς καθυστέρησι ὅλα τὰ σύμβολα κυριαρχίας.

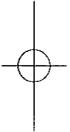
Ἡ ἀποκλειστικὰ νομικὴ ἀντιμετώπισις τῆς ἙλληνοΤουρκικῆς διενέξεως περὶ τῶν νησίδων δὲν εἶναι ἡ ἐνδεικνυόμενη καὶ συμφέρουσα. Πέραν τοῦ ὅτι ὁ Νομικισμὸς ὡς μόνιμος βάσις τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς δὲν ἀποδίδει, κυρίως διότι προδίδει φανερὴ ἀδυναμία χαράξεως καὶ ὑλοποιήσεως Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς, καὶ ἐκτὸς ἐπιπλέον τοῦ ὅτι οἱ ἀποφάσεις τῶν Διεθνῶν Δικαστηρίων ἐξ ἀντικειμένου ὑπόκεινται καὶ περιλαμβάνουν πολιτικὲς παραμέτρους, ἢ συγκε-

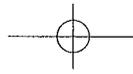

κριμένη νομική θέση τῆς Τουρκίας δὲν εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἡ συστηματικὰ νομικιστικὴ προσέγγις τῶν ἐθνικῶν θεμάτων ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος ἐκφράζει ἀπλῶς τὸ συμφέρον τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας νὰ ἀποσείσῃ τὴν εὐθύνη τοῦ πολιτικοῦ χειρισμοῦ των.

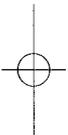
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 37.

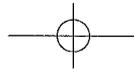
Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΕΜΠΛΟΚΗΣ

Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις δὲν ἔλαβε σοβαρὰ ὑπ' ὄφιν τὶς Τουρκικὲς ἀξιώσεις. Παραγνώρισε ἐπίσης τὸ γεγονός τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ΒαλκανοΜικρασιατικοῦ χώρου εἰς τὸν ζωτικὸ στρατηγικὸ σχεδιασμὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονικῆς Δυνάμεως. Τὸ θέμα μιᾶς ἀκόμη ἙλληνοΤουρκικῆς διενέξεως ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπισθῆ (α) βραχυπρόθεσμα μὲν διὰ τοῦ καταλλήλου ἐγκαίρου Διπλωματικοῦ συνδυασμοῦ μὲ τὴν Ὑπερδύναμι, καὶ (β) μακροπρόθεσμα δὲ μὲ τὴν υἰοθέτησι τῆς μόνης ρεαλιστικῆς Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς τῶν τριῶν Ἀρχῶν:

(1) Ἐνότης ΒαλκανοΜικρασιατικοῦ χώρου ὑπὸ τὴν ζωτικὴ αἰγίδα τῆς Ἡγεμονικῆς Δυνάμεως· 2) Συνολικὴ Συνεννόησις μὲ τὴν Τουρκία γιὰ δημιουργικὴ διανομὴ ρόλων· 3) Βαλκανικὴ δυναμικὴ συσπειρώσεως περὶ ἄξονα Ἀθηνῶν-Βελιγραδίου (πβ. Φύλλο 19.2.1996). Ὡς πρὸς τὸ (α) ἡ νέα Κυβέρνησις ὄχι μόνον ἀπέφυγε τὸν συνδυασμὸ, ἀλλὰ διεκήρυξε τὴν ἀγνόησί του. Ὡς πρὸς τὸ (β) ἐπεκύρωσε τὸν δεδομένο βλαπτικὸ, δογματικὸ Εὐρωπαϊσμό της. Ἐμφανίζεται ὅτι ἡ ἰδία στὶς πρῶτες φάσεις ἐξώθησε εἰς τὴν ὄξυνσι τῆς Κρίσεως περὶ τὰ Ἴμια γιὰ νὰ χρησιμοποίησῃ τὸ δόγμα τοῦ λεγομένου «ἐξ Ἀνατολῶν Κινδύνου» ὑπὲρ μιᾶς ἰσχυρᾶς Εὐρωπαϊκῆς προσεγγίσεως: ἐπεδιώχθη νὰ καλλιεργηθῆ μία παραλλαγὴ τοῦ Βυζαντινοῦ διλήμματος μεταξὺ Ὀθωμανικῆς ἀπειλῆς καὶ Φιλενωτικοῦ ΛατινοΤευτονισμοῦ. Ἐν τέλει ἡ Κυβέρνησις ἔπεσε θύμα τοῦ χειρισμοῦ της, εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων.

Ἡ Συμφωνία Ἀπεμπλοκῆς τῆς κρισίμου νύκτας ἦταν ἀποτέλεσμα διαπραγματεύσεως μὲ τὴν Τουρκία ὑπὸ τὴν μεσολάβησι τῶν Η.Π.Α. Ὁ Νεοελληνικὸς στρουθοκαμηλισμὸς βεβαίως ἀρνεῖται τὴν διεξαγωγὴ οἰωνδῆποτε διαπραγματεύσεων μὲ ὅποιονδῆποτε, ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐννοιολογικόν. Ἀπεμπλοκὴ ἔγινε κατόπιν συμφωνίας ἐπὶ τῆς υἰοθετηθείσης λύσεως, συμφωνία δὲ προϋποθέτει διαπραγματεύσει. Ἀπλῶς ἡ Ἑλλάς (ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τριπλοῦ φορτίου ἡγετικῆς ἀναξιοκρατίας, ἀπουσίας ὀρθῆς Στρατηγικῆς καὶ λανθασμένης ἐκτιμῆσεως τῶν δεδομένων, καὶ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἰδικῆς της συν-

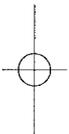

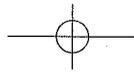
δρομῆς στὴν ὄξυνσι τῆς κρίσεως) δὲν ἔδραξε τὴν εὐκαιρία δημιουργίας συνθηκῶν ἐνάρξεως συνολικώτερης διευθετήσεως διαφορῶν. Ἐπέλεξε (ὅπως ἀνελύθη στὸ προηγούμενο φύλλο) τὴν ὁδὸ μινιμαλιστικῆς ἀποτυπώσεως τοῦ δημιουργηθέντος ἀντικειμενικοῦ συσχετισμοῦ, ἡ ὁποία καὶ ἐξησφαλίσθη ὑπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ ἐγγύησι. Ἡ Τουρκία ἔθεσε πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὴν κρίσιμο ἐκείνη νύκτα ἓνα ἔμπρακτο τελεσίγραφο: κατέλαβε Ἑλληνικὸ ἔδαφος (τὴν ἑτέρα νησίδα Ἴμια). Ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθήκες ἡ Ἑλλάς ἢ θὰ πολεμοῦσε ἢ θὰ διεπραγματεύετο. Διεπραγματεύθη: καὶ ἐπέτυχε τὸ ἐλάχιστο πληρωμῆς τῶν σφαλμάτων τῆς, παρὰ τὴν ἀνικανότητα χειρισμῶν τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας, λόγω καὶ χάριν τῆς παρεμβάσεως καὶ μεσολαβήσεως τῆς Ὑπερδυνάμεως.

Τὸ ἐλάχιστο τῶν ὄρων συνίστατο στὴν ἀποδοχὴ καθεστῶτος διαμφισβητουμένης κυριαρχίας στὰ Ἴμια (καὶ στὶς συνοριακὰς βραχονησίδες τῶν Δωδεκανήσων, δυνάμει δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ Αἰγαίου). Ἡ Ἑλληνικὴ κυριαρχία εἰς τὶς νησίδες αὐτὲς εἶναι πλέον Ἑλληνικὴ διεκδίκησις ἔναντι τῆς Τουρκικῆς. Αὐτὴ εἶναι ἀπερίστροφα ἡ οὐσία τοῦ ἀποτελέσματος τῆς κρίσεως. Τὸ νόημα τῆς ὑποστολῆς τῆς σημαίας μαζί με τὴν ἀπομάκρυνσι τῶν Εἰδικῶν Δυνάμεων ἀπὸ τὴν Ἴμια ἦταν ἀκριβῶς αὐτό: νὰ διαδηλωθῆ ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀνεγνώρισε καθεστῶνος ἀμφισβητήσεως εἰς τμήμα τῆς ἐπικρατείας τῆς. Ἡ Κυβέρνησις ἔδει νὰ ἐκτεθῆ ὡς πρὸς τὸ τί συνεφώνησε: οἱ Ἑλληνικὲς κυβερνήσεις δὲν χαίρουν κατ' ἀρχὴν ἀξιопιστίας. Ἡ ἀκολουθήσασα κυβερνητικὴ τακτικὴ δικαιολογεῖ τὶς προειλημμένες ἐπιφυλάξεις, ἀφοῦ προφανῶς ἐμπίπτει στὸ ἀσπόνδυλο φάσμα μεταξὺ ἀοριστίας καὶ ἀνακολουθίας.

Ἐπὶ πλέον ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ὡς διαμεσολαβήσασα Δύναμις κατὰ τὶς διαπραγματεύσεις τῆς κρίσιμου νύκτας, κατέστησε σαφὲς τὶ ὄντως συνεφωνήθη. Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ State Department ἐδήλωσε στὶς 2.2.1996 (πρᾶγμα ποὺ ἐπανελήφθη ἐπισήμως τὶς προσεχεῖς ἡμέρες) ὅτι οἱ Η.Π.Α. δὲν ἀναγνωρίζουν Ἑλληνικὴ ἢ Τουρκικὴ κυριαρχία στὶς νησίδες Ἴμια καὶ στὶς λοιπὰς συναφεῖς περιπτώσεις.

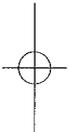
Ἡ Συμφωνία Ἀπεμπλοκῆς ἀσφαλῶς καὶ δὲν ἐπανεφέρε τὸ καθεστῶνος τῶν συνοριακῶν Δωδεκανησιακῶν βραχονησίδων στὸ *status quo ante*, στὴν προτέρα

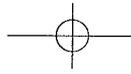

του νομική κατάστασι, παρά τούς περι τοῦ ἀντιθέτου Ἑλληνικοῦ Κυβερνητικοῦ ἰσχυρισμοῦ γιὰ ἐσωτερική κατανάλωσι κατὰ τὴν συστηματικὴ διπλοπροσωπία τῆς Ἑλληνικῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας. Λῆξις ἰσχύος καὶ ἀκυρότης ἑνὸς διεθνοῦς ὄρου (Συνθήκης, Συμβάσεως, Συμφωνίας) γίνεται: 1) διὰ πολεμικῆς ἐνεργείας καὶ ἐμπλοκῆς μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν· 2) διὰ μονομεροῦς ἢ κοινῆς καταγγελίας τῆς ἰσχύος τοῦ ὄρου, δηλαδὴ διακηρύξεως περὶ τῆς μὴ ἰσχύος του· 3) διὰ ἀτονίας τοῦ ὄρου λόγῳ ἀχρηστίας. Δὲν χρειάζεται ἐπομένως ἀπαραιτήτως στρατιωτικὴ ἐμπλοκὴ γιὰ νὰ δημιουργηθοῦν συνθήκες ἀναθεωρήσεως τοῦ status quo καὶ συνεπῶς τελικὰ ἐπαναδιαπραγματεύσεως μιᾶς διεθνοῦς σχέσεως. Ὑπὸ τὴν γενικὴ ἔννοια τῶν διεθνῶν σχέσεων καλύπτονται ὅλοι οἱ ὑπερεθνικοὶ συσχετισμοί, διμερεῖς ἢ πολυμερεῖς κατὰ περίπτωσι, ἂν καὶ εἶναι διαφορετικὴ ἢ διαδικασίᾳ καὶ ἢ δυσχέρεια μεταβολῆς ἀναλόγως τοῦ τυπικοῦ καὶ πραγματικοῦ πλαισίου των. Ἐν προκειμένῳ ἡ Τουρκία εἶχε καταγγεῖλει μονομερῶς τὶς διμερεῖς ἸταλοΤουρκικὰς Συμφωνίας τοῦ 1932 ἤδη ἀπὸ τὶς 29.1.1996. Τὸ θέμα τὴν νύκτα τῆς κρίσεως ἦταν ἐὰν ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐπέβαλλε τὸ πρότερο καθεστῶς ἐνόπλιος ἢ μὴ. Καὶ αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ πραγματοποιήσῃ μὲ τὴν ἀποστολὴν στρατιωτικοῦ ἀγῆματος στὴν Ἰμια καὶ τὴν ἐπίσημο στρατιωτικὴ ὑψωσι τῆς σημαίας. Τὴν ἀπόφασί της ὁμως ἀντέστρεψε ἡ Κυβέρνησις τὴν νύκτα τῆς 30-31.1. Ἡ ἤττα ἦταν πλήρης, χωρὶς σύρραξι, παρά τὴν Τουρκικὴν πρόκλησι.

Πολεμικὴ σύρραξις εἶναι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν Διεθνῶν Σχέσεων ἐκρηκτικὴ ἔκφρασις ἀλλαγῆς ἢ διαθέσεως ἀλλαγῆς ἰσχυουσῶν καταστάσεων. Οἱ στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις εἶναι μία ἀκραία μορφή Διπλωματίας, ἀνήκουσα στὸ φάσμα δράσεων καὶ ἐπιρροῶν ποῦ περιλαμβάνει οἰκονομικὰς, πολιτιστικὰς, πολιτικὰς, στρατιωτικὰς, κοινωνικὰς καὶ ἐθνικὰς παραμέτρους. Γιὰ νὰ ἀναφλεγῇ στρατιωτικὴ ἐμπλοκὴ χρειάζονται δύο ἀνυποχώρητες βουλήσεις ἀντιθέτων. Ἐὰν ἡ βούλησις τοῦ ἑνὸς μέρους ὑποχωρήσῃ κατὰ τὴν κρίσι, ὁ σκοπὸς (ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει) τοῦ ἄλλου μέρους ἐπιτυγχάνεται χωρὶς πόλεμο. Ὁ Πόλεμος ἀνήκει εἰς ἕνα συνεχὲς ἰσχύος καὶ διεκδικήσεως. Οἱ ἐπιτυχέστερες κινήσεις πραγματώνουν τούς πολεμικοὺς σκοπούς των χωρὶς πόλεμο: ἐπιδέξια ἀπειλὴ πολέμου ποῦ καταλήγει στὴν ὑποχώρησι τοῦ ἀντιπάλου εἶναι μεγάλη διπλωματικὴ νίκη.

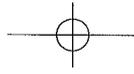

Αυτό έγινε από την Τουρκία κατά την κρίσι των Ίμια. Το status quo των βραχονησίδων τώρα είναι πλέον διαμφισβητούμενη κυριαρχία.

Στις 1.2.1996 η Πρωθυπουργός της Τουρκίας έδηλωσε ότι η Έλληνική πλευρά έδεσμεύθη κατά τις διαπραγματεύσεις της κρίσιμου νύκτας να μην επεκτείνει η Έλλάς τα χωρικά της ύδατα σε 12 μίλια. Ο Τουρκικός ισχυρισμός δυνατόν να άντλη πειστικότητα από την γνωστή προϊστορία του θέματος της επέκτασεως των χωρικών υδάτων στο Αίγαίο: η Έλλάς δέν άναμένεται να πράξει κάτι τέτοιο ούτως ή άλλως. Έντούτοις, είναι χαρακτηριστικό ότι η δήλωσις κατ' ούσίαν δέν διεφεύσθη από τον Έλληνα Κυβερνητικό Έκπρωσωπο, ό όποιος στην δική του άπάντησι επί του θέματος άνέφερε συγκεκριμένα (πέραν των συνήθων ρητορειών): ούτε τις τελευταίες ήμέρες, έξ άφορμής των γεγονότων στην περιοχή της Ίμια, ούτε ποτέ άλλοτε η Κυβέρνησις άνέχθηκε διάλογο με όποιονδήποτε, σχετικά με το κατοχυρωμένο από διεθνείς συμβάσεις δικαίωμα της Έλλάδος να επέκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 μίλια. Οί θέσεις της χώρας μας σε αυτό το θέμα είναι γνωστές και παραμένουν άμετάβλητες. Η Έλλάς θεωρεί αυτό το δικαίωμα της δεδομένο και άδιαπραγματευτο, θα επιλέξη δέ η ίδια πώς και πότε θα άσκήση αυτό το δικαίωμα. Τίποτε από όσα λέγονται σε αυτή την δήλωσι δέν άποκλείει κατηγορηματικά την άνάληφι de facto δεσμεύσεως της Έλλάδος να μην επέκτείνει τα χωρικά της ύδατα έντός κάποιου βάθους χρόνου. Το ότι διαφεύδεται οίσοδήποτε «διάλογος με όποιονδήποτε» επί του θέματος έχει όλίγο βάρος δεδομένης της κυβερνητικής άπόφewis ότι η Σημαία ύπεστάλη στην Ίμια την νύκτα της 7τας χωρίς τοϋτο να ζητηθῆ από κανένα και χωρίς να συζητηθῆ με κανένα. Θέσεις όπως αυτή, χωρίς να πείθουν, καταντοϋν θέμα όρισμοϋ έννοίας των λέξεων: εάν δέ έκυριολεκτοϋσαν, θα έπεβάρυναν μάλλον άντί να έλαφρύνουν τις εϋθύνες.

Ό έλάχιστος όρος πού έπετεύχθη για την άπεμπλοκή με την συνδρομή των Η.Π.Α., και οί συνοδεϋουσες αυτόν συναντιλήψεις και συγκαταθέσεις, είναι de facto δεσμευτικός για την μελλοντική Έλληνική πολιτική, άφοϋ αντιπροσωπεϋεί μία συμφωνία έξόδου από κρίσι και μάλιστα υπό την έγγυητική διαμεσολάβησι

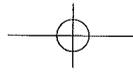

τῆς Ὑπερδυνάμεως (τὴν ὁποία ἡ Ἑλλάς ἐζήτησε, ἔστω καὶ καθυστερημένα, τὴν τελευταία στιγμή). Ἡ δέσμευσις δὲν συνεπάγεται κατ' ἀνάγκην ἀσφαλῶς ὅτι ὁ συμπεφωνημένος ὅρος δὲν εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς διαπραγματεύσιμος, δεδομένου ἰδίως ὅτι τὸ θέμα τῶν Δωδεκανησιακῶν βραχονησίδων αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν ἀποτελεῖ ὑψηλὴ ἢ ἀπαράβατο στρατηγικὴ προτεραιότητα τῆς Τουρκίας. Οἱ ὅροι τῆς ἀπεμπλοκῆς συνιστοῦν ἀπλῶς ἓνα ἀκόμη ἀντικειμενικὸ διαπραγματευτικὸ Τουρκικὸ πλεονέκτημα, τὸ ὁποῖο ἡ Τουρκία θὰ μποροῦσε νὰ ἐγκαταλείψῃ πρὸς χάριν ἄλλου μείζονος, ὅταν ὠριμάσουν οἱ συνθήκες καὶ ἐπέλθῃ ὁ καιρὸς συνολικῆς ἢ τουλάχιστον μείζονος Διευθετήσεως. Ἡ Συμφωνία τῆς Ἀπεμπλοκῆς δεσμεύει ἐν τῷ μεταξύ στὶς συνέπειές της τὴν Ἑλλάδα (ὡς πρὸς τὸ ἄμεσο θέμα τῆς κυριαρχίας καὶ τὶς συμπαρομαρτοῦσες ἐγγυήσεις) γιὰ ἓνα μέλλον ὀριζόμενον ὑπὸ εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος —μέχρι δηλαδὴ ἐπιλύσεως τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διαφορῶν καὶ ἀποκαταστάσεως κλίματος ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καὶ συνεργασίας ὑπὸ τὴν κατάλληλο δυναμικὴ προοπτικὴ, ἐπίλυσι καὶ κλίμα πού ἡ Ἑλλάς ὀφείλει νὰ συνθέσῃ δημιουργικὰ γιὰ τὰ ζωτικὰ της συμφέροντα.

Ἡ μινιμαλιστικὴ Συμφωνία Ἀπεμπλοκῆς καὶ οἱ συμπεριλαμβανόμενες πραγματικὲς ἐγγυήσεις της ἄφησε ἀνοιχτὸ μόνον τὸ πρόβλημα τοῦ τρόπου ἐπιλύσεως τῆς διαμφισβητουμένης κυριότητος στὶς σχετικὲς νησίδες. Ἡ Ἑλλάς ζητεῖ παραπομπὴ τοῦ ζητήματος στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης: φέρεται (ἐσφαλμένα) νὰ θεωρῇ βέβαιον ὅτι ἡ διεκδίκησίς της θὰ δικαιωθῇ ἐκεῖ, ἐὰν ποτέ βεβαίως φθάσῃ τὴν φάσιν ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ συμφωνηθέντος καὶ ὑποβληθέντος συνυποσχετικοῦ. (Συχνὰ ἡ προσφυγὴ εἶναι ἀφορμὴ ἐνάρξεως σοβαρᾶς, πραγματικῆς ἐξωδικαστικῆς διαπραγματεύσεως ἐπὶ ὅλων τῶν διαφορῶν τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν). Ἡ Τουρκία δὲν ἀποκλείει τὴν δυνατότητα παραπομπῆς, ἀρκεῖ νὰ εἶναι μέρος γενικωτέρας ρυθμίσεως τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διαφορῶν. Οἱ Η.Π.Α. πρωτίστως ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸν ρόλον πού οἱ δύο χῶρες μποροῦν νὰ παίξουν στὴν περιοχὴ σὲ ἓνα δυναμικὸ συνδυασμὸ ἀρμοδιοτήτων μὲ σαφὴ στρατηγικὴ.

(Οἱ διαφορετικὲς προσεγγίσεις ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς θὰ ἀναλυθοῦν στὸ ἐπόμενο φύλλον ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ὑποκειμένων στρατηγικῶν).

ΠΑΡ. Ι

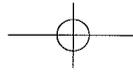
Η ΔΗΜΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ Η ΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΑ- ΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

Ἡ ἀπουσία Συνολικῆς Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς καὶ ἡ ad hoc ἀντιμετώπισις τῶν ἀναφυομένων προβλημάτων με ἀντιφατικὲς πολιτικὲς προσδίδει στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας τὸν χαρακτῆρα ἀήθους Δημαγωγικῆς Κενολογίας καὶ ἀναποτελεσματικῶν, ἀσυντάκτων παραχωρήσεων.

Κατὰ τὴν πρόσφατο ἐπίσκεψι τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν στὶς Η.Π.Α., ὁ Πρόεδρος Κλίντον εἶπε ἐνώπιόν των ὅτι οἱ Ἑλληνοτουρκικὲς διαφορὲς «μποροῦν νὰ ἐπιλυθοῦν ἐὰν ὑπάρχη τήρησις τῶν Διεθνῶν Συμφωνιῶν, κανεὶς δὲν χρησιμοποιεῖ βία ἢ ἀπειλεῖ νὰ χρησιμοποιεῖ βία, καὶ ὑφίσταται γνήσιος σεβασμὸς γιὰ ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα». Οἱ τρεῖς γενικὲς αὐτὲς ἀρχὲς ἐξυπακούονται ἢ ἀναφέρονται ρητὰ σὲ κάθε σύμβασι κρατῶν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἱστορίας, εἶναι δὲ ἀποθηκευμέναι στὸν Χάρτη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ στὴν τελικὴ Συμφωνία τοῦ Helsinki. Καμμία διακρατικὴ Συμφωνία δὲν συνάπτεται γιὰ νὰ μὴν ἰσχύσῃ: προϋποθέτει ἐπομένως αὐτομάτως τίς τρεῖς Ἀρχές. (Φυσικὰ οἱ ἀρχὲς αὐτὲς λειτουργοῦν ταυτολογικὰ. Π.χ. ἡ χρῆσις βίας ἀποκλείεται ἐὰν δὲν εἶναι ἀπάντησις σὲ χρῆσι βίας ἢ σὲ δημιουργία τετελεσμένων γεγονότων. Τότε δὲν εἶναι ἄθεσμος βία, ἀλλὰ δικαιολογημένη αὐτοπροστασία. Τὸ θέμα θὰ ἀναλυθῇ σὲ προσεχὲς φύλλο).

Προφανῶς ἐζητήθη ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῶν Η.Π.Α. νὰ προβῇ στὴν ἐπίκλησι τῶν αὐτονοήτων αὐτῶν ἀρχῶν. (Ὁ «ἀπόλυτος» σεβασμὸς ἔγινε δεόντως «γνήσιος», δηλαδὴ «γενικός»). Ἐὰν ὅμως οἱ ἀρχὲς εἶναι αὐτονόητες, ἡ ἀναφορά των δὲν ἦταν αὐτονόητος. Ἡ κάλυψις τῶν δημαγωγικῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ μόνος ἢ ὁ κύριος σκοπὸς δηλώσεως τοῦ Προέδρου τῶν Η.Π.Α., ἔστω καὶ σὲ ἓνα ἔτος προεδρικῶν ἐκλογῶν.

Οἱ Η.Π.Α. δὲν ἔχουν στρατηγικὸ συμφέρον τὴν διατήρησι τοῦ κάθε τοπικοῦ *status quo*. Ἀντιθέτως ἓνα σύστημα ὑπὸ διαμόρφωσι Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονίας ὅπως τὸ παρόν, προϋποθέτει διαφορικὴ ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων κατὰ

περιοχές, με στόχο την αποκατάτασι ίσορροπιών ανταποκρινομένων στις πραγματικότητες των κατά τόπους δυναμικων πεδίων.

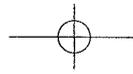
Ἡ ἀναφορὰ στὶς ταυτολογικὲς Γενικὲς Ἀρχὲς ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῶν Η.Π.Α. σημαίνει κατ' οὐσίαν ὅτι ἡ Ἀμερικὴ μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διευθέτησι τῆς ἀντικειμενικῆς ἀρμονίας σὲ ἓνα δεδομένο γεωπολιτικὸ χῶρο, χωρὶς τὴν ἀνάγκη προσφυγῆς σὲ βία ἢ πόλεμο ἐκ μέρους τῶν κρατῶν τοῦ χώρου αὐτοῦ, ἀνάγκη δημιουργούμενη ἀπὸ τὴν ἄσκησι πιέσεων ἀναθεωρητικῶν τοῦ status quo στὸ πεδίο προερχομένων ἀπὸ μεταβολὴ ἐσωτερικὴ ἢ ἐξωτερικὴ τῶν πραγματικῶν δεδομένων. Ἡ Ὑπερδύναμις ἔχει γενικὸ στρατηγικὸ συμφέρον σὲ κάθε τοπικὴ διευθέτησι νὰ ἐπιτυγχάνωνται δύο βασικοὶ στόχοι:

- 1) *νὰ προστατεύεται ὁ ἀδυνατώτερος με μία ἐγγύησι Ἀσφαλείας ποὺ νὰ ἀποκλείῃ τὴν ἐξόντωσί του, ἢ τὴν ἐξοντωτικὴ ἐξασθένισί του·*
- 2) *νὰ παρέχεται στὸν ἰσχυρότερο ἢ δυνατότης δυναμικῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς λειτουργίας στὸ οἰκεῖο γεωπολιτικὸ περιβάλλον του.*

Ὁ προφανὴς ὅρος Ἀμερικανικῆς μεσολαβήσεως πρὸς ἐπίτευξι συμπεφωνημένης ἀρμονικῆς τοπικῆς ἰσορροπίας ἐπ' αὐτῆς τῆς βάσεως, εἶναι ὁ συνδυασμὸς τῶν διαφορομένων μερῶν, ἀδυνάτων καὶ ἰσχυρῶν, πρὸς τὶς ζωτικὲς στρατηγικὲς ἐπιλογὲς τῆς Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονικῆς Δυνάμεως. *Τὸ παράδειγμα τῆς Ρώμης εἶναι σαφὲς καὶ ἐπιτυχέστατο.*

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ὅπως ἐκφράζεται ἀπὸ τὸ Ἀναχρονιστικὸ δίδυμο Πρωθυπουργοῦ-Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ἀκολουθεῖ τὴν πολιτικὴ τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος, δηλαδὴ τὴν Γερμανικὴ πολιτικὴ Stresemann κατὰ τὸν Μεσοπόλεμο: ἀναγκαία, οὕτως ἢ ἄλλως, ἀποδοχὴ τῆς ἡγεμονικῆς θέσεως τῆς Ὑπερδυνάμεως με ταυτόχρονη ἐπιδίωξι στρατηγικῶν στόχων ἀσυμβάτων καὶ ἀντιθετικῶν πρὸς τὴν δυναμικὴ ἐκείνης. Τὴν πολιτικὴ Stresemann ἀκολούθησε ἡ πρακτικὴ Hitler. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐξυπηρετοῦνται με τέτοια πολιτικὴ.

Εἶναι οἰκτρὴ πλάνη ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβερνητικὴ Ἀναξιοκρατία πιστεύῃ ὅτι μπορεῖ νὰ χρησιμοποιοῦσι τὶς τυπολογικὲς γενικότητες γιὰ νὰ ἀποφύγῃ

ούσιαστική συζήτησι. Οί συνέπειες γιά τήν χώρα θά εἶναι δυσμενέστατες. Οί Η.Π.Α. ἐγγυῶνται διαπραγματέυσι χωρίς φόβο πολέμου, καί ἐπομένως προσφέρουν ἐγγύησι Ἀσφαλείας, ὑπό τήν προϋπόθεσι ὅτι οί διαφερόμενοι θά ἐπιδιώξουν σοβαρά τήν σύναψι συμφωνίας. Θεμιτές δυσκολίες καί διεκδικήσεις μέ πραγματική βási λειτουργικότητος ἀναγνωρίζονται, ἀλλά ὄχι ὑπεκφυγή: ἡ Ἀμερική θά σταθῆ ἀντιμέτωπος αὐτοῦ πού θά ἀρνηθῆ τήν ἀποδοχή τοῦ πολυδιάστατου ἀντικειμενικοῦ συσχετισμοῦ στό ὑπ' ὄψιν δυναμικό πεδίο.

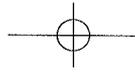
Ἡ Ἀμερική ἐπερίμενε ἀσφαλῶς, καί ὄντως ἐζήτησε, ἀπό τήν Κυβέρνησι πρότασι συγκεκριμένης διαδικασίας γιά τήν ἐπίλυσι τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διενέξεων.

Στίς 16.4.1996 οί Η.Π.Α., γιά νά ἐκθέσουν τήν ἀφόρητο Κυβερνητική δημαγωγία, ὑπέδειξαν δημοσίᾳ τήν Οὐσία ὑπό τίς Γενικές Ἀρχές καί Τύπους, τί δηλαδή προειμήθη καί συνεφωνήθη ἀπό τήν Ἑλλάδα ὡς πρὸς τήν διαδικασία αὐτή: α) τὸ θέμα τῶν Ἴμια νά παραπεμφθῆ στό Διεθνές Δικαστήριο τῆς Χάγης (ἢ σέ ἄλλο Διεθνές Διαιτητικό Ὅργανο)· β) τὰ λοιπὰ θέματα στό Αἰγαῖο νά λυθοῦν μέ διμερεῖς διαπραγματεύσεις (φρονίμως ὑπό τήν αἰγίδα τῶν Η.Π.Α.) χωρίς χρῆσι βίας ἢ ἀπειλή χρήσεως βίας· καί (γ) οί Η.Π.Α. νά ἀναλάβουν ἐνεργὸ καί ούσιαστική διαμεσολάβησι γιά τήν ἐπίλυσι τοῦ Κυπριακοῦ. Πρόκειται βεβαίως ούσιαστικά γιά συνολική διαπραγματέυσι τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν σχέσεων πραγματοποιούμενη μέ τελείως λανθασμένο τρόπο, τρόπο μάλιστα (τὸ ἀνήκουστο) Ἑλληνικῆς ἐπιλογῆς.

Ἡ διαδικασία εἶναι ἐσφαλμένη: οί νησίδες δὲν ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὲς παρὰ χαμηλὴ στρατηγική Τουρκικὴ προτεραιότητα ἐνῶ συνιστοῦν ἰκανὴ Τουρκικὴ νομικὴ διεκδίκησι: ἀνεξαρτητοποιεῖται ἔτσι (καί μάλιστα μέ, τὸ ὀλιγώτερο, ἀμφίβολη προοπτική) διὰ τῆς παραπομπῆς σέ Διεθνὲς ὄργανο, ἓνα θέμα τὸ ὁποῖο ἠγέρθη κυρίως γιά νά προχωρήσουν ούσιαστικά οί διαπραγματεύσεις ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Κατὰ τήν ἀνεπιτυχή ἐπίσκεψι τοῦ Διδύμου Πρωθυπουργοῦ-Ἵπουργοῦ Ἐξωτερικῶν στίς Η.Π.Α., εἶχε τεθῆ εἰς τὸν δεύτερο εὔστοχος δημοσιογραφικὴ

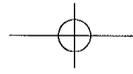

ερώτησις: Για ποιόν πραγματικό λόγο ή Τουρκία θα έδεχετο την διατυμπανισθείσα διαδικασία αντιμετώπισεως των ΈλληνοΤουρκικών διαφορών στο Αίγαίο «βήμα προς βήμα». Ο Υπουργός Έξωτερικών απήντησε ότι ο λόγος έγκειται εις την επίτευξι κατ' αυτόν τον τρόπο ομαλής λειτουργίας της Τελωνειακής Ένώσεως και των συναφών δεσμών της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωσι. Η ιδέα ήταν ότι εάν ή Τουρκία απέδεχετο την προταθείσα Διαδικασία, ή Έλλάς θα συνεργούσε στην αποδοτικότητα για την Τουρκία των ΤουρκοΕυρωπαϊκών σχέσεων.

Η ιδέα ήταν και αυτή όπως και οι άλλες μετά την ήττα των Ίμια καταστροφικά ούτοπική.

- 1) Η φαντασίωσις που άντεπροσώπευε έφανερώθη ταχύτατα: και ή Τουρκία δέν δέχεται την βαθμιαία προσέγγισι των ΈλληνοΤουρκικών διενέξεων και ή Έλλάς συνεργεί στην προώθησι των ΤουρκοΕυρωπαϊκών συνδυασμών.
- 2) Η ιδέα άπλοϊκά προϋπέθετε ότι οι ΤουρκοΕυρωπαϊκές σχέσεις (όπως και οιες τις επιδιώκει ή Τουρκία) έμποδίζονται από την άσκησι δυναμικής τοπικής Τουρκικής Στρατηγικής.
- 3) Η ιδέα έστηρίζετο άφελώς εις την φενάκη ότι ή συνάρτησις με την Ευρωπαϊκή Ένωσι είναι πρωτίστη προτεραιότης για την Τουρκία.
- 4) Η ιδέα άσυλλόγιστα δέν υπελόγιζε τόν όφελος για την Τουρκία από μία δυναμική συνολική Έθνική Στρατηγική στον γεωπολιτικό της χώρο, έστω και έναντι κάποιου ύστερήματος (που πάντως δέν υπήρξε) στις σχέσεις της προς τόν πλαδαρό και άσύντακτο συγκρότημα διαπλεκομένων επί μέρους συμφερόντων που είναι ή Ευρωπαϊκή Ένωσις ώς τοιαύτη (και όχι ώς Γερμανία, ή ΓερμανοΓαλλικός Άξων ή motor group).
- 5) Η ιδέα άγνοούσε οίκτρα την πραγματική Ίεραρχία Δυνάμεων. Τόν δυναμικό πεδίο του ΒαλκανοΜικρασιατικού γεωπολιτικού χώρου διαρθρώνεται ώς μερικό πεδίο του οίκουμεικοϋ ήγεμονικοϋ πεδίου με άποφασιστική την συμπερίληφι του στην τοπική σφαίρα έπιρροής της Ηγεμονικής Δυνάμεως (Η.Π.Α.). Μόνον στρατηγική αντίφασις εις αυτήν την συμπερίληφι θα παρουσίαζε πραγματικό δίλημμα για την Τουρκία.

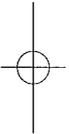

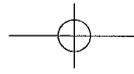

6) Ἡ ἰδέα ἦταν a priori ἀνεφάρμοστος. Ἐζήτει ἀπὸ τὴν Τουρκία κάτι ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ πραγματοποιηθῆ, ἀσχέτως τῆς Τουρκικῆς ἐπὶ τούτου βουλή-σεως, ἐνῶ ἔδιδε κάτι εὐχερῶς ἐνεργοποιούμενο ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

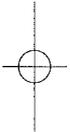
«Βῆμα πρὸς βῆμα» ἀντιμετώπισις τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διαφορῶν εἶναι μία πρακτικὴ ἀδυνατότης ἢ μᾶλλον μπορεῖ τότε μόνον νὰ ὑλοποιηθῆ ἂν προηγηθῆ γενικὸς στρατηγικὸς Συνδυασμὸς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. Οἱ ἙλληνοΤουρκικὲς διαφορὲς στὸ Αἴγαῖο καὶ περίξ συνιστοῦν ἓνα πλέγμα μὲ ἐστίες, περιφέρειες καὶ περιθώρια σημαντικότητος. Ἡ λύσις μιᾶς ἐκάστης ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον οἱ στρατηγικὲς τῶν δύο χωρῶν (στὸ Αἴγαῖο καὶ στὴν εὐρύτερη γεωπολιτικὴ ἐνότητα στὴν ὁποία συνανήκουν) (α) συμπίπτουν, (β) συνδυάζονται, (γ) εἶναι συμβατές, (δ) ἀποκλίνουν ἢ (ε) εἶναι ἀσυμβίβαστες καὶ ἀντιφατικὲς. Γιὰ νὰ κινηθῆ κἂν μία διαδικασία μερικῆς καὶ βαθμιαίας, σταδιακῆς λύσεως τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν ζητημάτων, θὰ πρέπει προηγουμένως νὰ ἐντοπισθῆ ἐπαρκῶς ἰσχυρὸ συμπτωτικὸ πεδίο Στρατηγικῆς τῶν δύο χωρῶν. Γιὰ αὐτὸ χρειάζεται πραγματικὴ Συνολικὴ Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Στρατηγικὴ, ποὺ δὲν ὑπάρχει καὶ ἀπαιτοῦνται Διαπραγματεύσεις ἀφ' ἑνός, καί, ὑπὸ τὶς περιστάσεις, Διαμεσο-λάβησις τρίτου καταλλήλου παράγοντος μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἀφ' ἑτέρου. Ἡ Τουρκία ἀξιόπιστα μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ, ὅπως καὶ ἰσχυρίζεται, ὅτι γιὰ νὰ γίνῃ στὴν πραγματικότητα ὁ,τιδήποτε ἀπὸ ὅσα ἀξιώνει ἡ Ἑλλάς μὲ ρεαλιστικὲς πιθανότητες ἐπιτυχίας, πρέπει νὰ προηγηθῆ σφαιρικὴ ἀντιμετώπισις τῶν ζητημάτων καὶ συνολικὴ διαπραγματεύσις. Ἀντιθέτως ἢ διευκόλυνσις τῶν ΤουρκοΕὐρωπαϊκῶν σχέσεων ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀμέσως —ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἐπιθυμεῖ νὰ θέσῃ καὶ αὐτὸ τὸ θέμα στὸ συνολικὸ πλέγμα τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν Σχέσεων: ἀλλὰ τότε χρειάζεται καὶ πάλιν συνολικὴ Διαπραγματεύσις.

Ἡ ἰδέα τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν δὲν ἀπεδείχθη μόνον, πρὶν ἀλέκτωρ ἄπαξ λαλήσῃ, ἐσφαλμένη. Ἦταν ἐξ ἀρχῆς ἀναγκαίως ἐσφαλμένη. Ὡς πρόβλεψις ἐπομένως ἦταν παντελῶς ἄχρηστος. Δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἐλπίς πραγματώσεως καὶ εὐοδώσεώς της.

Τέτοιες είναι, φεῦ, οί ιδέες τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς ΝεοΕλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 38.

Η ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΔΩΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ μετὰ τὴν κρίσι τῶν Ἴμια εἶναι ἀλλοπρόσαλλος καὶ ἀδιέξοδος.

Ἡ Συμφωνία ἀπεμπλοκῆς τῆς 30-31.1.1996 ἀνεγνώριζε ἀμφισβητούμενο καθεστῶς κυριαρχίας στὶς νησίδες Ἴμια, στὶς παρόμοιες συνοριακὲς βραχονησίδες τῶν Δωδεκανησιακῶν συνόρων καί, περαιτέρω, σὲ ὅλες τὶς νησίδες καὶ βραχονησίδες τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

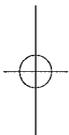
Ἡ ἀμφισβήτησις στὴν τελευταία περίπτωσι βασιζέται κατὰ τὴν Τουρκικὴν Ρηματικὴ Διακοίνωσι τῆς 29.1.1996 στὸ γεγονός ὅτι ἐνῶ γιὰ τὶς Δωδεκανησιακὲς συνοριακὲς βραχονησίδες ὑπάρχουν ἔστω οἱ ἸταλοΤουρκικὲς Συμφωνίαι τοῦ 1932 (τὶς ὁποῖες ἡ Τουρκία ἔχει προσβάλλει ὡς ἄκυρες πλέον), γιὰ τὸ πλῆθος τῶν Αἰγαιοπελαγικῶν νησίδων οὐδεμία ἀναφορὰ ὑπάρχει στὶς Συνθήκας ποὺ καθορίζουν τὸ καθεστῶς κυριαρχίας στὸ Αἶγαῖο, εἴτε ὀνομαστικὰ καὶ ἀτομικὰ εἴτε ἀορίστως καὶ συλλογικὰ.

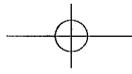
Ἡ Συνθήκη τοῦ Λονδίνου (30.5.1913) μετὰ τὴν λῆξι τοῦ Α΄ Βαλκανικοῦ Πολέμου ἀνέθετε (ἄρθρο 5) στὴν Γερμανία, ΑὐстроΟύγγαρία, Γαλλία, Μ. Βρετανία, Ἰταλία καὶ Ρωσία νὰ καθορίσουν

«τὴν τύχη ὅλων τῶν Ὀθωμανικῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἐξαιρουμένης τῆς νήσου Κρήτης καὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἁγίου Ὄρους».

Ἡ Συνθήκη Εἰρήνης τῶν Ἀθηνῶν, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας (14.11.1913) μετὰ τὸν Β΄ Βαλκανικὸ Πόλεμο, ἐπανελάμβανε τὴν ἰσχὺ (ἄρθρο 15) τῆς προηγουμένης Συνθήκης. Εἰς ἐφαρμογὴν τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν, οἱ προβλεπόμενες Δυνάμεις ἀπέδωσαν (Διακοίνωσις τῆς 13.2.1914) στὴν Ἑλλάδα

«ὅλες τὶς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους οἱ ὁποῖες πράγματι κατέχονται ἀπὸ

αυτήν, με την εξαίρεσι τῆς Τενέδου, τῆς Ἴμβρου καὶ τοῦ Καστελλορίζου, ποὺ πρέπει νὰ ἐπιστραφοῦν στὴ Τουρκία».

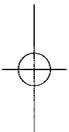
Ἡ παραχώρησις συνωδεύετο ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ ὑποχρέωσι ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων (καὶ ἐγένετο ὑπὸ τὸν ὄρο ἐκκενώσεως ἐκ μέρους Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἀπὸ ἐδάφη προσκληρωθέντα στὴ Ἀλβανία).

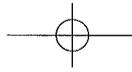
Ἡ τελικὴ ρύθμισις τοῦ ζητήματος μετὰ τὴν Συνθήκη τῆς Λωζάννης (24.7.1923) υἱοθετοῦσε τὶς διατάξεις τῆς Διακοινώσεως τῶν Δυνάμεων. Τὸ ἄρθρο 12 ἀναφέρει:

«Ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις τῆς 13.2.1914 ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Λονδίου εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων 5 τῆς Συνθήκης τοῦ Λονδίνου τῆς 30.5.1913 καὶ 15 τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν τῆς 14.11.1913, ἡ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τῇ 13.2.1914 καὶ ἀφορῶσα εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, ἐκτὸς τῆς Ἴμβρου, Τενέδου καὶ τῶν Λαγουσῶν νήσων (Μαυρουῶν), ἰδίᾳ τῶν νήσων Λήμνου, Σαμοθράκης, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου καὶ Ἰκαρίας ἐπικυροῦται, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συνθήκης τῶν συναφῶν πρὸς τὰς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἰταλίας διατελούσας νήσους (δηλ. τὰ Δωδεκάνησα), περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 15. Ἐκτὸς ἀντιθέτου διατάξεως τῆς παρούσης Συνθήκης, αἱ νῆσοι αἱ κείμεναι εἰς μικροτέραν ἀπόστασιν τῶν τριῶν μιλλιῶν τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς, παραμένουσιν ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν».

Τὸ ἄρθρο 13 ἐπιβάλλει ἀποστρατιωτικοποίησι ὅλων τῶν νήσων ποὺ παραχωροῦνται στὴν Ἑλλάδα (καμμία ναυτικὴ βάσις, κανὲν ὀχυρωματικὸ ἔργο, μόνον ἐλαφραὶ στρατιωτικαὶ δυνάμεις πρὸς ἐκπαίδευσιν).

Ἡ ἀπόδοσις τῶν νήσων στὴν Ἑλλάδα δὲν ἀναφέρει τίποτε περὶ νησίδων ἢ βράχων. (Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὴν μὴ ἐφαρμοσθεῖσα Συνθήκη τῶν Σεβρών, ἄρθρον 84). Ἀντιθέτως, τὸ ἄρθρο 15 περιλαμβάνει ἀορίστως ἀναφορὰ στὶς νησίδες τὶς ἐξηρητημένες ἀπὸ τὶς κύριες καὶ ὀνομαζόμενες Δωδεκανησιακὰς νήσους:

«Ἡ Τουρκία παραιτεῖται ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας παντὸς δικαιώματος καὶ τίτλου ἐπὶ τῶν κάτωθι ἀπαριθμουμένων νήσων, τοῦτέστι τῆς Ἀστυπαλαίας, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειφούς, Σύμης καὶ Κῶ, τῶν κατεχομένων νῦν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν νησίδων τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων, ὡς καὶ τῆς νήσου Καστελλορίζου».

Ἡ ἀντιπαράθεσις τῆς ρητῆς ἀναφορᾶς σὲ νησίδες (ἔστω καὶ ἀορίστως) τοῦ ἄρθρου 15 περὶ Δωδεκανήσου, πρὸς τὴν μὴ ἀναφορὰ περὶ νησίδων στὸ ἄρθρο 12 περὶ τοῦ λοιποῦ Αἰγαίου, ἐνισχύει νομικὰ τὴν ἄποψιν περὶ τῆς μὴ συμπεριλήψεως νησίδων στὴν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 12.

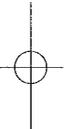
Τὰ στοιχεῖα τῆς ἐξαιρετικὰ προσεγμένης Τουρκικῆς Ρηματικῆς Διακοινώσεως τῆς 29.1.1996 (πβ. προηγούμενο Φύλλο 8.4.1996) συνθέτουν ἐπομένως μία τοῦλάχιστον ὑπολογίσιμο νομικὴ θέση, ἡ ὁποία βεβαίως ἐπιδέχεται περαιτέρω ἰσχυροποίησι μὲ κατάλληλο ἐπιχειρηματολογία. Ἡ σημασία τῶν Τουρκικῶν ἰσχυρισμῶν ἀναδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀσθένεια τῶν Ἑλληνικῶν ἀντιρρήσεων.

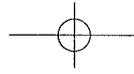
Τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ἐστίασε τὴν Ἑλληνικὴ ἀπάντησιν πρὸς τὶς Τουρκικὰς θέσεις σὲ καθαρὰ φορμαλιστικὰ καὶ νομικιστικὰ σημεῖα (χωρὶς ἰδιαίτερη νομικὴ ἰσχύ) ποὺ καὶ ἀδυναμία προδίδουν φανερὰ καὶ δὲν πείθουν. Τὸ Ὑπουργεῖο συνώφισε τὰ Τουρκικὰ ἐπιχειρήματα τῆς Διακοινώσεως τῆς 29.1.1996 σὲ τρεῖς βασικοὺς ἄξονες:

- 1) Μεταβολὴ περιστάσεων
- 2) ἀπουσία Ἑλληνοτουρκικῆς Συμφωνίας καὶ
- 3) ἀπροσδιοριστία τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῶν νησίδων καὶ βραχονησίδων στὰ Δωδεκάνησα καὶ τὸ Αἰγαῖο γενικώτερα.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου στηρίζεται στὴν ἀκόλουθο ἐπιχειρηματολογία.

- 1) Ἐὰν μεταβολὴ περιστάσεων ἐσήμαινε ἀναθεώρησι συνθηκῶν, τότε ὅλες οἱ Διεθνεῖς Συνθήκες, καὶ εἰδικώτερα καὶ ἐπικινδυνότερα κάθε Συνθήκη Διεθνῶν Συνόρων θὰ μπορούσε νὰ καταργηθῇ μονομερῶς. Καὶ τότε θὰ ὑφίστατο πλήρης ἀναρχία, ὅπως ἐδήλωσε ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν στὸ

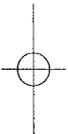
CNN.

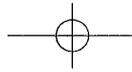
- 2) Με την Συνθήκη της Λωζάννης (1923) η Τουρκία παρεχώρησε τὰ Δωδεκάνησα στην Ἴταλία. Με την Συνθήκη τῶν Παρισίων (1947) ἡ Ἴταλία παρεχώρησε τὰ Δωδεκάνησα στην Ἑλλάδα. Κατὰ τὸ Διεθνὲς Δίκαιο (ισχυρίζεται τὸ Ὑπουργεῖο) ἡ διάδοχος χώρα αὐτομάτως ἀναλαμβάνει ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις πὸ ἔχουν καθιερωθῆ διὰ Διεθνοῦς Συνθήκης μεταξύ τῆς ἀρχικῆς κυριάρχου χώρας καὶ οἰασδήποτε ἐνδιαμέσου τρίτης. Ἐὰν τὸ Τουρκικὸ ἐπιχείρημα ἦταν ἔγκυρο, τότε ἡ πλειονότης τῶν Συνθηκῶν πὸ κανονίζουν Διεθνή Σύνορα μετὰ τὸν Α' καὶ Β' Παγκόσμιο Πόλεμο θὰ ἦσαν ἄκυρες, ὑποστηρίζει τὸ Ὑπ.Ἐξ.
- 3) Οἱ Διεθνεῖς Συνθήκες πὸ ὀρίζουν τὸ συνολικὸ νομικὸ καθεστῶς στὸ Αἰγαῖο δὲν κάνουν ἰδιαίτερη διάκρισι γιὰ βράχους καὶ νησίδες, οὔτε τὸ Διεθνὲς Δίκαιο ἐν γένει ἀναγνωρίζει χωριστὲς ρυθμίσεις προκειμένου γιὰ τὰ χωρικὰ ὕδατα τέτοιων βράχων καὶ νησίδων. Ἄρα καὶ αὐτὲς ἐμπίπτουν ὑπὸ τὴν κατηγορία τῶν νήσων.

Ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ Ὑπ. Ἐξ. ἐπιδέχεται θεμελιωμένο, ἰσχυρὸ ἀντίλογο.

Α) *Οἱ Διεθνεῖς Συμβάσεις ἰσχύουν ὅσο ἰσχύουν.* Πολλὲς φορές στὴν Ἱστορία (ὅπως καὶ στὴν Κλασσικὴ ἀρχαιότητα) συνήφθησαν Συνθήκες καὶ Αἰώνιου, ἀκόμη, φιλίας: ἐντούτοις δὲν ἰσχύουν σήμερα. Τὸ περίεργο θὰ ἦταν ἐὰν εἶχε κύρος τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Ὑπ.Ἐξ.: τὸ status quo δὲν θὰ ἄλλαζε ποτέ, οὔτε οἱ διεθνεῖς σχέσεις θὰ ἐξελίσσοντο.

Βεβαίως κάθε μεταβολὴ τῶν περιστάσεων δὲν ἐπιφέρει αὐτόματο τροποποίησι τῶν ὄρων μιᾶς Συνθήκης. *Σημαντικὴ ὅμως καὶ σταθερᾶς κατευθύνσεως μεταβολὴ μιᾶς ἀντικειμενικῆς καταστάσεως, ἰδιαιτέρως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν συσχετισμὸ Δυνάμεων καὶ ζωτικῶν συμφερόντων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐνὸς πεδίου, δημιουργεῖ ἀναμφίβολα τὴν πίεσι (τὸ ὀλιγώτερο) πρὸς ἀλλαγὴ τῶν συμβατικῶν ὄρων ὥστε νὰ ἀνταποκρίνονται καλύτερα στὶς διαμορφωμένες περιστάσεις.* Ἡ ἀντικειμενικὴ αὐτὴ πίεσις μπορεῖ νὰ ἐμποδισθῆ βεβαίως νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικὰ ἐπὶ τι διάστημα γιὰ διαφόρους λόγους, ἀλλὰ τελικὰ ἀναγκαῖα θὰ ἐκδη-

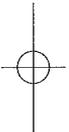

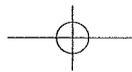

λωθῆ ἑνεργὰ καὶ θὰ ἐπιβάλλῃ μὲ τὸν ἕναν τρόπο ἢ τὸν ἄλλο τὴν συμμόρφωσι τοῦ τύπου πρὸς τὴν οὐσία τῶν συσχετισμῶν. Ποτὲ δὲν θὰ μπορέσῃ ἕνας τύπος νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν δύναμι τῆς οὐσίας ἐπὶ μονίμου ἢ ἔστω μακροχρονίου βάσεως, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος ἰσχύῃ ἐπειδὴ κάποτε ἀντεπροσώπευε ρεαλιστικὰ μιὰ οὐσιαστικὴ διάρθρωσι Δυνάμεων διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ἐξελιχθεῖσα. Ἡ ἀδράνεια τῆς ἰσχύος τοῦ ἐνδέχεται νὰ τὸν κρατήσῃ καὶ πέραν τῆς οὐσιαστικῆς τοῦ ἀνταποκρίσεως πρὸς τὴν πραγματικότητα: παρουσιάζεται τότε τὸ μεταβατικὸ στάδιο ὅπου ἕνας τύπος ἰσχύῃ τυπικά, ἐνῶ παραβιάζεται οὐσιαστικά. Ἐν τέλει παύει ἀναγκαστικὰ νὰ ἔχῃ καὶ τυπικὸ κύρος. Ἡ Τουρκία, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ ἰσχυροτάτου πολυδυνάμου τῆς (πβ. φύλλα 1.4.1996 καὶ 8.4.1996), ἔχει κατὰ βάσι θέσει πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀνάγκη εἰσόδου στὴν τρίτη φάσι. Οἱ πάντες τὸ ἀντιλαμβάνονται πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ἐκτίθεται ἀνεπανόρθωτα προβάλλουσα τὶς φοβίες τῆς στὶς Ἰσχυρὲς Δυνάμεις μὲ τὴν φροῦδο ἐλπίδα νὰ φοβηθοῦν. Ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι νὰ ὑπάρξῃ ἀναρχία ἢ σημαντικὲς μεταβολὲς καταστάσεων ὁδηγοῦν ἐγκαίρως σὲ μεταβολὴ τοῦ ἀντιστοίχου συμβατικοῦ καθεστῶτος, ἀλλὰ ἀντιθέτως ὁ κίνδυνος εἶναι νὰ ὑπάρξῃ μείζων ἀποσταθεροποίησης ἐνὸς συστήματος ἢ τεχνητὰ ἐμποδισθῆ ἢ φυσικὴ αὐτὴ διαδικασία προσαρμογῆς τύπων πρὸς τὴν οὐσία. Εἶναι ἄκρως ἐπικίνδυνος ἢ συμπίεσις πραγματικῆς Δυνάμεως ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ χρησιμο ἔργοι· εἶναι καὶ ἀνώφελο καὶ ἀνόητο. Τὸν γεωστρατηγικὸ ρόλο ποὺ μία Δύναμις εἶναι εἰς θέσι νὰ παίξῃ, μὲ τὸν κατάλληλο συνδυασμὸ ἀνωτέρας τάξεως, θὰ τὸν δράσῃ μὲ ἢ χωρὶς Συνθηκας: ἐπομένως εἶναι εὐσταθέστερο νὰ τὸ κάμῃ μὲ συμβατικὴ κάλυψι. Ὁ Χόλμπρουκ ἐδήλωσε ἀντικειμενικὰ καὶ ἐπιγραμματικὰ στὶς 3.2.1996: ἡ Τουρκία εἶναι τὸ νέο κράτος πρώτης γραμμῆς τοῦ NATO· καὶ δὲν μπορούμε νὰ ἔχωμε τὴν Νότια Πτέρυγα τῆς Συμμαχίας σὲ μόνιμες ἐντάσεις, μὲ μιὰ στρατηγικὴ ἀστάθεια ἢ ὁποῖα τελικὰ θὰ καταστρέψῃ τὸ NATO.

Τέλος ὁ Ἑλληνικὸς ἀντίλογος ἐπὶ τοῦ πρώτου σημείου πίπτει στὸ κενὸ διότι

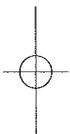

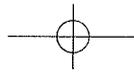

υπερεκτείνει τις Τουρκικές αξιώσεις. Η Τουρκία δεν έχει προσβάλλει τις διεθνείς Συνθήκες της Λωζάννης ή των Παρισίων: αντιθέτως τις επικαλείται (άν και η πρώτη είναι αναθεωρημένη σε πλείστα σημεία, άμφοτερες δέ έχουν παραβιασθή από την Ελλάδα ως προς την αποστρατιωτικοποίησι των νήσων). Η Τουρκία έχει προσεκτικά προσβάλλει το κύρος των διμερών ΙταλοΤουρκικών Συμφωνιών του 1932, ή δευτέρα ιδίως των όποιων (ή και άφορῶσα εις ὅλα τὰ Δωδεκάνησα πλην του Καστελλορίζου) ἔπασχε ἐπὶ πλέον ἐξ ἀρχῆς νομικά. Οἱ Συμφωνίες αὐτὲς δὲν καθορίζουν τὸ καθεστῶς κυριαρχίας τῶν νήσων (αὐτὸ προσδιορίζεται σήμερα ἀπὸ τὴν Συνθήκη τῶν Παρισίων), ἀλλὰ μόνον τῶν συνοριακῶν νησίδων καὶ βράχων. Η Τουρκία δὲν ἔχει ἀσφαλῶς προσβάλλει τὸ νομικὸ καθεστῶς τῆς Ρόδου καὶ τῶν ἄλλων νήσων (ὅπως ἐσφαλμένα ἐδήλωσε ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν στὴν συνέντευξι πρὸς τὸ CNN τῆς 8.4.1996).

B) Ὁ Νομικισμὸς τῶν θέσεων τοῦ Ὑπ.Ἐξ. εἶναι διάδηλος καὶ στὸ δεύτερο σημεῖο. Οἱ Διεθνεῖς σχέσεις δὲν ὑπόκεινται σὲ κάτι ἀνάλογο τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ὡς πρὸς κυριότητα, ἰδιοκτησία, χρησικτησία. Πέρα τῆς Διεθνοῦς Κοινῆς Γνώμης τοῦ Προέδρου Wilson καὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ πραγματικοῦ βάρους τῆς πίεσεώς της, ὑπάρχουν μόνον Κράτη ὡς ἀπολύτως αὐτοκαθοριζόμενα ὑποκείμενα πολιτικοῖστορικής δράσεως. Τὰ ὑποκείμενα αὐτὰ Κράτη δεσμεύονται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ὅ,τι συμφωνοῦν. Βεβαίως οἱ Συνθήκες στίς ὁποῖες ὑπείσονται μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ προῖον ἐξαναγκασμοῦ πολεμικοῦ, οἰκονομικῆς πίεσεως, διπλωματικῶν ἐλιγμῶν. Ἀλλὰ ἡ συμφωνία των προαπαιτεῖται γιὰ κάθε δέσμευσί των. (Ἐξαιρέτως ἰσχυρή, γειτονική καὶ πρόσφατο πιστοποίησι τῶν προφανῶν αὐτῶν ἀληθειῶν ἀποτελεῖ ὁ Βοσνιακὸς πόλεμος).

Στὸ πεδίο τῶν Διεθνῶν Σχέσεων, καὶ εἰδικώτερα γιὰ τις διμερεῖς σχέσεις, μία χώρα ἐνδέχεται νὰ συμφωνῇ ὡς πρὸς κάποιον θέμα μὲ μία ἄλλη καὶ νὰ διαφωνῇ ὡς πρὸς τὸ αὐτὸ θέμα μὲ τρίτη διάδοχο τῆς δευτέρας. Ἐπὶ παραδείγματι μπορεῖ νὰ θεωρῇ ὅτι ἀπειλεῖται ἀπὸ τὴν τρίτη, ἀλλὰ ὄχι ἀπὸ τὴν δευτέρα ἢ νὰ εἶναι ζωτικόν της συμφέρον ὁ συνδυασμὸς της μὲ τὴν δευτέρα, ὅποτε νὰ διατίθεται νὰ κάνῃ εἰδικὴ παραχώρησι πρὸς αὐτή, χωρὶς αὐτὸ νὰ συνεπάγε-

ται ότι θα έκανε, ή ότι δεσμεύεται να κάνει, την ίδια ρύθμισι με κάθε άλλη χώρα.

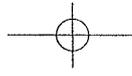
Η ανάγκη συνάφειας διμερών ΈλληνοΤουρκικών Συμφωνιών (εις αντικατάστασι των ΙταλοΤουρκικών του 1932) προς καθορισμό των ΈλληνοΤουρκικών θαλασσιών συνόρων στο Δωδεκανησιακό τμήμα του Αιγαίου ενισχύεται κατά την Τουρκική θέση από τους έλλειπείς νομικούς τίτλους της δευτέρας (και σημαντικωτέρας) Συμφωνίας του 1932 (πβ. Φύλλο 1.4.1996), αλλά και από το γεγονός ότι ή Ελλάς φαίνεται δις να προσήγγισε την Τουρκία προς νέα Συμφωνία επί του θέματος (το 1950 και 1953) πρό της επιδεινώσεως των ΈλληνοΤουρκικών σχέσεων με αίτια το Κυπριακό από το 1955 και μετά. Έτσι ή ίδια ή Ελλάς παρουσιάζεται να παραδέχεται την ανάγκη συνάφειας νέων Συμφωνιών μεταξύ των δύο ενδιαφερομένων χωρών.

Την κουφότητα της Έλληνικής θέσεως επί του θέματος καταδεικνύει το παράδειγμα των ανατολικών Γερμανικών συνόρων. Με την Συμφωνία του Potsdam (17.7-2.8.1945) οί νικήτριες Δυνάμεις του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου άπεδέχοντο «την άρχή της όριστικής μεταβιάσεως στην ΕΣΣΔ της πόλεως Koeningsberg και της γειτνιαζούσης περιοχής» (το πλεϊστον της Άνατολικής Πρωσίας). Οί λοιπές γερμανικές περιοχές ανατολικά της γραμμής Oder-Neisse έτίθεντο υπό Πολωνική Διοίκηση, ενώ το όριστικό καθεστώς κυριαρχίας των ανεβιάλλετο να ρυθμισθί από το Συνέδριο Ειρήνης.

Η νομιμότης των διευθετήσεων του Potsdam έξηρτάτο από την συμφωνία των ενδιαφερομένων χωρών. Η Άνατολική Γερμανία είχε ένωρις άποδεχθί τα «σύνορα φιλίας» (Συνθήκη του Goerlitz, 1950). Η Δυτική Γερμανία, επιδιδομένη στην Ostpolitik του W. Brandt, άνεγνώρισε τα ανατολικά σύνορα με τις Συνθήκες της Μόσχας (12.8.1970) και της Βαρσοβίας (7.12.1970). Η Τελική Πράξι του Helsinki καθορίζει το άπαραβίαστο των Εύρωπαϊκών Συνόρων, αλλά όχι το άμετάθετό των: άναγνωρίζεται ή δυνατότης τροποποιήσεως των Συνόρων με ειρηνικά μέσα και με συμφωνία κατά το Διεθνές Δίκαιο.

Η Συλλογική ασφάλεια της Πράξεως του Helsinki δέν άρκει βεβαίως για να

έγγυηθή στην Πολωνία τὰ ΓερμανοΠολωνικά Σύνορα στην ύποθετική περίπτωσι Γερμανικής προσβολής των. Στις 12.9.1990, ὀλιγώτερο ἀπὸ ἕνα μῆνα πρὸ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Γερμανιῶν, ἡ Σύσκεψις «2 + 4» (οἱ δύο Γερμανίες καὶ οἱ 4 Νικήτριες τοῦ Πολέμου —ἢ μᾶλλον οἱ 3 Νικήτριες καὶ ἡ Γαλλία — ὡς διευθετήσασες τὸ μεταπολεμικὸ Εὐρωπαϊκὸ καθεστῶς) ὑπογράφει τὴν Συνθήκη «περὶ τῆς ὀριστικῆς ρυθμίσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν Γερμανία», ὅπου τὸ ἀπαραβίαστο τῶν ΓερμανοΠολωνικῶν Συνόρων ἐπανακαταφάσκειται. Ἄλλὰ οὔτε αὐτὸ ἀρκεῖ. Στις 14.11.1990 συνάπτεται ἡ διμερῆς ΓερμανοΠολωνικὴ Συνθήκη τῆς Βαρσοβίας, περιλαμβάνουσα ὅτι (ἄρθρο 1)

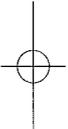
«τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐγκρίνουν τὰ Σύνορα ποὺ ὑφίστανται μεταξύ των» καὶ ἐπανακαταφάσκουν (ἄρθρο 2)

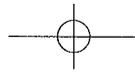
«τὸν ἀπαραβίαστο χαρακτήρα των γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον».

Εἶναι σαφές ὅτι κάθε σημαντικὴ ἀλλαγὴ ἀπαιτεῖ πρόσθετη ἐγγύησι ἀσφαλείας, καὶ μάλιστα πραγματικὴ, μεταξύ τῶν ἄμεσα ἐνδιαφερομένων, καὶ ὄχι ὀνομαστικὴ, εἰς πλαίσιο συλλογικῆς, καὶ ἄρα θεωρητικῆς, ἐξασφαλίσεως.

Αὐτὸ ποὺ καθιστᾷ τὴν Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία, ἐκτὸς τῆς ἀνοησίας καὶ συμπαρομαρτούσης ἀναποτελεσματικότητός της, καὶ ἀξιοθρήνητη καὶ ἀξιοπεριφρόνητη, εἶναι ἡ συμφεροντολογικὴ της παραγνώρισις τῆς πραγματικότητος, ἐπὶ βλάβῃ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀντιμετώπισις τῆς πραγματικότητος κατὰ τοὺς οὐσιώδεις της μάλιστα χαρακτῆρες ἀναδεικνύει ἀποφασιστικὰ καὶ ἀναντίλεκτα τὸν ἄξιο καὶ τὸν ἀνάξιο. Γιὰ αὐτὸ ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία τὴν ἀποφεύγει ὑστερικά.

Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει προσβάλλει τὸ κῦρος τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων. Ἐπιζητεῖ τὴν διευθέτησι θεμάτων ποὺ οἱ Συνθήκες αὐτὲς ἀφήνουν, ἢ μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀφήνουν, ἀπροσδιόριστα. Φέρεται δηλαδὴ νὰ ἐπιδιώκη τὴν κάλυψι κενῶν κυριαρχίας, διὰ νέων συμφωνιῶν. Ὁ Πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. ἐδήλωσε φρονίμως παρουσίᾳ τοῦ Ἑλληνος Πρωθυπουργοῦ στις 9.4.1996 ὅτι ἀπαιτεῖται στίς διμερεῖς σχέσεις ἡ τήρησις τῆς

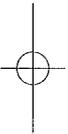

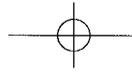

ἀρχῆς τῆς γενικῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος. Ἡ ἀρχὴ εἶναι βεβαίως διηνεκῶς ἐν ἰσχύϊ —ἀκόμη καὶ μετὰ ἀπὸ μία συμπεφωνημένη (πάντοτε, μὲ τὸν ἓνα ἢ ἄλλο τρόπο) συνοριακὴ μεταβολή.

Γ) Τὸ ἄρθρο 12 τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης ὁμιλεῖ περὶ νήσων ἀποκλειστικά, ἀναφέρεται δὲ στὸ ἄρθρο 15. Τὸ ἄρθρο 15 ὁμιλεῖ περὶ νήσων, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐξαρτωμένων νησίδων. (Τὰ ἄρθρα αὐτὰ παρετέθησαν ἀνωτέρω). Μπορεῖ λοιπὸν νὰ ὑποστηριχθῆ ὅτι ἡ Διεθνὴς αὐτὴ συνθήκη κάνει ἐνεργὸ διάκρισι μετὰξὺ νήσων καὶ νησίδων: καὶ μάλιστα ὅτι ἡ μὴ ἀναφορὰ νησίδων στὸ ἄρθρο 12, ἀφήνει ἀπροσδιόριστο τὸ καθεστῶς κυριαρχίας των. Ἰδιαιτέρο καθεστῶς ἀποδίδεται ἐξ ἄλλου σὲ βραχονησίδες καὶ κατὰ τὴν Διεθνή Σύμβασιν τοῦ Montego Bay (10.12.1982) περὶ τοῦ Δικαίου τῆς θαλάσσης.

Οἰαδήποτε διεκδίκησις στὶς Διεθνεῖς Σχέσεις μπορεῖ νὰ περιενδυσθῆ ἐπαρκὴ νομικὸ τύπο. Ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισις τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διαφορῶν στὸ Αἶγαῖο ἀποτελεῖ ἀδιαπέραστο θωράκισι τῶν Ἑλληνικῶν δικαιωμάτων, εἶναι αὐτόχρημα ἀπλοϊκὴ. Πρῶτον, διότι ἡ Τουρκικὴ θέσις στὸ ἐξεταζόμενον θέμα τῶν νησίδων τουλάχιστον δὲν εἶναι ἀνίσχυρος. Καὶ δεύτερον, καὶ οὐσιαστικώτερον, διότι ἡ νομικὴ θέσις σὲ θέματα Διεθνῶν σχέσεων ἔχει πάντοτε ἓνα ὠρισμένο πολιτικὸ βᾶρος, δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῆ ἐν ἀφαιρέσει ἀπὸ αὐτό. Οἱ πραγματικοὶ συσχετισμοὶ ἔχουν τὴν τάσιν νὰ ἐπανεμφανίζωνται ἐντὸς τοῦ νομικοῦ πλαισίου. Προδίδει ἄνοια ἢ φαντασία ὅτι ἐνοχλητικὸς οὐσιώδης συσχετισμὸς Δυνάμεων μπορεῖ νὰ ἐξουδετερωθῆ μὲ ἐπιμονὴ στὸν νομικὸ χαρακτηρισμὸ τῶν συνεπειῶν του καὶ τῶν ἀπογεννωμένων διενέξεων, καὶ ὅχι διὰ δημιουργικῆς ὑπερκεράσεώς του μὲ ἀντικειμενικὰ ἰσχυρότερο συνδυασμό. Σὲ προηγούμενον φύλλον (18.3.1996) εἶχε δοθῆ οἰκεῖο παράδειγμα τῆς ἀναποτελεσματικότητος νομικῶν προσεγγίσεων στὴν διασφάλισιν ἐθνικῶν δικαιῶν. Σὲ δύο περιπτώσεις (Α καὶ Β) χρονικὰ προσεχεῖς (1923 καὶ 1925) μεθοριακὰ ἐπεισόδια στὰ ὁποῖα ἐφονεύθησαν Ἴταλοι (Α) καὶ Ἑλληνες (Β) ἀξιωματοῦχοι ἀντιστοίχως, ὠδήγησαν τὴν Ἰταλία (Α) καὶ τὴν Ἑλλάδα (Β) σὲ κατάληψιν Κερκύρας (Α) καὶ τμήματος τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐδάφους παρὰ τὸ Πετρίτσι (Β) μὲ

τὸν σκοπὸ νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ πρῶτοι θεωρηθέντες ὑπαίτιοι Ἑλλάς (Α) καὶ Βουλγαρία (Β) νὰ προσφέρουν τὶς ἀπαραίτητες ἐπανορθώσεις ἠθικὲς καὶ ὑλικές. Ἡ Διεθνὴς κοινότης καὶ νομιμότης ἐθεώρησε τὴν Ἰταλικὴ ἐνέργεια (Α) *πρᾶξι ἐξαναγκασμοῦ*, τὴν δὲ ἀπολύτως ἀνάλογο Ἑλληνικὴ (Β) *πολεμικὴ πρᾶξι*, καὶ ἐξέδωσε καταδικαστικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀπόφασι καὶ στὶς δύο περιπτώσεις.

Ἡ Τουρκικὴ νομικὴ θέσις ἐνισχύεται ἐπιπλέον ἀπὸ τὸ ἄρθρο 16 τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης:

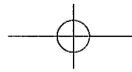
«Ἡ Τουρκία δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται παντὸς τίτλου καὶ δικαιώματος πάσης φύσεως ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν ἢ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐδάφη ἅτινα κεῖνται πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συνθήκης ὁρίων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν νήσων, ἐκτὸς ἐκείνων ὧν ἡ κυριαρχία ἔχει ἀναγνωρισθῆ αὐτῇ διὰ τῆς παρούσης Συνθήκης, τῆς τύχης τῶν ἐδαφῶν καὶ τῶν νήσων τούτων κανονισθείσης ἢ κανονισθησομένης μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν θίγουσι τὰς συνομολογηθείσας ἢ συνομολογηθησομένας ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῶν ὁμόρων χωρῶν λόγῳ τῆς γειτνιασεως αὐτῶν».

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ ἀφήνει ἀνοιχτὴ τὴν δυνατότητα συνάψεως μελλοντικῶν Συμφωνιῶν μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ γειτονικῆς τῆς χώρας οἱ ὁποῖες θὰ ἀποδίδουν στὴν Τουρκία διαφόρους τίτλους καὶ δικαιώματα ἐπὶ τῶν παραχωρουμένων ἐδαφῶν καὶ νήσων, τίτλους καὶ δικαιώματα σχετιζόμενα μὲ, καὶ ἀπορρέοντα ἀπὸ, τὴν γειτνίασι τῶν δύο χωρῶν. Ἡ δυνατότης αὐτῇ πρακτικὰ μερικῆς τροποποιήσεως καὶ ἀναθεωρήσεως τῆς Συνθήκης ὡς πρὸς τὴν πλήρη ἀποποίησι πάντων τῶν Τουρκικῶν τίτλων καὶ δικαιωμάτων ἐπὶ ἐδάφους ἢ νήσου ρητῶς παραχωρουμένων δι' αὐτῆς εἰς ἄλλη χώρα, ἀποτελεῖ τὸ νομικὸ μείζον τὸ ὁποῖο συνεπιφέρει τὸ ἔλασσον τῆς διαπραγματεύσεως τῶν θεμάτων ποῦ μένουν ἀπροσδιόριστα ἀπὸ τὴν Συνθήκη.

Ὁ κοῦφος τρόπος ἀσχήσεως Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἡγεσία καταφαίνεται ἀπὸ τὸν ἀνόητο φορμαλισμὸ τῆς ἀβεβαίου κατ' οὐσίαν Στρα-

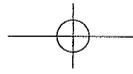

τηγικῆς της.

Γιὰ νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν ἀπόλυτο προσήλωσι στὸ κῦρος τῶν παρελθουσῶν Συμφωνιῶν ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐμφανίζεται διατεθειμένος νὰ ἀποδεχθῆ οὐσιαστικὴ ἀποστρατιωτικοποίησι τῶν νήσων τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου (ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι τῆς ριζικῆς ἀνίσου σημασίας ἀποχωρήσεως τῆς Δ' Τουρκικῆς Στρατιᾶς ἀπὸ τὰ Μικρασιατικὰ παράλια). Ἡ ἀποστρατιωτικοποίησις αὐτὴ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν Συνθήκην τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων. Ἔτσι ὅμως θυσιάζεται ἕνας πραγματικὸς παράγων ὑψίστης σημασίας (ἡ ὀχύρωσις καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν νήσων) ἔναντι τῆς ἀμφιβόλου ἐνισχύσεως ἐνὸς νομικοῦ ἐπιχειρήματος γιὰ τὴν κυριαρχία τῶν Ἰμια, ἡ ὁποία κυριαρχία ἐπὶ πλέον θὰ ἐξησφαλίζετο αὐτομάτως ἐὰν ὁ πραγματικὸς παράγων ἐλειτούργει ἀποτελεσματικά.

Τίποτε δὲν εἶναι ἐπικινδυνώτερο ἀπὸ τὸν Φορμαλισμὸ στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τίποτε δὲν εἶναι καταστροφικώτερο ἀπὸ τὴν Ἀνικανότητα ποὺ τὸν ἐπικαλεῖται γιὰ λόγους αὐτοσυντηρήσεως.

ΠΑΡ. ΙΙΙ ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΙΣΜΟΥ: ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ

Ὁ κοῦφος καὶ παιδαριώδης τρόπος ἀσκήσεως τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὶς διακηρύξεις τῆς ὅτι ἡ Τουρκία πρέπει πρώτη νὰ ἐπιδείξῃ καλὴ διάθεσι προσφεύγουσα στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀμφισβητουμένης κυριαρχίας στὰ Ἴμια.

Ἡ διακήρυξις εἶναι ἀπολύτως κενή.

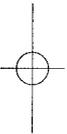
Στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον ἢ σὲ ὅποιαδήποτε μορφή Διαιτησίας πρέπει νὰ προσφύγουν ἀμφοτέρως οἱ διαφερόμενες χῶρες ἀπὸ κοινού, ὑπογράφουσες ἕνα Συμπροσχετικὸν (*Compromissum*) στὸ ὁποῖο α) θὰ προσδιορίζουν ἐπακριβῶς τὸ θέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ Διαιτησία καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ, καὶ β) θὰ δεσμεύουν ἑαυτὲς ἐκ τῶν προτέρων στὴν ἀποδοχὴ τῆς διαιτητικῆς κρίσεως.

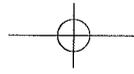
Κάθε κράτος μάλιστα μὲ στοιχειώδη αὐτοσεβασμὸ δὲν προσφεύγει σὲ Διαιτησία ἂν δὲν προσυμφωνηθῇ αὐστηρῶς ἀκόμη καὶ τὸ νομικὸ καὶ πραγματολογικὸ πλαίσιο στὸ ὁποῖο θὰ πρέπει νὰ κινηθῇ ἡ Διαιτητικὴ κρίσις.

Ἡ Διαιτητικὴ Διαδικασία (στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον ἢ ἄλλου) δὲν εἶναι ἀστική ἀγωγή. Τὰ κράτη δεσμεύονται μόνον ἀπὸ τὴν ἔλλογο βούλησίν των.

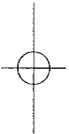
Στις 10.8.1976 ἡ Ἑλλάς εἶχε ἀνοήτως προσφύγει μονομερῶς στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης καλῶν αὐτὸ νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασι ὑποχρεωτικὴ καὶ γιὰ τὶς δύο χῶρες (Ἑλλάδα καὶ Τουρκία) στὸ θέμα τῆς ὀριοθετήσεως τῆς ὑφαλοκρηπίδος στὸ Αἰγαῖο, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου καὶ τῶν Διεθνῶν Συμφωνιῶν. Τὸ Δικαστήριον ἀπέρριψε μετὰ δύο ἔτη (18.10.1978) τὴν Ἑλληνικὴν θέσιν ὅτι ἡ δικαιοδοσία του εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ τὴν μὴ προσφυγοῦσα Τουρκία. Ἡ Ἑλλάς φαίνεται ἤλπιζε νὰ δικάσῃ ἐρήμην τὴν Τουρκία στὸ γειτονικὸ Εἰρηνοδικεῖο!

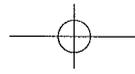
Ἡ Διαιτητικὴ Διαδικασία, ὅπου ἐνδείκνυται, εἶναι ἔλασσον ἀποτέλεσμα Διαπραγματεύσεων, καὶ ὄχι προϋπόθεσίς των.

Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει προσβάλει τις Διεθνεῖς Συνθῆκες τῆς Λωζάννης ἢ τῶν Παρισίων, διὰ τῶν ὁποίων καθορίζεται τὸ καθεστὼς κυριαρχίας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, συμπεριλαμβανομένων τῶν νήσων τῆς Δωδεκανήσου καὶ (γὰρ αὐτὴν τὴν περίπτωσι) τῶν νησίδων τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ τις νήσους τῆς Δωδεκανήσου. Ἡ Τουρκία ἀντιθέτως ἐπικαλεῖται τις δύο Διεθνεῖς Συνθῆκες γὰρ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ὑπαρξὶ νομικοῦ κενοῦ α) ὡς πρὸς τὸ καθεστὼς τῶν νησίδων ὅλου τοῦ Αἰγαίου, πλὴν Δωδεκανήσου καὶ β) ὡς πρὸς τὸ ποιῆς νησίδες καὶ βραχονησίδες στὴν Δωδεκανησιακὴ περιοχὴ εἶναι ἐξηρητημένες ἀπὸ τις κυρίως νήσους. Ἡ Τουρκία ἔχει καταγγεῖλει τις διμερεῖς ἸταλοΤουρκικὲς Συμφωνίες τοῦ 1932 (ιδίως τὸ Πρωτόκολλο τῆς 28.12.1932) ὡς ἄκυρες καὶ ἀνίσχυρες. Οἱ Συμφωνίες αὐτὲς ὀριοθετοῦν τὰ ἸταλοΤουρκικὰ θαλάσσια σύνορα στὴν περιοχὴ τῆς Δωδεκανήσου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 39.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΝ

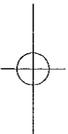
Ἡ νομική ἀντιμετώπισις ἑνὸς ἔθνικοῦ θέματος εἶναι μία πολιτική θέσις, κρινομένη μὲ πολιτικά κριτήρια στρατηγικῆς ἰσχύος καὶ ἀποτελεσματικότητος. Ἐὰν μία Κυβέρνησις ἀντιθέτως ἐπιμένει στὴν *prima facie* ἑρμηνεία τῆς νομικῆς βάσεως μιᾶς πολιτικῆς, καὶ προφασίζεται ὅτι ἡ πολιτική θέσις εἶναι θέμα νομικῆς διεκδικήσεως, τότε τρία μόνον πράγματα δυνατὸν νὰ συμβαίνουν κεχωρισμένα ἢ ἐν συνδυασμῶ:

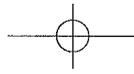
- α) ἢ ἡ Κυβέρνησις ἔχει χάσει παντελῶς τὸν ἔλεγχο τῆς καταστάσεως, καὶ δὲν κυβερνᾷ πλέον τὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τῆς χώρας·
- β) ἢ ἐπιδιώκει νὰ κερδίσῃ χρόνον·
- γ) ἢ χρησιμοποιεῖ τὴν φαινομένη νομικὴ ἀντιδικία ὡς προκάλυμμα παραχωρήσεων, ἀφοῦ εἶναι ἀνίκανος νὰ χειρισθῇ οὐσιαστικὰ καὶ πραγματολογικὰ τὸ συγκεκριμένο θέμα μὲ χάραξι δυναμικῆς, ρεαλιστικῆς Στρατηγικῆς.

Στὴν περίπτωσι τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναχρονιστικῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας συμβαίνει βασικὰ τὸ (α), ἐλπίζεται τὸ (β), θὰ συμβῆ τὸ (γ).

Ἡ νομικὴ βάσις τῆς Ἑλληνικῆς θέσεως γιὰ τὰ Ἴμια, τὴν λοιπὴ μεθοριακὴ χάραξι στὸ Δωδεκανησιακὸ χῶρον, καὶ τὸ καθεστῶς τῶν νησίδων στὸ Αἰγαῖο πέλαγος δὲν εἶναι ἰδιαίτερος ἰσχυρὰ (πβ. Φύλλο 16.4.1996). Αὐτὸ ποὺ περαιτέρω καθιστᾷ ἀναξιοπιστο τὴν Ἑλληνικὴν στάσι εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει κατὰ τὸ πρόσφατο παρελθὸν χρησιμοποιήσει τὴν δομὴ καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν Τουρκικῶν ἐπιχειρημάτων γιὰ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά της σὲ ἓνα ἄλλο ζωτικὸν θέμα τοῦ Αἰγαίου, τὸ ζήτημα τῆς στρατιωτικοποιήσεως τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου.

Ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάννης (24.7.1923) παρεχῶρει τὶς νήσους τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου (πλὴν τῆς Δωδεκανήσου) στὴν Ἑλλάδα (ἄρθρο 12). Τὸ ἄρθρον 13 ἐπέβαλλε ἀποστρατιωτικοποιήσει τῶν νήσων τοῦ Ἀνατολικοῦ

Αιγαίου:

«Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἐν ταῖς νήσοις Μυτιλήνη, Χίω, Σάμω καὶ Ἰκαρία τὰ ἀκόλουθα μέτρα:

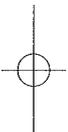
1) Αἱ εἰρημέναι νῆσοι δὲν θὰ χρησιμοποιηθῶσι εἰς ἐγκατάστασι ναυτικῆς βάσεως ἢ εἰς ἀνέγερσιν ὀχυρωματικοῦ τινὸς ἔργου.

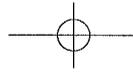
2) Θὰ ἀπαγορευθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Στρατιωτικὴν Ἀεροπλοῖαν νὰ ὑπερίπταται τοῦ ἐδάφους τῆς ἀκτῆς τῆς Ἀνατολίας. Ἀντιστοίχως ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις θὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Ἀεροπλοῖαν αὐτῆς νὰ ὑπερίπταται τῶν ρηθισῶν νήσων.

3) Αἱ Ἑλληνικαὶ Στρατιωτικαὶ Δυνάμεις ἐν ταῖς εἰρημέναις νήσοις θὰ περιορισθῶσι εἰς τὸν συνῆθη ἀριθμὸν τῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καλουμένων, οἵτινες δύνανται νὰ ἐκγυμνάζωνται ἐπὶ τόπου, ὡς καὶ εἰς δύναμιν χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομίας ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ὑπάρχουσαν τοιαύτην».

Ἡ Σύμβασις περὶ τοῦ Καθεστῶτος τῶν Στενῶν (Παράρτημα τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης) ἐπέβαλλε ἐπίσης (ἄρθρον 4) τὴν πλήρη ἀποστρατιωτικοποίησι α) τῆς περιοχῆς τῶν Στενῶν, β) τῶν νήσων τῆς Προποντίδος πλὴν τῆς Καλολίμνου· καὶ γ) τῶν νήσων Σαμοθράκης, Λήμνου, Ἴμβρου, Τενέδου καὶ τῶν Λαγουσῶν νήσων (Μαυρυῶν).

Τέλος ἡ Σύμβασις περὶ τῆς Μεθορίου τῆς Θράκης (ἄλλο Παράρτημα τῆς Συνθήκης Εἰρήνης) ἀποστρατιωτικοποιῶσε πλήρως ζώνη βάθους 30 ἢ παρὰ τὰ ἙλληνοΤουρκικὰ καὶ ΒουλγαροΤουρκικὰ Σύνορα (ἄρθρον 1). Τὸ ἄρθρον 3 ἐπέβαλε ἀφοπλισμὸν καὶ κατεδάφισι ὅλων τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων ἐντὸς τῆς ἐξουδετερουμένης ζώνης, τὴν ἀπαγόρευσι κατασκευῆς νέων ὀχυρώσεων ἢ πολεμικῶν ἀποθηκῶν, καὶ γενικῶς ὥριζε ὅτι: οὐδεμίᾳ ἑτέρα ἐπιθετικῇ ἢ ἀμυντικῇ ἐγκατάστασις στρατιωτικῆς, ναυτικῆς ἢ ἀεροπορικῆς φύσεως θέλει ὀργανωθῇ. Τὸ εἶδος τῶν κρατικῶν ὀργάνων (χωροφυλακῆς, ἀστυνομίας, τελωνειακῶν, ὀροφυλάκων), ὁ περιορισμένος ἀριθμὸς των (2.500 γιὰ τὴν Ἑλλάδα), ἀκόμη

3) *Τὸ παρὸν πρωτόκολλον θὰ ἰσχύη ἀπὸ τῆς σήμερον».*

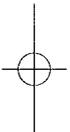
(Οἱ Ἰάπωνες πληρεξούσιοι ὑπογράφουν ad referendum, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι ἐπικυρώσεως τῆς Κυβερνήσεώς των).

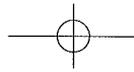
Ἡ Σύμβασις τοῦ Montreux (ἀνανεωθεῖσα τὸ 1951) προέβλεπε 20ετῆ διάρκεια. Ἐάν δύο ἔτη πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος της δὲν κατηγγέλετο ἀπὸ κανὲν συμβληθὲν μέρος, τότε ἰσχύει ἐπ' ἀόριστον. Ἡ ἰσχύς της παύει 2 ἔτη ἀφ' ὅτου καταγγελθῆ, ὁπότε «τὰ Ὑψηλὰ Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνοῦσι νὰ ἀντιπροσωπευθῶσι εἰς συνδιάσκεψιν ἵνα καθορίσωσι τοὺς ὅρους τῆς νέας συμβάσεως» (ἄρθρο 28). Ἡ Σύμβασις προέβλεπε καὶ δυνατότητα ἀναθεωρήσεώς της (ἄρθρο 29) κατὰ τὴν λήξιν πενταετῶν περιόδων, ἀλλὰ ἀπαιτεῖται παμφηφία, πλὴν θεμάτων ἀφορώντων στὸ ἐκτόπισμα τῶν διερχομένων πλοίων ὅπου ἀρκεῖ πλειοψηφία, εἰδικὴ ὅμως καὶ ἰσχυρωτάτη. Ἡ Σύμβασις τοῦ Montreux, παρὰ τὶς πιέσεις ἐκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ἰδίως μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον, δὲν ἔχει καταγγελθῆ, οὔτε ἔχει ζητηθῆ ἡ ἀναθεώρησίς της. Παραμένει ἐν ἰσχύϊ. Ἡ Ρωσσία, κατὰ τὸ παρὸν, ἐνώπιον τῆς δυσμενεστέρας γιὰ αὐτὴν πολιτικοῖστορικῆς συγκυρίας, ἀντιτίθεται πλέον σὲ ἐνδεχομένη τροποποίησιν τῆς Συμβάσεως (δήλωσις τοῦ Ρώσου Πρέσβεως στὴν Ἄγκυρα, Σεπτέμβριος 1993).

Ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάννης (1923) παρεχόμεναι τὴν Δωδεκάνησον στὴν Ἰταλία χωρὶς ὄρον ἀποστρατιωτικοποιήσεως. Μετὰ τὴν Συνθήκην τῶν Παρισίων (10.2.1947) τὰ Δωδεκάνησα παρεδίδοντο στὴν Ἑλλάδα (ἄρθρον 14), ἀλλὰ ἐπεβάλλετο ἀποστρατιωτικοποιημένο καθεστῶς (παρ. 2).

Αὐτὸ εἶναι τὸ συμβατικὸ καὶ νομικὸ καθεστῶς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν Στενῶν ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικοποίησιν: σὰ τελευταῖα ἐπιτρέπεται, ἐνῶ σὶς πρῶτες ἀπαγορεύεται.

Ἡ Ἑλλὰς ἄρχισε νὰ στρατιωτικοποιῇ τὶς νήσους τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου ἀπὸ τὸ 1964 μετὰ τὴν ἙλληνοΤουρκικὴν κρίσιν γιὰ τὸ Κυπριακόν. Ἡ διαδικασία ἐνετάθη μετὰ τὸ 1974. Ἡ Ἑλλὰς μονίμως προσπαθεῖ ἀνεπιτυχῶς νὰ νομιμοποιήσῃ τὴν στρατιωτικοποίησιν μετὰ τὴν ἔνταξιν τῆς Λήμνου ἰδιαίτέρως

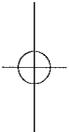

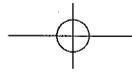
στον Σχεδιασμό και τις ασκήσεις του NATO, με τις γνωστές ανεπιτήδεις επιπλοκές. Οι διαδικασίες των διαπραγματεύσεων για την μείωση των Συμβατικών Δυνάμεων στην Ευρώπη, παρέσχον επίσης αφορμή για να επικυρωθῆ ἔμμέσως ἡ στρατιωτικὴ Ἑλληνικὴ παρουσία στις νήσους. Ἡ Κυβέρνησις εἶχε προβῆ σὲ ἀμφίσημο δῆλωσι ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔχει δηλώσει στρατιωτικὰς Δυνάμεις καὶ ὀπλικά Συστήματα «για ὅλη τὴν χώρα συμφώνως πρὸς τὴς Διεθνεῖς Συνθήκας». Για τὴν Τουρκία ἡ συνθήκη περὶ τῆς μειώσεως τῶν Συμβατικῶν Δυνάμεων ἐν τῇ Ευρώπῃ δὲν μεταβάλλει «τὸ καθεστῶς ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου» (Δήλωσις Τούρκου Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν Alptemocin).

Τὰ κύρια ἐπιχειρήματα τῆς Ἑλλάδος γὰρ τὴν νομιμότητα τῆς στρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου κινοῦνται στοὺς ἐξῆς ἄξονες:

- 1) Οἱ περιστάσεις ἔχουν ἀλλάξει ἀφ' ὅτου οἱ Συνθήκας ἐπέβαλλον τὸ ἀποστρατιωτικοποιημένο καθεστῶς.
- 2) Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει ὑπογράψει τὴν Συνθήκη τῶν Παρισίων τῆς 10.2.1947· ἐπομένως ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει ὑποχρέωσι ἀπέναντι τῇ Τουρκίᾳ νὰ κρατήσῃ ἀποστρατιωτικοποιημένα τὰ Δωδεκάνησα.
- 3) Ἡ Σύμβασις τοῦ Montreux (1936) ἐπέτρεψε τὴν στρατιωτικοποίησι τῶν Στενῶν ὑπὸ τῆς Τουρκίας καὶ ὑποκατέστησε τὴν Σύμβασι περὶ τοῦ Καθεστῶτος τῶν Στενῶν, τὴν συνημμένην τῇ συνθήκῃ τῆς Λωζάννης (1923). Συνεπῶς ἀκύρωσε τὸ καθεστῶς ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῆς Λήμνου καὶ Σαμοθράκης ποὺ καθώριζε ἡ προτέρα Σύμβασις.
- 4) Ὑπάρχει Τουρκικὴ ἀπειλὴ γὰρ τὴν Ἑλλάδα (τὸ δόγμα τοῦ ἐξ Ἀνατολῶν κινδύνου) καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἑλλάς ἔχει δικαίωμα νὰ ἀμυνθῆ στρατιωτικοποιῶσα τὴς νήσους, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρο 51 τοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

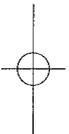
Τὸ ἐπιχείρημα (2) ἀπευθύνεται τῇ στρατιωτικοποίησι τῶν Δωδεκανήσων, τὸ (3) στὸ θέμα Λήμνου, τὸ (4) ἀφορᾷ κυρίως τὴς μεγάλας νήσους τοῦ Ἀνα-

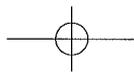

τολικοῦ Αἰγαίου Λέσβο, Χίο, Σάμο, Ἴκαρία, ἐνῶ τὸ (1) ἀποσκοπεῖ νὰ καλύψῃ ὅλες τὶς κατηγορίες.

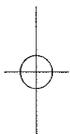
Τὸ (1) δικαιώνει ἀπολύτως τὴν Τουρκικὴν στάσι: ἀπαιτοῦνται διαπραγματεύσεις καὶ συνολικὴ διευθέτησις ὄλων τῶν διαφορῶν ἐν ὄψει τῶν τώρα ἰσχυροσῶν καταστάσεων καὶ συσχετισμῶν. Τὸ (2) ἐνισχύει τὴν Τουρκικὴν θέσι: ἡ ἐμπιστοσύνη (ὑποχρεωτικὴ ἢ αὐθόρμητος πρὸς μία χώρα (τὴν Ἰταλία) δὲν σημαίνει αὐτομάτως τὴν αὐτὴ ἀποδοχὴν, ἀνοχὴν ἢ ἐξαναγκασμὸν ἀπέναντι μιᾶς ἄλλης (τῆς Ἑλλάδος). Τὸ (3) εἶναι παντελῶς ἀβάσιμο. Τὸ δὲ (4) ἀμφιβαρές. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἑλληνικὴ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ κατὰ τὴν κρίσι καὶ μετὰ τὴν ἦρτα τῶν Ἰμια ἔχει παντελῶς ἀποσυντονισθῆ: φαίνεται ἀλλοπρόσαλλος. Ἐπικαλεῖται πρὸς ἀντιμετώπισι τοῦ θέματος τῶν νησίδων ἀρχῆς ἀντιφατικὴς πρὸς ἐκεῖνες ποῦ προβάλλει γιὰ τὴν ὑποστήριξι τῶν θέσεών της στὸ ζήτημα τῆς στρατιωτικοποιήσεως Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν. Τὰ ἐπιχειρήματα (1) καὶ (2) στὸ ζήτημα τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος τῶν μεγάλων νήσων φωτογραφίζουν ἐπακριβῶς Τουρκικοὺς λόγους στὸ θέμα τοῦ καθεστῶτος κυριαρχίας τῶν νησίδων. Ἡ νομικὴ ἐρμηνεῖα κατὰ συνεπαγωγὴν στὸ ἐπιχείρημα (3) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν συναγομένη διάκρισι κατὰ τὴν Τουρκικὴν πλευρὰ μετὰ νήσων καὶ νησίδων στὴν Συνθήκη τῆς Λωζάννης. Τέλος τὸ (4) κόπτει ἀσφαλῶς πρὸς ἀμφότερες τὶς κατευθύνσεις. Ἡ Τουρκία ὑποστηρίζει ὅτι ἡ πραγματικὴ σειρὰ διαδοχῆς τῶν γεγονότων εἶναι ἀντίστροφος τῆς προϋποτιθεμένης ὑπὸ τοῦ (4): ἡ Τουρκία προέβη εἰς τὴν σύστασι καὶ κραταίωσι τῆς 4ης Στρατιᾶς στὴν Δυτικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀνατολίας λόγω ἀκριβῶς τῆς παραβιάσεως ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος τῆς συμβατικῆς ὑποχρεώσεως ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων. Ἡ Ἑλλὰς βεβαίως συνδέει τὴν δικὴν τῆς ἐνέργεια μὲ τὴν Τουρκικὴν δρᾶσι στὴν Κύπρῳ ἡ ὁποία πάλι ἔχει τὶς οἰκεῖες ἀμοιβαῖες διεκδικήσεις καὶ ἀντεκδικήσεις. Ὁ πρῶτος δρᾶστης μιᾶς ἱστορικῆς ἀλληλουχίας σπανίως ὑπάρχει, ἀποδεικνύεται ἢ φαίνεται: ἡ Σπάρτη ἢ ἡ Ἀθήνα προκάλεσε τὸν Πελοποννησιακὸ Πόλεμο; Μόνον ἐπὶ βάθρου βαθυτέρας αἰτιολογικῆς ἀναλύσεως ἔχει τὸ ἐρώτημα νόημα καὶ ἐπιδέχεται ἀπάντησι: ἀλλὰ οἱ πραγματικὴς αἰτίες καὶ δρῶσες δυνάμεις δικαιωμάτων, δὲν συλλαμβάνονται μὲ νομικὴς κατασκευὴς συμβατικοῦ διεθνοῦς δικαίου.

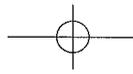

Είναι τραγικό ότι ή εξωτερική πολιτική τής Ελλάδος παρουσιάζεται αντιφατική σέ ένα και τò αὐτò μείζον ζήτημα, τες ΈλληνοΤουρκικές σχέσεις, προκειμένου άφ' ένός για τò τελευταίο ζήτημα τών νησίδων και άφ' έτέρου για τò προϋπάρχον θέμα τής στρατιωτικοποίησης τών νήσων. Είναι όμως κωμικό, δυστυχώς, ότι ή Έγεταική Άναξιοκρατία έπιλέγει τò άκαταλληλότερο σκέλος τής αντίφάσεως για τήν αντίστοιχη διεκδίκηση. Έτσι, ύποστηρίζει τήν άπόλυτο δεσμευτικότητα μιās Συμφωνίας άσχέτως τών συμβληθέντων μερών στην περίπτωση τών Ίμια, όπου πρόκειται για μιὰ διμερή και μή νομοτύπως κυρωθεΐσα σύμβασι (τò ΊταλοΤουρκικό Πρωτόκολλο τής 28.12.1932), ένω προβάλλει τήν ύπό όρους δεσμευτικότητα μιās Συμφωνίας μόνον έπι τών ύπογραφάντων μερών, στην περίπτωση μιās μείζονος πολυμερούς Διεθνούς Συνθήκης (Συνθήκη τών Παρισίων μετά τόν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο). Ή, πάλιν, έπικαλείται τò άπαράλλακτο τών περιστάσεων στην περίπτωση του ΊταλοΤουρκικού Πρωτοκόλλου του 1932 και τής μακράς και άκαταλήκτου διαδικασίας κυρώσεώς του, όταν έντως ή Τουρκία έπιέζετο τότε να έξασφαλίση τήν συγκατάθεσι τής Ίταλίας για συγκεκριμένους λόγους, ένας κύριος έκ τών όποιων ήταν ή άναθεώρησης τής Συμβάσεως περι του Καθεστώς τών Στενών ένω αντίθέτως διΐσχυρίζεται οὐσιώδη μεταβολή τών περιστάσεων άπό τήν έποχή τών Διεθνών Συνθηκών τής Λωζάννης και τών Παρισίων ως προς τò στρατιωτικό καθεστώς τών νήσων του Βορείου και Άνατολικού Αιγαίου, όταν άκριβώς τò γεγονός ότι ή άποστρατιωτικοποίησης τών νήσων αυτών διετηρήθη έν ίσχύϊ μετά τες κοσμογονικές μεταβολές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δεικνύει ότι τò καθεστώς άνταπεκρίνετο σέ μονιμώτερη άπαίτησι Αιγαιοπελαγικής Γεωστρατηγικής.

Τò καθεστώς στο Αιγαίο κατά τήν Συνθήκη τής Λωζάννης άντεπροσώπευε (όπως σέ κάθε Συμφωνία) τήν πραγματικώς διαμορφωθεΐσα κατάστασι: νίκη τής Ελλάδος ως Συμμάχου τής Συνεννόσεως κατά τόν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο ήττα τής κατά τόν Μικρασιατικό Πόλεμο: και άντιστρόφως για τήν Τουρκία. Ή κατάστασις αυτή άπετυπώθη στο Αιγαίο Δόγμα: οί νήσοι του (Βορείου και Άνατολικού) Αιγαίου άποδίδονται έδαφικά στην Ελλάδα ύπό τόν όρο να μήν έκφράζη ή έδαφική κυριαρχία στρατιωτική άπειλή κατά τής

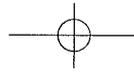

Τουρκίας: ὅθεν ἡ ἀποστρατιωτικοποίησις των. Ἡ ἐπέκτασις τῆς Ἑλλάδος ἐδαφικὰ ἐφ' ὅλου τοῦ Αἰγαίου ἐγένετο ὑπὸ τὸν ὄρο ἀναγνωρίσεως *Τουρκικῶν στρατηγικῶν συμφερόντων στὴν περιοχὴ* (πρᾶγμα ποὺ ἐθεμελιούτο καὶ συμβατικὰ μὲ τὴν ἀνοικτὴ δυνατότητα τοῦ ἄρθρου 16 τῆς Συνθήκης Λωζάννης, ὅπως ἀνεπτύχθη στὸ προηγούμενο φύλλο). Τὸ Δόγμα αὐτὸ μιᾶς σχετικῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς Ἴσορροπίας στὸ Αἰγαῖο διετηρήθη καὶ μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον. Βεβαίως ὁ ἀκριβὴς ὁρισμὸς τῆς Ἴσορροπίας αὐτῆς ἐξαρτᾶται μακροπρόθεσμα (καὶ σὲ περιόδους γενικῶν ἀνακατατάξεων μεσοπρόθεσμα καὶ βραχυπρόθεσμα ἀκόμη) ἀπὸ τὸ σχετικὸ Δυναμικὸ τῶν δύο πόλων καὶ ἀπὸ τὸν βαθμὸ συνεννοήσεώς των. Ἡ φανταστικὴ ἄνοια τῆς Ἀναξιοκρατικῆς Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς ἀποδεικνύεται πασιφανῶς καὶ ἀπὸ μόνον αὐτὸ τὸ σφάλμα: ἐπικαλεῖται ἀλλαγὴ περιστάσεων σὲ θέμα γενικῆς Στρατηγικῆς ὅπου ἡ ἀλλαγὴ εἶναι ὑπὲρ τῆς Τουρκίας. Ἡ Τουρκία ἔχει στρατηγικὰ καὶ στρατιωτικὰ ἀναβαθμίσει τὸν ρόλο της, καὶ ἄρα τὴν θέσιν της, στὴν Αἰγαιακὴ καὶ εὐρύτερην περιοχὴ. Ἡ Συμβατικὴ ἀποτύπωσις εἶναι δυσμενεστέρα γιὰ αὐτὴν ἀπὸ τὴν πραγματικὴν. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει περιαχθῆ ἀπὸ τὴν Ἀναξιοκρατία εἰς κατάστασιν ἀπὸ ὅπου τόσο ἡ διατήρησις ὅσο καὶ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ γενικώτερου συμβατικοῦ *status quo* λειτουργεῖ εἰς βᾶρος της. Μόνον ὑψίστη τόλμη γνώσεως βαθυτάτης τῶν ὑποκειμένων καθολικῶν καὶ τοπικῶν ἱστορικῶν παραγόντων καὶ διαπλοκῶν μπορεῖ νὰ τὴν ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὸ θλιβερὸ ἀδιέξοδον στὸ ὁποῖο παραπαίει.

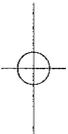
Ἡ ἀπίστευτος ἀνικανότης τῆς ΝεοἙλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας ἀποκαλύπτεται εἰς ὅλη τὴν ἀειδῆ γυμνότητά της μὲ τὸν φορμαλισμὸ ὠρισμένων ἐπιχειρημάτων της, τὰ ὁποῖα ὅσο ἀνουσιώτερα εἶναι τόσο ἐπισημότερα διατυμπανίζονται. Στὸ φύλλο τῆς 8.4.1996 διεπόμπευσα τὴν διαβοηθεῖσα μεγάλη «ἀνακάλυψιν» σειρᾶς ἐπιστολῶν μεταξὺ τοῦ Τουρκικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Ἰταλοῦ πρέσβευος στὴν Ἀγκυρα ἐπὶ τοῦ Ἰταλο-Τουρκικοῦ Πρωτοκόλλου τοῦ Δεκεμβρίου 1932 (γιὰ τὴν Δωδεκανησιακὴν ὁριοθέτησιν) σχετικὰ μὲ ἀνακύψασες ἐκ τῶν ὑστέρων διαφωνίες μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν. Παρόμοια ἄχρηστος «ἀνακάλυψις» συνώδευσε καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιχειρηματολογία ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς στρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Ἔτσι ἡ Ἀναξιοκρατία

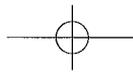

είχε «ἀποκαλύψει» (πάλι στην «Καθημερινή» 21.4.1985 κατά δαιμονική ἀσυμπτωσία) ὅτι στις 17.4.1936 ὁ Τοῦρκος Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσε στὸν Ἕλληνα Ἐπιτετραμμένο ὅτι «ἡ Ἑλλάς οὐδεμίαν ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας θὰ συναντήσει ἀντίδραση, ἐὰν δι' ἀσφάλειάν της θὰ προετίθετο νὰ προβῆ εἰς ὀχύρωσιν ἐκτὸς Σαμοθράκης, Λήμνου καὶ ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους». Στις 2.5.1936 ἡ Τουρκικὴ θέσις περιορίζεται στὴν Σαμοθράκη καὶ Λήμνον μόνον. Στις 6.5.1936 ὁ πρέσβυς τῆς Τουρκίας στὴν Ἀθήνα δηλώνει σὲ ἐπιστολὴ τοῦ πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸ καὶ Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν Ι. Μεταξᾶ: «Εἴμεθα ἐξ ὀλοκλήρου σύμφωνοι ὅσον ἀφορᾷ στὴν στρατιωτικοποίησι τῶν νήσων Σαμοθράκης καὶ Λήμνου, ταυτοχρόνως μὲ τὴν στρατιωτικοποίησι τῶν Στενῶν». Ἡ Τουρκικὴ Συμφωνία ὅμως δὲν περιελήφθη στὴν Σύμβασι τοῦ Motreux ποὺ συνήφθη μετ' ὀλίγον (20.7.1936). Ἔτσι ἔμεινε ἀπλῆ δήλωσις προθέσεως ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας χωρὶς νὰ περιενδυθῆ κυρωμένο συμβατικὸ τίτλο. Μπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ ἐπομένως ὁποτεδήποτε μὲ ἄλλη δήλωσι πολιτικῆς, καὶ ὑπόκειται εἰς κατευθεῖαν, ἄμεσο καὶ ἄνευ ὄρων διαπραγματέυσι. Ἀπορίας ἄξιον εἶναι ἂν παραπλανῶνται οἱ ἴδιοι οἱ ἐφευρίσκοντες τὶς ἀσήμαντες αὐτὲς ἀνακαλύψεις, ἢ ἀπλῶς ἐπιχειροῦν νὰ παραπλανήσουσιν τοὺς ἀπλουστέρους: ἂν πρόκειται δηλαδὴ γιὰ αὐταπάτη ἢ δημαγωγία.

(Στὸ ἐπόμενο φύλλο θὰ ἀναλυθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ μετὰ τὴν ἦττα τῶν Ἴμια καὶ τὸ πλέγμα τῶν Αἰγαϊκῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διενέξεων).

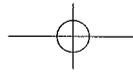
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 40.

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙ ΤΩΝ ΙΜΙΑ

Μετά την βαρεία και ταπεινωτική Διπλωματική Ήττα τής Ἑλλάδος στήν κρίσι τῶν Ἴμια, ἡ ἀπολύτως ὑπεύθυνος γιά τὸ ἀποτέλεσμα Κυβέρνησις ἐπέδωθη σὲ μία Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τῆς ὁποίας ὁ κύριος στόχος ἦταν καὶ εἶναι ἡ ἀπέκδυσις τῶν εὐθυνῶν τῆς ἐπὶ βλάβῃ τῆς χώρας. Στρατηγικὴ καὶ τακτικὴ ποὺ καθορίζονται ἀπὸ τὴν προεξάρχουσα προσπάθεια δικαιολογήσεως ἑνὸς σοβαροῦ σφάλματος εἶναι πολλαπλασιαστικὰ ἐπικίνδυνες· στήν δυσμενῆ προκληθεῖσα νέα κατάστασι συνεπεῖα τοῦ σφάλματος, προστίθεται ἡ καταστροφικὴ ροπὴ πρὸς τὸ νὰ διορθωθοῦν τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς πολιτικῆς χωρὶς νὰ ἀρθοῦν οἱ ἀρχές τῆς. Ἡ ὀξύτερη αὐτὴ τάσις ὀδηγεῖ: α) σὲ ριζικὴ ἀναξιοπιστία (ἡ ὁποία μάλιστα ἐπιδεινώνεται ὅταν τὸ ἀφελές πείσμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας διακηρύσσει τίς ἀναχρονιστικὰς ἀρχές του)· β) σὲ πλήρη ἀναποτελεσματικότητα ἀφοῦ ἡ σημασία μιᾶς κινήσεως ὀρίζεται καὶ ἐνεργοποιεῖται ἀπὸ τὴν γενικὴ Στρατηγικὴ ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐντάσσεται καὶ δὲν λειτουργεῖ ὡς ἀνεξάρτητος μονάς· γ) στήν ἀποδοχὴ βαρυτάτων ἀπαιτήσεων, ὅταν ἐκπορεύονται ἀπὸ μία ἰσχυρὴ δυναμικὴ, στήν ἀγωνιώδη προσπάθεια ἐπανακτῆσεως τοῦ ἀποβεβλημένου κύρους. Μόνον ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις ἡγετικῆς ἰκανότητος μποροῦν νὰ ἐξαγάγουν τὴν χώρα ἀπὸ σφάλμα στὸ ὁποῖο ὑπέπεσαν, καὶ αὐτὸ μὲ ἀκραία προσπάθεια. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος γιά τὸν ὁποῖο κανονικὰ ὁ ὑπεύθυνος τῆς ἀποτυχίας ἀπομακρύνεται ἀμέσως ἀπὸ τὴν λειτουργικὴν του θέσι σὲ κάθε ὑγιᾶ καὶ ἀκμάζουσα κοινωνικὴ συγκρότησι. Ἡ εὐθύνη ἀποφάσεων καὶ ἐνεργειᾶς πρέπει πάντοτε καὶ αὐτομάτως νὰ κατανέμεται σὲ συγκεκριμένα ἄτομα καὶ νὰ τὰ βαραίνῃ ἀνεπιστρόφως. Κάθε σημαῖνον σφάλμα εἶναι ἀσυγχώρητο κατὰ τὸ οἰκείον του βᾶρος· ἔτσι ἐκτοπίζεται ἡ ἀνικανότης· ἔτσι δικαιολογεῖται καὶ ἡ ἡγετικὴ περιωπὴ· ὑπ' αὐτόν μόνον τὸν ὄρο παρέχεται καὶ ἀνέχεται.

Δύο βασικὰ παράγοντες προκάλεσαν τὴν ἤττα περὶ τὰ Ἴμια. Πρῶτον, ἡ ἐσφαλμένη Στρατηγικὴ, δηλαδὴ ὁ παρακμιακὸς Εὐρωπαϊσμὸς τῆς Κυβερνή-

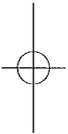

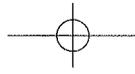
Καμμία ἀπὸ τὶς προϋποθέσεις αὐτὲς δὲν πληροῦται στὴν περίπτωσι τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως στὸ θέμα τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν σχέσεων. Ἡ Κυβέρνησις ἴσως κατὰ βάθος νὰ θέλῃ νὰ πιστεῦῃ ἀθεμελίωτα ὅτι θὰ κατωρθώσῃ νὰ παρελκύσῃ τὴν διαδικασία ἙλληνοΤουρκικῆς Συνεννοήσεως. Εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι στὴν προσπάθεια αὐτῇ, καὶ ὑπὸ τὶς ἀντικειμενικὲς γεωστρατηγικὲς δομὲς τῆς περιοχῆς, θὰ ἀναγκασθῇ νὰ προβῇ εἰς σοβαρὲς δυσμενεῖς παραχωρήσεις, ὡς ἀντίβαρο τοῦ στρατηγικοῦ ἀλλοιθωρισμοῦ τῆς, ἀντιθέτως ἀπὸ ὅ,τι μία ἐπιδέξια πολιτικὴ γνησίως Συνεννοήσεως θὰ ἐπετύγχανε. Ἐναλλακτικὰ, στὰ ἔσχατα, ἡ Κυβέρνησις ἴσως νὰ σχεδιάζει, ἀποδεικνύουσα τὴν οἰκεία ἀναξιοπιστία καθε Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας, νὰ προκαλέσῃ κρίσι (πιθανὸν φαινομενικὰ ἄσχετο) στὴν πρόοδο τῶν Διαπραγματεύσεων, ὅταν διαπιστώσῃ ποῦ ἡ ἀνικανότης τῆς ὀδηγεῖ τὴν χώρα, ἐπιχειροῦσα νὰ ἀποκομίσῃ δημαγωγικὰ ὀφέλη (πρακτικὴ χαρακτηριστικὴ τῆς Ἀναξιοκρατίας).

Ἐπὶ τῆς οὐσίας τώρα τῶν διαπραγματεύσεων: Ὁ Ἕλληνας Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐπὶ τέλους κατενόησε τὶς Τουρκικὲς θέσεις καὶ τὴν θεμελίωσί των. Ἀνῆρεσε ἔτσι τὶς δικές του ἐκτιμήσεις καὶ ἀναλύσεις ποὺ εἶχε ἐκθέσει κατὰ τὴν πρόσφατο ἐπίσκεψί του στὶς Η.Π.Α.

Κατενόησε μὲ ἀπαράδεκτη καθυστέρησι ὅτι:

- 1) Ἡ Τουρκία δὲν προσβάλλει τὸ καθεστὼς κυριαρχίας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ εἰδικώτερα τῆς Δωδεκανήσου (ὅπως τῆς Ρόδου).
- 2) Ἡ Τουρκία ὄντως προσβάλλει τὴν ἀντισυμβατικὴν στρατιωτικοποίησι ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος τῶν μεγάλων νήσων τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου.
- 3) Ἡ Τουρκία θεωρεῖ ἀκαθόριστο τὸ καθεστὼς κυριαρχίας τῶν νησίδων καὶ βράχων τοῦ Αἰγαίου, πλὴν τῶν ἀνηκουσῶν στὴν Δωδεκάνησο, τῆς ὁποίας ὁμως τὴν ἸταλοΤουρκικὴ συνοριακὴ διευθέτησι τοῦ 1932 θεωρεῖ ἐπαναχαρακτέα καὶ ἀντικαταστατέα ἀπὸ ἙλληνοΤουρκικὴν.

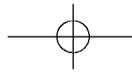
Ὁ Ἕλληνας Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχε δηλώσει στὶς Η.Π.Α. ἀντιθέτως ὅτι:

- 1) Ἡ νομικὴ βᾶσις τῶν Τουρκικῶν ἐπιχειρημάτων θίγει τὴν Ἑλληνικὴ κυριαρχία στὶς μεγάλες νήσους τῆς Δωδεκανήσου.
- 2) Ἡ Τουρκία δὲν θέτει θέμα ἀποστρατιωτικοποιήσεως τῶν νήσων τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου.
- 3) Ἡ νομικὴ θεμελίωσις τῶν Τουρκικῶν διεκδικήσεων γιὰ τὶς νησίδες καὶ βραχονησίδες τοῦ Αἰγαίου εἶναι συγκεχυμένη ἕως ἀνύπαρκτος.

Ὁ Ἕλληνας Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κατενόησε ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ Τουρκία δὲν προσβάλλει τὶς Διεθνεῖς Συνθήκες τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων ἀντιθέτως τὶς ἐπικαλεῖται. Καὶ ἔχει ἰσχυροὺς λόγους γιὰ τὶς διεκδικήσεις τῆς βασιζομένης στὶς Συνθήκες αὐτές. Ἡ Τουρκία θεωρεῖ ἄκυρες καὶ μὴ ἐν ἰσχύϊ τὶς διμερεῖς ἸταλοΤουρκικὲς Συμφωνίες τοῦ 1932 (ἰδίως τὸ δεύτερο Πρωτόκολλο). Πβ. Φύλλα 8, 16, 22 καὶ 29.4.1996.

Ὅπως ἔχει καταδειχθῆ στὶς προηγούμενες αὐτὲς ἀναλύσεις, ἡ Τουρκία ἔχει σαφῶς διαρθρωμένη ἐπιχειρηματολογία γιὰ τὰ ἀλληλοπλεκόμενα μέτωπα: (α) ἀποστρατιωτικοποίησι τῶν νήσων, (β) καθεστῶς κυριαρχίας σὲ ὅλες τὶς νησίδες τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου πλὴν Δωδεκανήσου, καὶ (γ) καθεστῶς κυριαρχίας γιὰ νησίδες ὅπως τὰ Ἴμια, ὡς πρὸς τὶς ὁποῖες ἔχει τεθῆ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ἐὰν ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν νήσων τῆς Δωδεκανήσου ἢ ἐκ τῶν Μικρασιατικῶν ἀκτῶν. Καὶ γιὰ τὰ τρία θέματα ἡ Τουρκία ἐπικαλεῖται τὶς Συνθήκες τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων, καὶ θεμελιώνει τὶς διεκδικήσεις τῆς ἐπὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Συμβατικοῦ Καθεστῶτος στὸ Αἶγαϊο. Ἡ Ἑλλάς ἐπικαλούμενη κατὰ τὴν νέα πολιτικὴ Σημίτη-Πάγκαλου τὸ ἀναλλοίωτο τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ, παρέσχε οὐσιώδη βοήθεια στὴν νομικὴ στήριξι τῶν Τουρκικῶν διεκδικήσεων. Καὶ τοῦτο μάλιστα ἐνῶ μέχρι τὴν κρίσι τῶν Ἴμια ὑπεστήριξε ἀκριβῶς τὴν μεταβολὴ τῶν ἀντικειμενικῶν δεδομένων γιὰ νὰ θεμελιώσῃ τὸ ἀνίσχυρο ἀντιξῶνον ὄρων τῶν Συνθηκῶν, καὶ γιὰ νὰ στηρίξῃ τὶς de facto ἐπελθοῦσες μεταβολές (ὅπως τὴν στρατιωτικοποίησι τῶν νήσων).

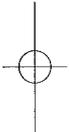

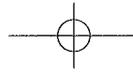
Ὁ Ἕλληνας Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπεχρεώθη διὰ τῆς σκληρῆς μεθόδου τῆς πραγματικότητος νὰ κατανοήσῃ ἐπὶ τέλος ὅτι ἄλλο εἶναι μία Διεθνὴς Συνθήκη (ὅπως τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων), ἄλλο ἢ διμερῆς Συμφωνία (π.χ. συνοριακῆς ὀριοθετήσεως) καὶ ἄλλο μία πολιτικὴ διαβεβαίωσις (ἀνταλλαγὴ ἐπιστολῶν μὲ δῆλωσι προθέσεως).

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ μετὰ τὴν Διπλωματικὴ ἤττα τῆς Ἑλλάδος στὴν κρίσι τῶν Ἴμια ἐλειτούργει ὑπὲρ τῆς Τουρκίας. Ἡ κωμικὴ ἀνικανότης τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας (τραγικὴ γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος) ἀποκαλύπτεται φανερώτατα εἰς τὸ ὅτι γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν εὐθύνη πολιτικοῦ χειρισμοῦ τῶν θεμάτων κατέφυγε στὴν ὑποστήριξι ἀπολύτου ἀμεταβλησίας τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων. Ἔτσι, μὲ τὸν χαρακτηριστικὸ Φορμαλισμὸ ποὺ διακρίνει κάθε Ἀναξιοκρατία, ἐνόμισε ὅτι ἡ ἀδιαφόριστος ἐπίκλησις τοῦ κύρους τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν θὰ στηρίξῃ τὸ ἀκύρωτο διμερὲς Πρωτόκολλο τοῦ 1932. Ἡ ἰδέα ἦταν διπλᾶ καταστροφικὴ: καὶ τὸ Πρωτόκολλο δὲν στηρίζεται μὲ τέτοιους κενοὺς νομικισμοὺς καὶ οἱ κύριες Συνθήκες Λωζάννης-Παρισίων ἐνισχύουν τὶς Τουρκικὰς θέσεις.

Ἡ ἀφροσύνη τῆς Κυβερνητικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς λαμβάνει ἐφιαλτικὰ διαστάσεις, δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ θέσις στὰ μείζονα ἙλληνοΤουρικὰ Αἰγαϊκὰ θέματα (ὅπως στὴν στρατιωτικοποίησι τῶν νήσων) ἐθεμελιόυτο ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ γεγονότος τῆς οὐσιώδους ἀλλαγῆς περιστάσεων ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς συνάψεως τῶν σχετικῶν Συνθηκῶν. Γιὰ νὰ προσδώσῃ ὑποτιθέμενο βᾶρος στὸν Ἑλληνικὸ ἰσχυρισμὸ περὶ τῶν Ἴμια, ἡ Κυβέρνησις παρέσχε οὐσιώδη ἰσχὺ στὶς Τουρκικὰς διεκδικήσεις ἐπὶ ὅλου τοῦ Αἰγαϊκοῦ χώρου (πβ. φύλλο 22.4.1996). Ἐπὶ πλέον ἀπέτυχε καὶ στὸ πρῶτο σκέλος: ἡ ἰσχὺς ἢ μὴ τῶν διμερῶν ἸταλοΤουρικῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1932 δὲν ἔχει καμμία σημαντικὴ σχέσι μὲ τὸ κῦρος ἢ μὴ Διεθνῶν Συνθηκῶν ὅπως τῆς Λωζάννης.

Ἡ συστηματικὴ ἀνικανότης τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας ἔχει ἐξασθενήσει τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν γενικὴ διαπραγματευτικὴ τῆς θέσι. Αὕτη εἶναι ἡ πραγματικὴ αἰτία τῶν ἀδιεξόδων, ἢ ὅποια ὅμως ἐπιβαρύνεται λειτουργοῦσα στὸ πλαίσιο τῶν συνεπιφερομένων ἐσφαλμένων στρατηγικῶν ἐπιλογῶν, καὶ ἐπιδεινώνεται

ἀπὸ τοὺς ἄφρονες τυχοδιωκτικούς χειρισμούς τακτικῆς. Ἡ Τουρκία ἀνευρίσκειται ἔτσι σὲ πλεονεκτικὴ θέσι: εἴτε θεωρηθῆ τὸ συμβατικὸ καθεστῶς ἀναλλοίωτο εἴτε ἀναγνωρισθῆ ἢ ἀνάγκη (ἐν μέρει) ἀναθεωρήσεώς του, ἢ Ἑλλάς τοποθετεῖται πρὸ τοῦ φάσματος μειωτικῶν διευθετήσεων. Καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὅτι ὠρισμένα σημαντικώτατα θέματα (ὅπως π.χ. ἡ ὀριοθέτησις τῆς ὑφαλοκρηπίδος ἢ ἡ ἔκτασις τῶν χωρικῶν ὑδάτων) ἀπαιτοῦν οὕτως ἢ ἄλλως διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν Συμφωνίας, ἀφοῦ δὲν καλύπτονται καθοριστικὰ ἀπὸ προϋπάρχουσες Συνθήκες.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας ἔδωσε συνέντευξιν Τύπου πρὸς ὅλους τοὺς δημοσιογράφους στὸ Βουκουρέστι, μετὰ τὴν συνάντησί του μετὰ τὸν Ἕλληνα ὁμολόγόν του. Ὁ τελευταῖος ἔδωσε συνέντευξιν μετὰ τὴν ἀφίξίν του στὴν Ἑλλάδα πρὸς τοὺς Ἕλληνας δημοσιογράφους. Κατ' αὐτὴν ἐν μόνον σημεῖον ὑποτιθεμένης ἀσφαλείας διεπίστωσε πλέον στίς Τουρκικὰς θέσεις: ποίων νησίδων τὸ ἐδαφικὸ καθεστῶς θεωρεῖ ἡ Τουρκικὴ πλευρὰ μὴ ὠρισμένο καὶ ἀμφισβητούμενον. Ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα αὐτὸ εἶναι νομικὰ ἀπλούστατη:

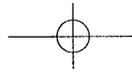
α) ὅλων τῶν νησίδων τοῦ ΒορειοΑνατολικοῦ καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου (μετὰ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ καθεστώτος τῆς Δωδεκανήσου), ἀφοῦ ἡ Συνθήκη ἀναφέρει μόνον περὶ νήσων (πβ. φύλλο 16.4.1996)·

β) τῶν νησίδων τοῦ Δωδεκανησιακοῦ συμπλέγματος ποὺ εὐρίσκονται παρὰ τὴν Μικρασιατικὴν παραλία καὶ δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἐξηρημασμένες ἀπὸ τίς κυρίως νήσους του (πβ. φύλλο 16.4.1996).

Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναχρονιστικὴ Ἀναξιοκρατία κατῴρθωσε νὰ μετατρέψῃ ἓνα σχετικὰ ἔλασσον θέμα περὶ τῶν βραχονησίδων Ἴμια σὲ χιονοστιβάδα μειζόνων θεμάτων, Ἑλληνικῆς στρατιωτικῆς παρουσίας στὸ Αἰγαῖο καὶ Ἑλληνικῆς κυριαρχίας στίς νησίδες τοῦ Πελάγους. Ἡ τακτικὴ στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ ποὺ ἠκολουθήθη ἐνῶ δὲν βοήθησε στὸ ἔλασσον, ἐνίσχυσε τίς Τουρκικὰς θέσεις στὰ μείζονα. Ἀρχετυπικώτερη περίπτωσις παταγώδους καὶ ἀμέσου ἀποτυχίας στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ δύσκολα μπορεῖ νὰ συλληφθῆ.

Ἡ Ἑλλάς ἐμφανίζεται νὰ ἐκπλήσσειται ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν στάσιν κατὰ τὴν

ἐξέλιξι τῶν γεγονότων, ἢ νὰ τὴν κατηγορῆ γιὰ σύγχυσι. Στὴν πραγματικό-
τητα ἡ Τουρκικὴ θέσις εἶναι διαυγέστατη καὶ οἱ Τουρκικὲς διεκδικήσεις ρητό-
τατες ἀπὸ τὴν στιγμή ἐπιδόσεως στὴν Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τῆς Ἀγκύρας τῆς
θεμελιώδους σημασίας Τουρκικῆς Ρηματικῆς Διακοινώσεως τῆς 29.1.1996
(ν. ἔκδοσις 8.4.1996 καὶ τὶς ἀναλύσεις στὰ ἀκολουθήσαντα φύλλα).

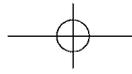
Ὁ Ἕλλην Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσε μετὰ τὴν συνάντησί του μὲ τὸν
Τοῦρκο ὁμόλογό του στὸ Βουκουρέστι ὅτι ἡ ἔγερσις θέματος καθεστῶτος
κυριαρχίας τῶν νησίδων στὸ εὐρύτερο Αἰγαῖο (γκρίζες περιοχές) εἶναι νέα
κίνησις τῆς Τουρκίας, τὴν ὁποία μάλιστα ἐχαρακτήρισε ὡς μὴ φιλικὴ ἐνέργεια.
Ἔπρεπε νὰ γνωρίζη καλύτερα. Μὲ τὴν Ρηματικὴ Διακοίνωσι τῆς 29.1.1996
πρὸ τῆς κρίσεως τῶν Ἴμια ἡ Τουρκία εἶχε σαφέστατα θέσει τὸ θέμα ἐπικαλου-
μένη τὶς σχετικὲς Διεθνεῖς Συνθήκας. Συγκεκριμένα στὴν Διακοίνωσι ἀνεφέ-
ρετο:

«Εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς προσπαθεῖ νὰ ἐπεκτείνη τὴν κυριαρχία της σὲ
νήσους ἐκτὸς ἐκείνων πού παρεχωρήθησαν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν Συνθήκη τῆς
Λωζάννης τοῦ 1923 καὶ τὴν Συνθήκη Εἰρήνης τῶν Παρισίων τοῦ 1947. Μὲ τὰ
δεδομένα αὐτὰ εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ κατοχὴ ἄλλων μικρῶν νήσων, νησίδων καὶ
βραχονησίδων στὸ Αἰγαῖο, τὸ καθεστῶς τῶν ὁποίων δὲν ἔχει πλήρως ὀρισθῆ
ἀπὸ Διεθνή Ἐγγραφα, πρέπει νὰ καθορισθῆ μὲ Συμφωνία. Ἐπομένως, οἱ
προσπάθειες τῆς Ἑλλάδος νὰ τοποθετήσῃ κατοίκους στὶς μικρὰς νήσους, νησί-
δες καὶ βραχονησίδες γιὰ τὶς ὁποῖες ὑπάρχει θέμα, μὲ τρόπο τεχνητὸ καὶ
ἐπιδεικτικὸ, δὲν μπορεῖ μὲ κανένα τρόπο νὰ προκαλέσῃ νομικὰς συνέπειες σὲ
ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ καθεστῶς των».

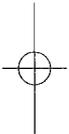
Οὐδὲν νομικὰ σαφέστερο.

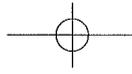
Ἡ δεξιότης τῆς Τουρκικῆς τακτικῆς ἐν προκειμένῳ εἶναι ἐμφανής, καὶ ἡ ἐπιτυ-
χία της λαμπρά. Ἡ Ἑλλάς εἶχε δημιουργήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς μία de facto κατά-
στασι στὸ Αἰγαῖο, ἡ ὁποία ὑπερέβαινε, καὶ ἔτεινε νὰ ὑπερβῆ περισσότερο τὸ
ἰσχυὸν Συμβατικὸ Καθεστῶς. Ἡ Τουρκία ἐπέτυχε νὰ ὠθήσῃ τὴν ἴδια τὴν
Ἑλλάδα στὴν καθοριστικὴ καὶ ἀποφασιστικὴ ὑπονόμευσι τῆς de facto αὐτῆς

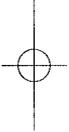
καταστάσεως στην εγκατάλειψη της βάσεως υποστηρίξεώς της: με την πίεσι της κρίσεως στα Ίμια ή άπίστευτη Έλληνική Άναχρονιστική Ήγετική Άναξιοκρατία πανικόβλητη μετέβαλε την Έλληνική Στρατηγική στο Αίγαίο. Ή Έλλάς υπέστη μείζονα ήττα την Νύκτα εκείνη της Αίσχύνης. Ή συνολική γεωστρατηγική διαπλοκή του Αίγαϊκού καθεστώςτος (ώς προς την στρατιωτικοποίησι των νήσων, την έδαφική κυριαρχία των νησίδων, τή έκτασι των χωρικών υδάτων, τον έλεγχο του έναερίου χώρου και την όριοθέτησι της ύφαλοκρηπίδος) έπηρεάζεται δυσμενώς από την έπισυμβάσα άλλαγή πολιτικής. Ή πλήρης άνάλυσις του θέματος θα άναπτυχθῆ σέ έπόμενα φύλλα, άλλά μία πρώτη συνέπεια στο ζήτημα των χωρικών υδάτων άρκει για να φανῆ το μέγεθος της βλάβης. Την Νύκτα της Αίσχύνης ή Έλλάς φαίνεται έδεσμεύθη μεταξύ άλλων να μην έπεκτείνῃ έντός του προβλεπομένου μέλλοντος τά χωρικά της ύδατα στα 12 μίλια (πβ. φύλλο 1.4.1996). Μετά την συνάντησι των δύο Ύπουργών Έξωτερικών στο Βουκουρέστι ό Τουρκος Ύπ. Έξ. συνήρτησε κατά βάσιν την μη χρῆσι βίας ή άπειλῆς βίας στις ΈλληνοΤουρκικές έξελίξεις από την άποφυγή προκλήσεως γεγονότων που θα άλλοιώνουν ή θα τείνουν να άλλοιώνουν το συμβατικό status quo (ή θα μεγεθύνουν ή θα τείνουν να μεγεθύνουν την de facto άλλοίωσί του) στο Αίγαίο. Προφανώς ή έπέκτασις των χωρικών υδάτων συνιστᾶ τέτοιο γεγονός, άλλά και ή ένίσχυσις των όχυρώσεων ή της στρατιωτικής παρουσίας στις νήσους, ή εγκατάστασις άτόμων ή ή έπιχειρήσις άναπτύξεως οίκονομικῆς ζωῆς στις νησίδες κ.λπ. Ήπίσης συμπεριλαμβάνεται άσφαλώς στην έπικίνδυνη κατηγορία ή μη συνέχισις της de facto ίσχυούσης άποχῆς από ένέργειες που θα μπορούσαν να θεωρηθούν πρόκριμα για την όριοθέτησι της ύφαλοκρηπίδος. Στο θέμα αυτό (όπως και στο ζήτημα των χωρικών υδάτων) ή Έλλάς διακηρύσσει την άναξιοπιστο θέσι ότι έχει μέν το δικαίωμα (που δέν της άναγνωρίζει όμως ή Τουρκία), δέν το άσκει δέ. Ό Έλλην Ύπ. Έξ. έδήλωσε μετά την συνάντησι του Βουκουρεστίου έπί του θέματος ότι ή Έλλάς δέν προτίθεται να έπεκτείνῃ τά χωρικά ύδατά της, και ότι εάν έπρόκειτο στο μέλλον να τó πράξῃ θα έξησφάλιζε όλους τους όρους που θα άπέρρεαν από την συμμετοχή της σέ Διεθνείς Όργανισμούς, περιλαμβανομένου του NATO. Δηλαδή θα έδιδε

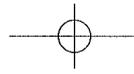

ὅλες τὶς ἐγγυήσεις γιὰ τὰ συμφέροντα τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν καὶ εἰδικώ-
 τερα τῆς Τουρκίας (γιὰ τὴν ὁποία εἶπε ὅτι δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀνησυχῆ ἀπὸ τὴν
 πραγματοποίησι μιᾶς τέτοιας μελλοντικῆς καὶ ὑποθετικῆς πιθανότητος). Ἡ
 Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία εἶναι εἴτε ἀπελπιστικὰ ἀφελῆς εἴτε αἰσχρὰ
 δημαγωγικὴ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία φαίνεται νὰ ἐκπλήσσεται ἀπὸ τὴν ὕπαρξι
 ἐθνικῶν Ἡγεσιῶν μὲ σοβαρότητα καὶ συνέπεια στὴν ἐπιδίωξι τῶν στρατηγικῶν
 ζωτικῶν συμφερόντων τῶν χωρῶν των. Θὰ ἐγνωρίζε καλύτερα ἐὰν ὄντως
 ἀνῆκε κατὰ τὰ διατεινόμενα στὴν Χρυσὴ ἱστορικὴ Σειρὰ καὶ Παράδοσι τοῦ
 οἰκείου γεωπολιτικοῦ χώρου ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ σύστημα τῶν Ἀρχαίων
 Ἑλληνικῶν πόλεων, διέρχεται διὰ τῶν Ἑλληνιστικῶν Βασιλείων καὶ Συνομο-
 σπονδιῶν, καὶ καταλήγει σὶς τρεῖς διαδοχικὲς Αὐτοκρατορικὲς ὀργανώσεις τοῦ
 πεδίου, Ρωμαϊκὴ-Βυζαντινὴ-Ὀθωμανικὴ.

ΠΑΡ. Ι

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΙΓΑΙΪΚΩΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Καθεστώς στο Αιγαίο

de jure έδαφικό status quo: Συμβατικό καθεστώς ήλαττωμένης Έλληνικής κυριαρχίας

1. άποστρατιωτικοποιήσις νήσων ΒΑ και Ά. Αιγαίου,
2. νομικό κενό έδαφικής κυριαρχίας για τις νησίδες).

de facto έδαφικό status quo:

(μέχρι τις 31.1.1996) Πραγματικό καθεστώς Έλληνικής κυριαρχίας.

1. Στρατιωτικοποιήσις νήσων.
2. Έδαφική κυριαρχία στις νησίδες).

Τουρκική Στρατηγική προς άναθεώρησι τοϋ ισχύοντος καθεστώτος

Α) Έγερσις μη έδαφικών ζητημάτων, άκαλύπτων άπό τις Συνθήκες Λωζάνης και Παρισίων :

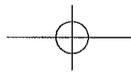
- 1) όριοθέτησις ύφαλοκρηπίδος
- 2) χωρικά ύδατα
- 3) έναέριος χώρος

Τρόπος επίλύσεως διαφορών:

Τουρκική θέσις: άνάγκη ΈλληνοΤουρκικής Συμφωνίας προς διευθέτησίν των. Προϋπόθεσις Διμερείς Διαπραγματεύσεις.

Τουρκική βάση διεκδικήσεως: Νομικό κενό· ειδικές συνθήκες άνυπαρξία ύποχρεωτικών γενικών κανόνων. άνάγκη έρμηνευτικών άποσαφηνίσεων· πολι-

τικός χαρακτήρ τών διαφορών.

Έλληνική αντίθεσις: Τò (1) νά λυθῆ με Διεθνή Διαιτησία ἀπò ἀρμόδιο Διεθνές Forum (εἰδικά τò Διεθνές Δικαστήριο τῆς Χάγης). Τò (1) καὶ (3) ἀφοροῦν εἰς ἀδιαπραγμάτευτα δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος.

Έλληνική βάση διεκδικήσεως: Θέματα νομικά σαφῶς ὠρισμένα, πò καλύπτονται πλήρως ἀπò συμφωνίες καὶ ἐμπίπτουν σὲ γενικούς τύπους πò δὲν ἐπιδέχονται εἰδικές περιπτώσεις.

Ἐφαρμογή γενικῶν κανόνων.

Ἀποτέλεσμα : Ἀδιέξοδο. Τὰ προβλήματα ἀπò νομικῆς ἀπόψεως παραμένουν ἄλυτα. Ἡ de facto κατάστασις ἐκφράζει τὴν ἀνυπαρξία λύσεως. (1) Ἡ Ὑφαλοκρηπίς θεωρεῖται δεδομένη μόνο γὰ τὰ ἰσχύοντα καὶ ἀνεγνωρισμένα χωρικά ὕδατα (6 μίλια). Πέραν τούτων οἱ δικαιοδοσίαι ἀμφισβητοῦνται. Ἡ Ἑλληνο-Τουρκικὴ κρίσις τοῦ Μαρτίου 1987 ἐπέβαλλε de facto τò καθεστῶς αὐτό. (2) Τò θέμα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν χωρικῶν ὑδάτων δὲν ἔχει ὀδηγηθῆ σὲ κρίσι μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ ἡ Τουρκία ἀσφαλῶς θὰ ἀντιδράσῃ δυναμικὰ στὴν περίπτωσι Ἑλληνικῆς μονομεροῦς, μὴ συμπεφωνημένης ἐπεκτάσεως. (3) Τέλος ὁ ἐναέριος χῶρος τῶν 10 μιλίων (Ἑλληνικὴ θέσις) διαμφισβητεῖται ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας ἐπὶ μονίμου βάσεως με ἐνεργές ἀεροπορικῆς παραβιάσεις καὶ ἐμπλοκές. Εἶναι καὶ αὐτὸς ἀμφισβητούμενος.

B) Ἔγερσις ἐδαφικῶν ζητημάτων.

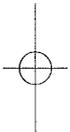
1) Ἴμια καὶ ἀνάλογες περιπτώσεις στὰ Δωδεκάνησα.

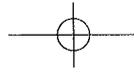
Τρόπος ἐπιλύσεως διαφορᾶς:

Τουρκικὴ θέσις: ἙλληνοΤουρκικῆς διαπραγματεύσεις καὶ Συμφωνία.

Τουρκικὴ βάση διεκδικήσεως: ἀκυρότης καὶ μὴ ἰσχὺς τῆς ἸταλοΤουρκικῆς Συμφωνίας τοῦ 1932.

Έλληνικὴ ἀντίθεσις: Διαιτησία σὲ διεθνές Forum (εἰδικώτερα στò Διεθνές

Δικαστήριο της Χάγης).

Έλληνική βάση διεκδικήσεως: 'Απαράβατος ισχύς όλων ανεξαιρέτως των Διεθνών Συμβάσεων και Συμφωνιών.

'Αποτέλεσμα: 'Αδιέξοδο. De facto κατάστασις μετὰ τὴν κρίσι τῶν Ἴμια: ἀμφισβητούμενο καθεστὼς κυριαρχίας. 'Αμοιβαία ἀποχὴ ἀπὸ πράξεις ποὺ αἴρουν τὸν ἀμφισβητούμενο χαρακτῆρα τῶν σχετικῶν περιοχῶν. ('Ακριβῶς ὅπως μετὰ τὴν κρίσι τοῦ 1987 γιὰ τὴν ὑφαλοκρηπίδα).

2) 'Εδαφικὴ κυριαρχία στὶς νησίδες τοῦ Αἰγαίου καὶ 'Αποστρατιωτικοποιήσις τῶν νήσων.

Τουρκικὴ θέσις: Συνολικὲς 'Ελληνοτουρκικὲς Διαπραγματεύσεις καὶ Συμφωνία.

Τουρκικὴ βάση διεκδικήσεως: Συνθήκες Λωζάννης καὶ Συμφωνία Παρισίων.

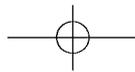
Έλληνικὴ θέσις:

Έλληνικὴ βάση διεκδικήσεων:

'Αποτέλεσμα: Πιθανὴ προσωρινὴ διευθέτησις: πάγωμα στὰ παρόντα ἐπίπεδα τῆς στρατιωτικῆς παρουσίας στὶς νήσους· ἔμπρακτος σεβασμὸς τοῦ διαφιλονεικουμένου χαρακτῆρος κυριαρχίας τῶν νησίδων· καθιέρωσις γκρίζων ζωνῶν κυριαρχίας στὸ Αἶγαϊο).

Εἶναι καταφανὴς ἡ ἀπελπιστικὴ θέσις στὴν ὁποία ἔχει περιέλθει ἡ 'Ελλάς. Νὰ προταθῆ Διαιτητικὴ λύσις τῶν θεμάτων αὐτῶν εἶναι ἀσύλληπτο, καὶ ἐξ ἄλλου ἐπὶ ποίας βάσεως; Τῆς ἀλλαγῆς τῶν στρατηγικῶν συσχετισμῶν καὶ περιστάσεων καὶ τῆς μερικῆς ἀκυρότητος τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν; 'Αλλὰ ἐὰν θὰ γίνουν διαπραγματεύσεις γιὰ αὐτά (ὅπως καὶ ἀναγκαίως τελικὰ θὰ γίνουν), γιὰτὶ ὄχι καὶ γιὰ τὰ ἄλλα στὸ πλαίσιο μιᾶς Σφαιρικῆς Στρατηγικῆς Συνεννοήσεως;

ΠΑΡ. ΙΙΙ

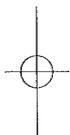
ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΥΠΕΞ ΤΗΣ Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

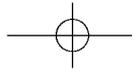
Ἡ κοινή δήλωσις τοῦ Συμβουλίου Ὑπουργῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διενέξεων εἶναι μνημεῖο Εὐρωπαϊκῆς παρακμῆς καὶ ἀσυδότητου ἀερολογίας. Ἐχαιρετίσθη παρὰ ταῦτα ὡς ἐπιτυχία τῆς Ἑλληνικῆς Διπλωματίας. Βεβαίως εἶχε ὡς συγκεκριμένο σκοπὸ τὴν ἄρσι τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιφυλάξεων γιὰ τὸ Μεσογειακὸ Πρόγραμμα Κοινοτικῶν Ἐπιδοτήσεων MEDA. Γνωρίζουν δὲ πλέον οἱ πάντες ὅτι ἡ ΝεοἙλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ἐνδιαφέρεται μόνον γιὰ λέξεις χωρὶς ἰδιαιτέρο νόημα καὶ περὶ ὀνομάτων τυρβάζει ἀνουσίων. Θέλει νὰ ἀκούη τίς ἀρεστὲς τῆς ΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧ λέξεων (καὶ αὐτὲς καινὲς νοῦ καὶ ἄνευ λόγου ἀληθείας καὶ πραγματικότητος) παρὰ νὰ ἐπιτυγχάνη ἔργο θετικό, ἢ ἔστω νὰ μετέχη στὴν κατόρθωσί του. Πρόκειται γιὰ ἰδιότυπο Νοηματικὸ Κυνισμό ἀνάλογο τοῦ Ἠθικοῦ καὶ Πολιτικοῦ Κυνισμοῦ ποὺ τὴν χαρακτηρίζει: δὲν ὑφίσταται ἀνταπόκρισις μεταξὺ τοῦ λεγομένου καὶ τοῦ νοουμένου, ὅπως δὲν ὑφίσταται ἀνταπόκρισις μεταξὺ λεγομένου καὶ πραττομένου. Ἡ σῆψις τῆς παρακμῆς ἔφθασε τὸ σημεῖο ὥστε ὁ κυνισμὸς μάλιστα νὰ προβάλλεται ὡς δεινότης καὶ δεξιότης.

Τρία εἶναι τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς Κοινῆς Δηλώσεως:

α) Διακρατικὲς Σχέσεις: «...Τὸ Συμβούλιο ὑπενθυμίζει ὅτι οἱ σχέσεις μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως πρέπει νὰ βασίζωνται σὲ μία σαφῆ δέσμευσι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σεβασμοῦ τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ τῶν συμφωνιῶν, τῆς σχετικῆς διεθνοῦς πρακτικῆς, καθὼς καὶ τῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῶν κρατῶν - μελῶν καὶ τῆς Τουρκίας.»

β) Τρόπος ἐπιλύσεως διακρατικῶν διενέξεων: «Τὸ Συμβούλιο θεωρεῖ ὅτι οἱ διενέξεις πρέπει νὰ ἐπιλύωνται μόνον στὴν βάσι τοῦ διεθνοῦς δικαίου. Συνεπῶς, τὸ Συμβούλιο καλεῖ γιὰ αὐτοσυγκράτησι καὶ ἀποφυγὴν κάθε δράσεως ποὺ θὰ μπορούσε νὰ αὐξήσῃ τὴν ἔντασι καὶ εἰδικώτερα τὴν χρῆσι ἢ ἀπειλὴν βίας, καὶ θεωρεῖ κατάλληλο ὅτι ὁ διάλογος πρέπει νὰ συνεχισθῇ σύμφωνα μὲ τίς κατευ-

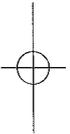

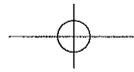
θύνσεις που έχουν προκύψει από τις προηγούμενες επαφές ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο διάλογος αυτός θα μπορούσε να συνεισφέρει στην βελτίωση των διμερών σχέσεων, καθώς και στην εγκαθίδρυση ενός μηχανισμού προλήψεως των κρίσεων.»

γ) Τρόπος επίλυσης διακρατικών έδαφικών διενέξεων: «Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ακόμη ότι οι υποθέσεις των διενέξεων που δημιουργήθηκαν από έδαφικές διεκδικήσεις, όπως το ζήτημα της νησίδος Ίμια, πρέπει να υποβάλλονται στο Διεθνές Δικαστήριο.»

Το (α) αποτελεί μία ταυτολογία. Ακόμη και εάν ένα Κράτος προσφύγει εις πόλεμο, οι σχέσεις του προς τα άλλα κράτη πρέπει να εντάσσονται στα πλαίσια του Διεθνούς Δικαίου: υπάρχει Δίκαιο του Πολέμου. Εν πάση περιπτώσει, οι συμφωνίες τηρούνται μέχρι να αλλάξουν, δια συμφωνίας πάντα: ή νέα συμφωνία μπορεί να επέλθει από ταυτόσημο βούληση, λογική πειθώ, έλλογη πίεση ή άσκηση βίας. Στις διεθνείς σχέσεις αναγκαία οι συμφωνίες τηρούνται πάντοτε: αλλά δεν είναι αναγκαία οι ίδιες συμφωνίες πάντοτε. Τα σημεία μεταβολής των συμφωνιών δεν υπόκεινται αναγκαία σε συμφωνία. Η διεθνής πρακτική είναι μόνον σχετικώς και αναλόγως δεσμευτική, καθ' όσον μάλιστα είναι ώρισημένη. Ο σεβασμός της κυριαρχίας και της έδαφικής άκεραιότητας των Κρατών δεν αποκλείει συνοριακή διαμφισβήτηση μεταξύ των: το θέμα είναι τότε μέχρι που εκτείνεται πράγματι ή κυριαρχία και τι περιλαμβάνει ή έδαφική άκεραιότητα. Ούτως ή άλλως, οι αναφερόμενες αρχές επιδέχονται διαμφισβήτηση νομικής έρμηνείας ή πραγματικής διαπιστώσεως σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Ωστε «σαφής δέσμευσις επί της αρχής του σεβασμού του διεθνούς δικαίου κ.λπ.» είναι μία διατύπωση ή κωμική ή υποκριτική. Τέλος δέχεται ή Ελλάδα την αποστρατιωτικοποίηση των μεγάλων νήσων του Αιγαίου που επιβάλλουν οι ισχύουσες Συνθήκες Λωζάννης και Παρισίων ή το νομικό κενό που καλύπτει νησίδες στο Αρχιπέλαγος;

Το (β) προτρέπει κατ' ουσίαν την αποφυγή πολέμου, και υιοθετεί ως λογική μέθοδο διευθετήσεως διαφορών τον διάλογο. Έτσι δικαιώνεται πλήρως ή Τουρκική θέση κατ' ουσίαν, και μάλιστα με αναφορά στον μέχρι τώρα διεξα-

χθέντα διάλογο, τὸν ὁποῖο ὁ Υπεξ τῆς ΝεοΕλλάδος εἶχε θεατρικὰ διακόψει ὀλίγο πρὸ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Κόμματός του. Ὁ «μηχανισμὸς προλήψεως κρίσεων» ἐπαναφέρει στὶς Μουσσολίνειες Συνθήκες τοῦ Μεσοπολέμου, τὶς ἀποδειχθεῖσες ἀναποτελεσματικὲς καὶ ἀναποτρεπτικὲς. Μόνον ἰσχυρὰ Στρατηγικὴ σύμπτωσης ἐγγυᾶται τὴν ἀσφάλεια καὶ ἐπομένως τὴν εἰρήνη.

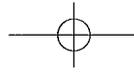
Τὸ (γ) ἀποτελεῖ ἀποκορύφωμα ἐθνικῆς μειονεξίας. Οἱ ἑδαφικὲς εἰδικῶς διενέξεις διαχωρίζονται τῆς διαδικασίας διαλόγου καὶ ὑπάγονται στὴν ἀποκλειστικὴ δικαιοδοσία ἐνὸς διεθνοῦς Διαιτητικοῦ Ὁργάνου, τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης. Ἀλλὰ ἀντιθέτως, ἀκριβῶς θέματα ἀναφερόμενα στὴν ἐθνικὴ κυριαρχία ἐξηροῦντο ρητῶς ἀπὸ κάθε εἶδους Διαιτητικὲς διαδικασίες στὶς Διακρατικὲς Συμφωνίες ἐπιλύσεως διαφορῶν (π.χ. Ἄρθρο 4 τῆς Συνθήκης Οὐδετερότητος, Συνδιαλλαγῆς, Διαιτησίας καὶ Φιλίας μεταξύ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας τῆς 30.10.1930). Τὸ Κράτος, ὡς ἀπόλυτο ὑποκείμενο πολιτικοῖστορικῆς δράσεως, διατηρεῖ ἀναπαλλοτρίωτο γιὰ τὸν ἑαυτὸ του τὸ δικαίωμα ὑποστηρίξεως τῶν ζωτικῶν συμφερόντων του καὶ ἀμέσου χειρισμοῦ τῆς τακτικῆς προωθήσεώς των σὲ ὅλα τὰ στάδια. Κατ' ἐξοχὴν ζητήματα ἐθνικῆς κυριαρχίας καὶ ἑδαφικῆς ἀκεραιότητος δὲν ἀνατίθενται σὲ ὑποχρεωτικὴ Διαιτησία: ἐλεγχόμενος Διάλογος ἢ Διαμεσολάβησις εἶναι οἱ πρόσφορες μέθοδοι ἐπιλύσεώς των. Εἶναι ἀδιανόητο καὶ διεστραμμένο νὰ παραπέμπωνται στὴν Διαιτησία Τρίτων εἰδικὰ καὶ ἀποκλειστικὰ θέματα ἀνεξαρτησίας καὶ ἑδαφικῆς ἀκεραιότητος, ἢ ἄλλοι παράγοντες ζωτικῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Ἡ Κοινὴ Δήλωσις τῆς Ε.Ε. συνίσταται ἐπομένως θεμελιωδῶς: (α) σὲ γενικόλογες καὶ ἀόριστες ταυτολογίες, (β) στὴν υἱοθέτησι τῶν Τουρκικῶν θέσεων καὶ (γ) στὴν ἐπιβολὴ ἀρχῆς καὶ συστήματος ἐθνικῆς ὑποτελείας χειροτέρου ἀπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ ὁποῖου ἐπιχειρεῖται ἡ ἐπίλυσις, δηλαδὴ ἀπὸ τὶς Τουρκικὲς διεκδικήσεις ἐπὶ νησίδων.

Πρόκειται γιὰ θρίαμβο ΝεοΕλληνικῆς ἀναξιοτήτος καὶ διαπόμπευσι τῆς Ἑλλάδος.

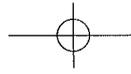
Ἡ Ἑγερτικὴ Ἀναξιοκρατία, ἐν μέσῳ κραιπάλης «ἐκσυγχρονιστικοῦ» κυνισμοῦ,

περιθωροποιεῖται δι' αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς ἀπέλπιδος προσκολλήσεώς της στήν ἐξουσία. Ἀκριβῶς ἢ ἀνεμπόδιστος ἄσκησις, ἢ μᾶλλον νομή, τῆς ἐξουσίας ἐκ μέρους τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας ἀποδεικνύει ἀποφασιστικά τὴν ἀνικανότητα καὶ συνεπακόλουθο ἀχρηστία της. Οἱ στρατηγικῆς, οἰκονομικῆς καὶ πολιτιστικῆς προκλήσεις τῶν καιρῶν καὶ τῆς περιοχῆς δὲν ἐπιτρέπουν ἀπάτες φαινομένης ἀξίας καὶ ἐπιτυχίας, παρὰ τὴν ἐπιχειρουμένη καὶ ἐντεινομένη μεθοδικὴ καταδημαγωγία τῶν ἀμετόχων στήν νομὴ τῶν κοινῶν. Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία κατῶρθωσε νὰ ὀδηγήσῃ τὸ πολιτικὸ σύστημα εἰς ὀριακὴ ἀστάθεια καὶ ἔσχατη ἀναξιοπιστία.

ΠΑΡ. ΙΙΙ

ΧΩΡΙΣΤΑ ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΣΤΟ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ

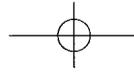
Μετά την έναρξη των ΈλληνοΤουρκικών διαπραγματεύσεων με την συνάντησι στο Βουκουρέστι μεταξύ των Υπουργών Έξωτερικών Ελλάδος και Τουρκίας ή Τουρκία απέστειλε μνημόνιο (non-paper) προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Δυνάμεις. Το ίδιο έπραξε κατόπιν και η Ελλάς.

Το Τουρκικό Μνημόνιο αναγράφει το περιεχόμενο των συνομιλιών και όριοθετεί την Τουρκική θέση. Για την γνωστή σειρά των άμφιλεγόμενων Αιγαϊκών θεμάτων ή Τουρκία προτείνει συνολική διαπραγματεύσει με την Ελλάδα, μη αποκλεισμένης της παραπομπής ώρισμένων ζητημάτων σε διεθνή Διαιτητικά όργανα ή Διαμεσολάβησι εκ μέρους τρίτων. Βάσι συζητήσεως για τις νησίδες και το στρατιωτικό καθεστώς στις νήσους του Αιγαίου επικαλεῖται άκριβώς την *Συνθήκη της Λωζάνης*.

Το Έλληνικό Μνημόνιο είναι μνημείο άερολογίας. Περιλαμβάνει (α) παράπονα κατά της Τουρκικής Συμπεριφορᾶς (π.χ. έπιθετικότητος), περιγράφει (β) στοιχεία της Τουρκικής διεκδικητικής τακτικής (π.χ. συσσώρευσι θεμάτων), και επικαλεῖται (γ) γενικῶς και άορίστως τις άρχές του Διεθνούς Δικαίου και την τήρησι των Διεθνῶν Συμφωνιῶν. Άλλά (α) ή έπιθετικότης κατά τον ένα, είναι σθεναρά ύποστήριξις έθνικῶν συμφερόντων κατά τον άλλο· (β) ή συσσώρευσις προβλημάτων είναι στοιχειώδης άρχή αντιμετώπισεως της έλλείψεως ανταποκρίσεως του άλλου μέρους στην διαφορική άσκησι πίεσεως· (γ) και ποιά άκριβώς Συνθήκη, ποιά δηλαδή συγκεκριμένη δομή του Διεθνούς Δικαίου, επικαλεῖται ή Ελλάς για την λύσι των διαφορῶν; Άποδέχεται ή όχι την θεμελιώδη για το Αιγαίο Συνθήκη της Λωζάννης στο σύνολό της; Το θέμα ούσιαστικά δέν έχει τεθῆ. Ό,τι όμως πρέπει να γίνη, και δέν γίνεται εκεί που πρέπει να γίνη, θα γίνη αναγκαιῶς άλλου.

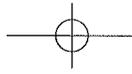
Ή Ήγετική Άναξιοκρατία περιήγαγε την χώρα σε άπελπιστική θέση. Ό

έσωτερικός Στρουθοκαμηλισμός δέν άποδίδει έξω· δέν ώφελει πλέον και έντός
της χώρας.

ΠΑΡ. IV

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΣΑΦΕΙΑ

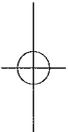
Ὁ ἀπύθμενος ἐρασιτεχνισμός, παντελῶς ἀστράτηγος, τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς Χώρας, προσδίδει στοὺς χειρισμοὺς τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας μόνιμο χαρακτῆρα ἀειδοῦς καιροσκοπισμοῦ. Ἔτσι, ἐνῶ π.χ. ἡ Ἀναξιοκρατία ἐπικαλεῖται γενικόλογα τὴν τήρησι τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν, δὲν διευκρινίζει ἐὰν δέχεται ὡς βάσι ἀντιμετωπίσεως τῶν Αἰγαϊκῶν θεμάτων (ἀναφορικὰ μὲ τὴν στρατιωτικοποίησι τῶν νήσων καὶ μὲ τὸ καθεστῶς κυριαρχίας τῶν νησίδων) τὴν Συνθήκη τῆς Λωζάννης (καὶ Παρισίων). Ἡ ἴδια ἀπαράδεκτος ἀσάφεια κυριαρχεῖ καὶ στὴν μέθοδο ἀντιμετωπίσεως τῶν διμερῶν Ἑλληνο-Τουρκικῶν διαφορῶν. Ἡ Τουρκικὴ θέσις ἐν προκειμένῳ ἐκπηγάξει ἀπὸ τὴν ἙλληνοΤουρκικὴ Συνθήκη τοῦ 1930, ἐνῶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀποτελεῖ δυστυχῶς καχότεχνο μεταβαλλόμενο αὐτοσχεδιασμὸ χωρὶς ἰσχὺ, πειθῶ καὶ προοπτικῇ. Οὐσιαστικὴ βάσις καὶ ἀποτελεσματικὴ μέθοδος ἐπιλύσεως διαφορῶν βεβαίως δὲν μποροῦν νὰ συσταθοῦν χωρὶς συνολικὴ βαθυγνώμονα Στρατηγικῇ.

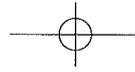
ΠΑΡ. V

ΑΝΕΜΑΤΙΣΤΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΕΛΙΓΜΟΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣΑΦΕΙΑΣ

Ὁ κοῦφος τρόπος ἀσκήσεως Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς καταφαίνεται ἀπὸ τὸν ἀνόητο φορμαλισμὸ τῆς ἀνυπάρκτου κατ' οὐσίαν Στρατηγικῆς τῆς.

Γιὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀπόλυτο προσήλωσι στὸ κῦρος τῶν παρελθουσῶν Συμφωνιῶν ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐμφανίζεται ἐνίοτε διατεθειμένος νὰ ἀποδεχθῇ οὐσιαστικὴ ἀποστρατιωτικοποίησι τῶν νήσων τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου (ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι τῆς ριζικὰ ἀνίσου σημασίας ἀποχωρήσεως τῆς Δ' Τουρκικῆς Στρατιᾶς ἀπὸ τὰ Μικρασιατικὰ παράλια). Ἡ ἀποστρατιωτικοποίησις αὐτὴ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὶς Συνθήκες τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων, ἐνῶ ἡ ἀναδίπλωσις τῆς Τουρκικῆς Στρατιᾶς δὲν εἶναι συμβατικὰ ὑποχρεωτικῇ. Ἔτσι φαινομενικὰ ἡ Ἑλλὰς κερδίζει στὴν δοσοληψία αὐτὴ (do ut des). Ἀλλὰ

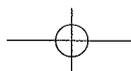

τὸ κέρδος εἶναι τυπικό. Οὐσιαστικά τὰ ἀντικαταβαλλόμενα εἶναι ἐξαιρετικά ἀνίσου πολιτικῆς σημασίας καὶ στρατιωτικῆς λειτουργικότητος. Ἔτσι θυσιάζεται ἓνας πραγματικὸς παράγων ὑφίστης σημασίας (ἡ ὀχύρωσις καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν νήσων) ἔναντι τῆς ἀμφιβόλου ἐνισχύσεως ἐνὸς νομικοῦ ἐπιχειρήματος (ἀπράκτου οὕτως ἢ ἄλλως) γιὰ τὴν κυριαρχία ἐπὶ τῶν Ἰμια, καὶ τῶν σχετικῶν νησίδων ἢ ὁποῖα κυριαρχία ἐπὶ πλέον θὰ ἐξησφαλίζετο αὐτομάτως ἐὰν ὁ πραγματικὸς παράγων ἐλειτούργει ἀποτελεσματικά. Ἡ καταστροφικὴ ἀντικαταλλαγὴ οὐσίας (προσφερομένης) ἀντὶ τόπων (λαμβανομένων) εἶναι μόνιμο χαρακτηριστικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς.

Τίποτε δὲν εἶναι ἐπικινδυνώτερο ἀπὸ τὸν Φορμαλισμὸ στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τίποτε δὲν εἶναι καταστροφικώτερο ἀπὸ τὴν Ἀνικανότητα ποὺ τὸν ἐπικαλεῖται γιὰ λόγους αὐτοσυντηρήσεως.

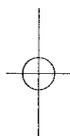
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 41.

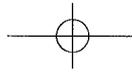
ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΗΜΙΣΥ ΤΟΥ 1996: ΑΠΡΑΓΜΩΝ ΚΚΑΙΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ

Ἡ ἀναχρονιστικὴ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἓνα ἀσύντακτο συνολικὸ ἀντιτόνων κινήσεων ποὺ ὑπαγορεύονται ἀπὸ σπασμωδικὲς ἀντιδράσεις στὶς ἀδήριτες ἐξελίξεις σοφῶν καὶ σταθερῶν στρατηγικῶν σχεδιασμῶν γειτονικῶν καὶ οἰκουμενικωτέρων Δυνάμεων. Διερχομένη διὰ τῶν συμπληγᾶδων αὐτῶν βράχων ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία περιωθεῖται σὲ μίαν δίνην ἄκρατου, ἐπαίσχυντου καιροσκοπισμοῦ ποὺ διασκορπίζει καὶ τὰ τελευταῖα ψήγματα ἀξιοπιστίας ἐκ παλαιῶν περγαμηνῶν. Ἡ νέα ἐξωτερικὴ πολιτικὴ διήλθε μέσα σὲ ὀλιγώτερο ἀπὸ ἓνα ἔξάμηνο τρεῖς φάσεις καὶ ἤδη εἰσήλθε εἰς τέταρτη.

Α) Ἡ νέα «ἐκσυγχρονιστικὴ» Κυβέρνησις ἄρχισε μὲ δεδηλωμένο καὶ προκλητικὰ μάλιστα προβαλλόμενο στρατηγικὸ ἀναχρονισμό: ταύτισις τῆς Ἑλλάδος μὲ τὶς ἐπιλογὲς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ συγκεκριμένα σύμπλευσις μὲ τὸν ΓερμανοΓαλλικὸ Ἄξονα καὶ τὴν Γερμανικὴ πολιτικοαμυντικὴ ὀλοκλήρωσι τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀ-τοπία τῆς στρατηγικῆς αὐτῆς συνεδέετο μὲ τὴν συνολικὴ ἐπιδείνωσι τῆς τοπικῆς συνδιαθρώσεως τῆς Ἑλλάδος στὸ οἰκεῖο γεωπολιτικὸ πεδίο: (α) ὑποβάθμισις τῶν ἙλληνοΣερβικῶν δεσμῶν, (β) ἄρνησις ἐπιλύσεως τῆς ΒορειοΜακεδονικῆς ἀνωμαλίας, (γ) χαλάρωσις ἀκόμη καὶ τῶν Βουλγαρικῶν συσχετισμῶν (ποὺ ἐκαλλιεργοῦντο ἰδιαίτερος τελευταῖα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνεδαφικῆς ἀξιολογήσεως τῆς ἰδέας τοῦ πετρελαιοαγωγῶ Βάργκας - Ἀλεξανδρουπόλεως) καὶ ἰδιαίτερος (δ) ὤξυνσις τῶν ἙλληνοΤουρικῶν σχέσεων.

Β) Μετὰ τὴν δεινὴν διπλωματικὴν ἥττα τῆς Ἑλλάδος στὴν κρίσι τῶν Ἴμια, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἐπανασυνταχθῆ πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴ Ἡγεμονικὴ Δύναμι: οἱ Η.Π.Α. ἔσωσαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν πλήρη κροῦσι ὡς πρὸς τὶς καταστροφικὲς συνέπειες τῆς ἐσφαλμένης πολιτικῆς καὶ ἀνικανότητος τῶν ἡγετικῶν ὑπευθύνων. Ἐντούτοις ὁ σύντονος Εὐρωπαϊκὸς προσανατολισμὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας παρέμενε κατὰ βάθος ἀπαρέγκλιτος. Ἡ ἀναχρονικ-

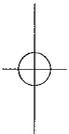

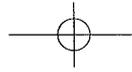

στική πονηρία έθεώρησε ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήση την ύποτιθεμένη άντι-Τουρκική στάσι τής Εύρωπαϊκής δυναμικής ολοκληρώσεως ώστε να έξισοροπήση την Τουρκική λειτουργικότητα έντος του 'Αμερικανικού πεδίου έπιρροών στην εύρύτερη περιοχή. Έτσι ένω ώδηγήθη υπό την αίγίδα και έγγύησι τών Η.Π.Α. είς διάλογο με την Τουρκία (όπως ή Συμφωνία 'Απεμπλοκής την νύκτα τής κρίσεως έδέσμευε ρητά ή τουλάχιστον σιωπηρά άντικειμενικά προιδέαζε), ή θέσις της ήταν έγγενώς άνειλικρινής, και μάλιστα, ω τής άνοίας, προς τούς κρείττονες.

Γ) 'Η Νεοελληνική 'Ανοια άνέμενε ότι θα άποκομίση ώφελήματα από την (κατ' ουσία άλείτουργο και ύποκριτική) συνδιάταξί της με την Οίκουμενική 'Υπερδύναμι ως προς τον έλπιζόμενο άυτοπεριορισμό τής Τουρκικής λειτουργικότητας (συμβολιζομένης με τίς Τουρκικές έδαφικές διεκδικήσεις και τίς «γκρίζες» ζώνες στο Αίγαίο). 'Όταν τά πράγματα δέν ύπήκουσαν στίς έγχώριες φαντασιώσειή Κυβέρνησις έδειξε να έγκαταλείπη τον 'Αμερικανικό συνδυασμό ύπερ τής άρχικής της τοποθετήσεως. 'Ο διάλογος με την Τουρκία διεκόπη θεατρικά. 'Η 'Αναξιοκρατία ήθελε να πιστεύη ότι ό Εύρωπαϊκός ίσχυρός παράγων θα την στηρίξη και διότι έπιστρέφει καθοριστικά ή 'Ελλάς στον κόλπο του, και διότι ή δυναμική τής Εύρωπαϊκής ολοκληρώσεως άποκρούει (όπως ήλιπιζε ή 'Αναξιοκρατία) όχι μόνον την πραγματική Τουρκική συμμετοχή και δρᾶσι έντός της, αλλά και την ηύξημένη Τουρκική λειτουργικότητα στα οικειά της γεωπολιτικά πεδία. Έπρόκειτο βεβαίως για την συνήθη άνεδαφική ιδεολογία τής 'Αναξιοκρατίας.

Δ) 'Η πρόσφατος Γερμανική άπαξίωσις τής 'Ελληνικής προσφορᾶς σηματοδοτεί την νέα φάσι στην Έξωτερική Πολιτική τής Κυβερνήσεως. 'Η Γερμανία διεκωμώδησε όπως έπρεπε την φανταστική ιδέα ότι «τά σύνορα τής 'Ελλάδος είναι σύνορα τής Εύρώπης». 'Η Κυβέρνησις ως έκ τούτου έστράφη πάλιν προς την 'Αμερική, και προγραμματίζει (για να έκφράση την άποφασιστικότητα τής πολλοστής έπανεισαγωγής της στην σφαίρα τής Οίκουμενικής 'Ηγεμονικής Δυνάμεως) την ριζική άναβάθμισι του προγράμματος έξοπλισμών τής χώρας με άγορά ύλικού από τίς Η.Π.Α. 'Υποθέτει ότι έξασφαλίζει έτσι την 'Ελλη-

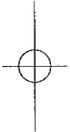

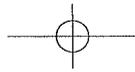
νική κυριαρχία στην Γαῦδο. Ἐπίκειται ἐπὶ πλέον ἐπανάρξιν τοῦ (προσωρινὰ γιὰ λόγους ἐσωτερικῆς σκοπιμότητος) διακοπέντος διαλόγου μὲ τὴν Τουρκία.

Βεβαίως οἱ Ἑλληνικὲς κινήσεις δὲν ἀπορρέουν ἀπὸ συνειλημμένη δημιουργικὴ Στρατηγικὴ: εἶναι ἀπλῶς ἀναγκαστικὲς ἀνταντακλαστικὲς ἀποκρίσεις στὰ ἐρεθίσματα τῶν ἐξελίξεων καὶ ἀντιθέσεις στοὺς ἐνεργοὺς παράγοντες τοῦ περιβάλλοντος πεδίου δυνάμεων. Ὅχι μόνον δὲν ἐκφράζουν ὑποκείμενο θετικὸ Στρατηγικὸ Σχεδιασμὸ, ἀλλὰ οὔτε κἂν τακτικὲς ἐπιλογές δὲν συνιστοῦν: εἶναι ἀπλῶς μηχανικὲς ἀντιδράσεις στὴν δρᾶσι τῶν δυναμικῶν ἐπιρροῶν ποὺ ἀσχοῦνται στὴν περιοχὴ. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀντιφατικὲς κινήσεις δὲν ἀποτελοῦν τακτικὸς ἐλιγμούς (οὔτε λαυθάουν ὡς τέτοιοι) ἀλλὰ συνιστοῦν ἀλλοπρόσαλλο ὀππορτουισμό.

Τὸ βασικὸ συστατικὸ λάθος τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας στὴν χάραξι πολιτικῆς εἶναι ὅτι ὑπερεκτιμᾷ ἑαυτήν. Θρασύνεται νὰ νομίζῃ ὅτι ἔχει σημασία καὶ ὅτι παίζει ρόλο τὸ μὲ ποιά δύναμι θὰ συνταχθῇ. Στὴν οὐσία, τὸ θέμα εἶναι παντελῶς ἀδιάφορο. Καὶ ὁ λόγος εἶναι πρῶτον ἡ βαθεῖα ἀδυναμία εἰς τὴν ὁποία ἔχει περιαγάγει τὴν χώρα καὶ δεύτερον τὸ ὅτι ἡ ἐνέργεια ἐνὸς κέντρου μεγατοποιεῖται ὅταν ἡ δρᾶσις του συγκλίνει πρὸς τὶς μείζονες δυναμικὲς γραμμὲς τοῦ ἰσχυρότερου καὶ τώρα οἰκουμενικοῦ πεδίου. Ὁ συστηματικὸς ἐπαμφοτερισμὸς τῆς στάσεώς της δὲν ὠφελεῖ τὴν χώρα: κρίνεται ὡς εὐτελής καιροσκοπισμὸς καὶ ἀπλῶς καταβαραθρώνει τὴν ἀξιοπιστία της. Ἡ Ἑλλάς ἀντιμετωπίζεται ὡς τόπος ἀσκήσεως πιέσεως, πολλὰς φορὲς πρὸς πρόκλησι ἐξηρημένων ἀνταντακλαστικῶν ἀντιδράσεων ἢ φορὰ ἐπομένως συχνὰ τῶν πιέσεων εἶναι ἀντιθετικὴ πρὸς τὶς πράγματι ἐπιδιωκόμενες κινήσεις καὶ ἀποτελέσματα.

Ἀντιθέτως, ἡ Τουρκία ἔχει συνεπῆ καὶ μόνιμο στρατηγικὸ συνδυασμὸ μὲ τὴν μείζονα ἐπιρροὴ τοῦ Ἀμερικανικοῦ δυναμικοῦ πεδίου. Αὐτὸ εἶναι δεδομένο γνωστὸ καὶ ἀποδεκτὸ ἀπὸ κάθε ἰσχυρὴ Εὐρωπαϊκὴ Δύναμι. Εἴτε ἡ δυναμικὴ ροπὴ Εὐρωπαϊκῆς ὀλοκληρώσεως ἐπιθυμεῖ τὴν ἐνεργητικὴ Τουρκικὴ συμμετοχὴ στὸ πεδίο ἐνεργοποιήσεώς της εἴτε ὄχι, ἡ Γερμανία θὰ ὑπολογίξῃ (ὅπως πάντα) τὴν Τουρκικὴ λειτουργικότητα λόγῳ τῆς δυναμικότητός της καὶ τοῦ σχετικὰ μείζονος ἀλλὰ καὶ ἰδιαιτέρως φερεγγύου ρόλου της στὸν ἐκτεταμένον

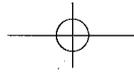

οικείο γεωπολιτικό χώρο. Ἡ Γερμανία καὶ ὁ κυρίαρχος Ἄξων Εὐρωπαϊκῆς ὀλοκληρώσεως θὰ στηρίζη καὶ ἐνισχύη πάντοτε τὴν Τουρκία, ὅπως διαχρονικὰ ἔκανε ἡ ΚεντροΕὐρωπαϊκὴ Δύναμις, γιὰ νὰ ἀντιροπῆ ὅσο εἶναι δυνατὸν τὴν Ἀτλαντικὴ ἐπιρροή. Ἀλλὰ τὸ γεωστρατηγικὸ συμφέρον τῆς Τουρκίας, ὅπως καὶ τῆς Ἑλλάδος, συνυφίσταται στὴν Ὑπερατλαντικὴ, καὶ τώρα Οἰκουμενικὴ, Δύναμι: ἡ διαφορὰ ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἡ Τουρκία τὸ γνωρίζει καὶ τὸ ἐπιδιώκει ἐνῶ ἡ Ἑλλάς τὸ φοβάται καὶ τὸ παρακωλύει. Ἐξ ἄλλου ὁ στερεὸς συνδυασμὸς τῆς Τουρκίας μὲ τις Η.Π.Α. ἐξασφαλίζει καὶ τὴν Γερμανικὴ ὑποστήριξι. Ἡ διαφορὰ ἐδῶ εἶναι ὅτι ἡ Ἀμερικὴ θέλει, ἐνῶ ἡ Γερμανία ἀπεύχεται τὴν πλήρη ἔνταξι τῆς Τουρκίας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ὀξύτατη ἡ Γερμανικὴ ἀντίδρασις ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ὅταν αὐτὴ ἐμποδίζει τὴν πλήρη ἐνεργοποίησι καὶ ἐπαύξησι τῶν εἰδικῶν καθεστώτων τῆς Ε.Ε. πρὸς τὴν Τουρκία (περιλαμβανομένων γενναίων οἰκονομικῶν ἐξυπηρετήσεων).

Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία προσφέρει τὴν ἀνενεργὸ συμπαράταξι τῆς πρὸς πᾶσα κατεύθυνσι ἐναλλάξ αὐτοπροσαρτωμένη πρὸς τοὺς κυρίους πόλους κατὰ τις περιστάσεις, χωρὶς νὰ καταστρώνη ρεαλιστικὸς στρατηγικοὺς σχεδιασμοὺς καὶ χωρὶς νὰ κατέχη τὴν ἀπαραίτητο ἰσχὺ προωθήσεως τῆς πραγματώσεώς των. Συγχέει ἢ ὑποκρίνεται ὅτι ταυτίζει τὸν ἀπροαίρετο ἀντανακλαστικὸ καιροσκοπισμὸ τῆς μὲ τὸν ἀπαιτούμενο λειτουργικὸ ρεαλισμὸ μιᾶς βαθυγνώμονος καὶ οὐσιολόγου Στρατηγικῆς ποὺ στερεῖται. Ὅμως δὲν σχεδιάζει καὶ δὲν ἐπιλέγει. Ἀπλῶς προσφέρεται ἀναξία καὶ ἄχρηστος. Καὶ εὐλόγως περιφρονεῖται καὶ ἐμπαίζεται καὶ διαπομπεύεται. Καὶ βλάπτει καίρια τὴν χώρα.

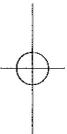
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 42.

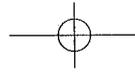
ΝΕΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΟΠΠΟΡΤΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΧΥΣΣΕΩΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Αὐτός πού σύρεται πρὸς μία πολιτική (ἀκόμη καὶ καθ' ἑαυτὴ σωστή) δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ. Θὰ σφάλῃ καὶ συρόμενος, ὅπως ἔσφαλλε αὐτενεργῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ πολιτικὴ στὰ Ἑλληνοτουρκικὰ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 1996 ἦταν παντελῶς ἐσφαλμένη σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα: κεῖται πλέον σὲ συντρίμια.

- 1) Δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφευχθῆ διάλογος μὲ ἰσχυρὴ γειτονικὴ χώρα μείζονος γεωστρατηγικοῦ δυναμικοῦ, καὶ μάλιστα ὑπὸ τὶς κρατοῦσες συνθήκες κενῶν ἰσχύος σὲ εὐρύτερα περιφερειακὰ πεδία.
- 2) Δὲν συμφέρει (καὶ ἐὰν ἀκόμη ἦταν δυνατό) νὰ ἀποτραπῆ τέτοιος διάλογος, κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ τὶς παροῦσες συνθήκες.
- 3) Δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ ἀρνητικότης τοῦ σκληροῦ πυρῆνος τῆς Ε.Ε. (τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος) νὰ συμπεριλάβῃ τὴν Τουρκία στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίηση, γιὰ νὰ ἀποφευχθῆ οὐσιαστικὸς ἙλληνοΤουρκικὸς Διάλογος. Ὁ Ἄξων καὶ τὰ περὶ αὐτὸν κράτη ἐπιθυμοῦν, ἢ μᾶλλον εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ ἐπιθυμοῦν, βέλτιστες σχέσεις μὲ τὴν Τουρκία.
- 4) Δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ στρατηγικὴ διαφοροποίησης Η.Π.Α. καὶ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος γιὰ νὰ ἀποφευχθῆ ὁ διάλογος.
- 5) Πραγματικὸς Ἑλληνοτουρκικὸς Διάλογος ἔχει βέλτιστα ἀποτελέσματα ἐπομένως στὸ πλαίσιο τοῦ παγκοσμίου μονοπολικοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ του κέντρου.
- 6) Βῆμα πρὸς βῆμα πρόοδος στὸν ἙλληνοΤουρκικὸν διάλογο εἶναι δυσμενέστατη γιὰ τὴν Ἑλλάδα: γιὰ νὰ εἶναι πραγματικὸς καὶ νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα θὰ πρέπη τότε νὰ σηματοδοτῆ διαρκεῖς ὑποχωρήσεις σὲ κάθε βῆμα.
- 7) Νομιστικὴ ἀντιμετώπιση τῶν διαφορῶν οὔτε δυνατὴ εἶναι οὔτε συμφέρει τὴν χώρα.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τὴν τελευταία περίοδο ἐκινήθη ἐν πλήρει συγχύσει, λόγω παχυλῆς ἀγνοίας τῶν ἀνωτέρω σημείων καὶ τῶν ὑποκειμένων αἰτίων των.

Συρομένη σὲ διάλογο ἀπὸ τὴν ἀνυπέρθετη ἀνάγκη γιὰ κάποια θετικὴ κίνησι τῆς, δρᾷ ἐξ ἴσου συγκεχυμένα καὶ βλαπτικά.

Ἡ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν κατάστασι ἀναξιοκρατία δὲν ἔχει ἐπαρκῶς ἀντιληφθῆ τὴν δυσχερῆ θέσι στὴν ὁποία ἔχει περιαγάγη τὴν χώρα.

Ἡ Τουρκικὴ στάσις εἶναι στὴν οὐσία τῆς ἀπλῆ: εἴτε χωροῦμε σὲ ἐπαναδιαπραγματεύσει καὶ ἀναπροσδιορισμὸ τοῦ συστήματος τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν σχέσεων, εἴτε ἐφαρμόζομε ἐπακριβῶς τὶς ἰσχύουσες συμφωνίες (ποὺ περιλαμβάνουν μεταξὺ ἄλλων ἀποστρατιωτικοποίησι τῶν μειζόνων νήσων καὶ ἐδαφικῆς γκρίζης ζῶνης ἐπὶ τῶν βραχονησίδων). Καὶ στὴν δεύτερη ἀκόμη περίπτωσι ἀπομένει οὕτως ἢ ἄλλως πλειὰς ἄλλων θεμάτων ποὺ ἀπαιτοῦν συνεννόησι καὶ διαπραγματεύσει (ὕφαλοκρηπίς, θαλάσσια καὶ ἀέρια χωρικὰ ὕδατα, FIR, ἐξεχόντως δὲ τὸ Κυπριακό).

Ἡ κυβέρνησις φέρεται ὡς ἐπιλέξασα τὸ δεύτερο. Ζητοῦμε τώρα διάλογο μὲ πλαίσιο τὶς ἰσχύουσες συμφωνίες καὶ μὲ περιεχόμενον τὴν συγκεκριμένη ἐφαρμογὴ των. Αὐτὸ ἀποτελεῖ βασικὸ στρατηγικὸ σφάλμα.

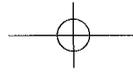
Ἡ εὐκαιρία εἶναι γιὰ δυναμικώτερες προοπτικῆς.

Εἶναι εὐνοϊκὴ συγκυρία ποὺ τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴν Ἑλλάδα συμπίπτει μὲ τὸ εὐχταῖο.

Συμφέρει τὴν χώρα ἢ ἀποτελεσματικὴ συγκρότησις τοῦ ΒαλκανοΜικρασιατικοῦ γεωπολιτικοῦ πεδίου εἰς ἰσχυρὸ περιφερειακὸ δυναμικὸ, εὐρισκόμενον σὲ μέγιστον συντονισμό μὲ τὸ Παγκόσμιον Μονοπολικὸ Σύστημα.

Αὐτὸ σημαίνει δημιουργικὸ συνολικὸ διάλογο μὲ τὴν Τουρκία ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ διαμεσολάβησι τῶν Η.Π.Α. γιὰ τὴν οἰκοδό-

μησι ἐνιαίας περιφερειακῆς ἀρχιτεκτονικῆς σχέσεων καὶ λειτουργιῶν καὶ τὴν ἐνσωμάτωσί της στὸ οἰκουμενικὸ , καὶ δευτερευόντως καὶ κατ' ἀκολουθία στὸ Εὐρωπαϊκὸ, σύστημα.

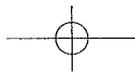
Ἄντ' αὐτοῦ προβάλλεται ἐπιτροπὴ ἐιδικῶν ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Τίνων ἐιδικῶν; Ὅπως τοῦ περιβόητου στὴν ὑπόθεσι τῆς Π.Γ.Δ. τῆς Μακεδονίας; Ἡ τῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Fouchet; Ἡ αὐτῶν ἐδῶ τῶν ἐντοπίων ποὺ διαφεύσθησαν σὲ ὅλες τὶς προβλέψεις καὶ ἀστόχησαν σὲ κάθε συμβουλή;

Εἴτε ἡ Ἀναξιοκρατία ὑποκρίνεται τὸν διάλογο καὶ χρονοτριβεῖ ἀναγνωρίζουσα τὴν δεινὴν θέσιν καὶ ἀνικανότητά της —εἴτε προσχηματίζεται ἐνῶ ἔχει δεχθεῖ οὐσιαστικὰς λύσεις, πού, χωρὶς τὴν ἰκανότητα δημιουργικῆς στρατηγικῆς, θὰ εἶναι ἀσφαλῶς δυσμενέστατες.

Τὶ νὰ διαλέξωμε; Οὐδέν!

Ὁ ἐξ ἀνικανότητος ἀναγκαῖος Ὀππορτουнизмὸς κάθε ἀναξιοκρατίας τῆς στερεῖ καὶ αὐτὴ τὴν ἐλαχίστη σαφήνεια ἐπιλογῆς μεταξὺ τῶν δύο ἀποτυχιῶν. Καὶ στὶς δύο ἄλλως τε περιπτώσεις τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς χώρας παραβλάπτονται ριζικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 43.

ΤΟΠΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΑΙ ΑΤΟΠΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

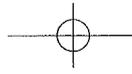
Στὸ de facto διαμορφωθὲν Αἰγαϊϊκὸ Καθεστῶς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας, ἡ Τουρκία ἀντέδρασε μακροχρόνια μὲ τὸν δέοντα τρόπο:

- (α) ἐνίσχυσε τὴν Δύναμί της, δηλαδή τὸ Δυναμικὸ τῆς λειτουργικότητός της·
- (β) διήρθρωσε τὴν διεθνή στάσι καὶ δράσι της μὲ συστηματικὴ, μόνιμο καὶ ἀπαρέγκλιτο ἀναφορὰ στὸν ὀρθὸ ὑπεραίροντα στρατηγικὸ συνδυασμὸ (Η.Π.Α.)· καὶ
- (γ) υἱοθέτησε τακτικὴ βασιζομένη σὲ ἀντικειμενικὴ ἀνάλυσι τῶν γεωπολιτικῶν δεδομένων (στοιχείων, δομῶν, ἐπιρροῶν) πέραν ἰδεοληψιῶν ἀδυναμίας. Ἡ Ἑλλάς ἀντιθέτως ἐτοποθετήθη ἀπὸ τὴν Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία της σὲ τροχιά ὑστερήσεως καὶ ὑποβαθμίσεως. Ἡ θετικὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα γεωστρατηγικὴ πραγματικότης στὸ Αἶγαῖο θὰ ἀνετρέπετο ἔτσι ὅταν ἡ σχετικὴ διαφορὰ δυναμικοῦ τῶν δύο χωρῶν θὰ ἐμηδενίζετο.

Ἡ Ἑλλάς ἐντούτοις δὲν ἀντέστρεψε τὴν πορεία ἐξασθενίσεώς της: κυριωτάτη αἰτία ἦταν ὁ Παρακλιμακὸς Εὐρωπαϊκὸς προσανατολισμὸς (γεννήτωρ νοσηροῦ ὑπερπροστατευτισμοῦ) τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας της. Ἡ Τουρκία ἀπὸ καιροῦ θέτει θέμα ἙλληνοΤουρκικῆς Συνεργασίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ καὶ ζωτικὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον Ἑλληνικὴ Στρατηγικὴ ὑπερτερήσεως καὶ τοπικῆς Ἡγεμονίας στὸν ΒαλκανοΜικρασιατικὸ χῶρο δὲν εἶναι ἐπιδιωκτὴ. Ἡ Ἑλλάς ἐντούτοις ἠρνήθη τὴν ἙλληνοΤουρκικὴ Συνεννόησι. Ἡ Τουρκία εἰς ἀπάντησι ἤσκησε πίεσι διαφορικὴ καὶ διαβαθμισμένη. Ἡ Ἑλλάς ἐνέμεινε στὴν ἀρχὴ τῆς μὴ ἀνταποκρίσεως: ἀνήγαγε ἓνα (τὸ πολὺ) τακτικὸ ἐλιγμὸ σὲ στρατηγικὸ στόχο, καὶ τὸ χειρότερο, χωρὶς νὰ ἔχη ἐπεξεργασθῆ πραγματικὴ Στρατηγικὴ. Ἐξ οὗ κατὰ βάθος ὁ ἐγγενὴς καιροσκοπισμὸς καὶ ἡ ἀναξιοπιστία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς. Μία τέτοια ἀστράτηγος «Στρατηγικὴ» εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀποτυχία· καὶ ἀπέτυχε.

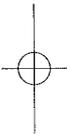
Ὁ οὐσιώδης στρατηγικὸς λόγος διὰ τὸν ὁποῖο ἡ Ἑλλάς δὲν ἀνταποκρίνεται

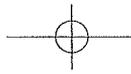

έπιτυχώς στην έμφατική πρόκληση τών καιρών να διαδραματίση μείζονα, συστηματικό και μόνιμο ρόλο στον φυσικό και οίκειο γεωπολιτικό της χώρο, τὸ Μέγα ΒαλκανοΜικρασιατικό Σύμπλεγμα με τις άντικειμενικές προεκβολές τής δυναμικής του πρὸς ΒορειοΑνατολὰς και ΝοτιοΑνατολὰς, εἶναι ὁ αὐτὸς με τὸν βαθύτερο στρατηγικό λόγο διὰ τὸν ὁποῖο ἡ Ἑλλάς ἀποτυγχάνει να συνδυασθῆ ἀποφασιστικά, σταθερὰ και πολυδιάστατα με τὴν ὑπεραίρουσα Οἰκουμενική Ἡγεμονική Δυναμική στην διαμόρφωση τοῦ περιβάλλοντος πεδίου: πρόκειται για τὸν παρακμιακό Εὐρωπαϊσμό τής Ἡγετικής τής Ἀναξιοκρατίας. Βεβαίως ὁ ἀναχρονισμὸς αὐτὸς στον στρατηγικό προσανατολισμὸ τής Ἀναξιοκρατίας ἐνισχύει και ἐνισχύεται ἀπὸ τὴν ἀδυναμία και τὸν παρασιτισμὸ στον ὁποῖο ἡ Ἀναξιοκρατία καταδικάζει τὴν χώρα και τὸν ὁποῖο ἐκφράζει.

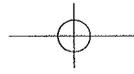
Ἄλλὰ τὸ κενὸν ἰσχύος ποὺ ἡ πτώσις τής Σοβιετικής Ἐνώσεως και οἱ συμπαροκολουθήσασες μεταβολές ἐδημιούργησαν στην εὐρύτερη περιοχή ἀποζητεῖ τὴν κάλυψίν του. Ἐνα νέο πλέγμα συσχετισμῶν στον χῶρο εὐρίσκεται ὑπὸ διαμόρφωση, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀκόμη ἀποκρυσταλλωθῆ. Ὁ γόνιμος ὀργανισμὸς γεννήσεώς του συμπαρασύρει ἄκουσα και ἀντιστεκόμενη τὴν Ἑλληνική Ἀναξιοκρατία, ἡ ὁποία, μέσα στίς κοσμικοῖστορικές μεταβολές ποὺ σημειώνουν τὸ τέλος τής Εὐρωπαϊκῆς Ἱστορικής Φάσεως, φελλίζει τὴν ἰδεοληψία τοῦ Εὐρωπαϊσμοῦ τής. Παρασυρομένη και περιωθυμένη ἡ Ἡγετική Ἀναξιοκρατία ἀναγκάζεται ἀπὸ τὴν δύναμη τών πραγμάτων να φανῆ ὅτι ἐπιχειρεῖ τὴν προσαρμογή τής ὑποτονικής ἐξωτερικής δραστηριότητός της πρὸς τὴν ὑπεραίρουσα ὀργανωτική ἀρχή, και να ὑποκριθῆ ὅτι ἀσχολεῖται με τὰ πραγματικά προβλήματα τής χώρας και τίς ρεαλιστικές προοπτικές της στον φυσικό χῶρο της. Ἄλλὰ και τὰ δύο τὰ πράττει κιβδήλως, με ἄλλο σκοπὸ, και, ἐπομένως, κατὰ κοσμικὴν δίκην, ἀναποτελεσματικά. Πρόσφατα ὑπῆρξε μία ἐπὶ μέρους φανέρωσις τής συγχύσεώς της: ἐπάγωσε μετὰ τὴν συνάντησι τών Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν στο Βουκουρέστι.

Ἡ θεμελιώδης διαφορὰ μεταξύ τοῦ οὐσιώδους χαρακτῆρος τῆς Τουρκικῆς Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀστρατήγῳ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἀφ' ἑτέρου, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἡ πρώτη ἔχει τοπικό, ἐνῶ ἡ δευτέρα ἀ-τοπικό προσανατολισμό. Ἡ Τουρκία ἀκολουθεῖ συστηματικὰ τὴν ἀρχὴ τῆς δράσεως ἀπὸ τὸ κέντρο πρὸς τὴν περιφέρεια κατὰ τὴν φυσικὴ ροὴ τῆς ἐνεργείας. Ἀντιθέτως ἡ Ἑλληνικὴ Ἀναξιοκρατία ἐπενδύει σὲ παράταιρους συνδυασμοὺς καὶ ἀσύμβατα ἐξωγεωπολιτικὰ πεδία μὲ συνέπεια τὴν ἀναποτελεσματικὴν κατασπατάλησιν τοῦ ὅποιου ὀλίγου δυναμικοῦ ὃ ἀφύσικος προσανατολισμός τῆς ἐπιτρέπει νὰ συγκεντρωθῇ. Ἡ Τουρκία ἔχει ὡς πρώτη προτεραιότητα τὴν ἐνεργητικὴν ἐπιρροή τῆς στοὺς οἰκείους γεωπολιτικοὺς χώρους (Βαλκανικὴ, ὙπερΚαυκασία, Κεντρικὴ Ἀσία, Ταρταρικῆς, Ρωσικῆς περιοχῆς, Μέση Ἀνατολή, Ἰράν) καὶ τὸν δυναμικὸ στρατηγικὸ συνδυασμὸ τῆς μὲ τὸ πεδίο ἐπιρροῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονικῆς Δυνάμεως (Η.Π.Α.). Ἡ Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ἔχει ὡς ὑπερκειμένη (συστατικὴ τῆς ὑποστάσεώς τῆς) ἀναγκαιότητα τὴν ἐξαρτηματικὴν συμμετοχὴ τῆς σὲ ἀλλότριον γεωπολιτικὸν πεδίο (τὴν ΚεντροΔυτικὴν Εὐρώπην). Ἡ διαφορὰ αὐτὴ συνιστᾷ κύριον παράγοντα τῆς ἀντιστοίχου ἀποτελεσματικότητος καὶ ἐπιτυχίας τῆς μιᾶς ἔναντι τῆς ἄλλης πολιτικῆς. Τὸ φυσικὸ εὐοδώνεται, ἐνῶ τὸ τεχνητὸ προσκρούει συνεχῶς σὲ ἐμπόδια.

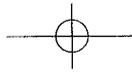

ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΑΤΟΠΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Ίστορικά, μετὰ τὴν κατάρρευσι τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὅλη ἡ ἐργώ-
 δης καὶ σκληρῆ προσπάθεια στὴν Μ. Ἀσία ἐστιάσθηκε εἰς τὴν σύμπηξι καὶ
 ἀνάπτυξι ἰσχυροῦ Τουρκικοῦ κράτους: τὸ στρατηγικὸ δόγμα τοῦ Κεμάλ Ἀτα-
 τούρκ συνίστατο στὴν μὴ καταδαπάνησι ἔθνικοῦ δυναμικοῦ εἰς ὑπερόριες βλέ-
 φεις, ὅσο ἐλκυστικῆς ἢ καὶ ἀρμόζουσας νὰ παρουσιάζοντο. Αὐτὸ ἀπετέλει τὴν
 πρώτη φάσι δραστηριοτήτων στὸν πολιτικὸ σχεδιασμὸ τῆς Τουρκίας: τὴν φάσι
 τῆς ἐσωστρέφειας. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ στρατηγικὴ αὐτὴ ἐπέτυχε σὲ ἱκανοποιη-
 τικὸ βαθμὸ τοὺς στόχους τῆς, καὶ ἔτσι οἰκοδομήθηκε ἡ ταυτότης καὶ ἐδραιώ-
 θηκε ἡ ἰσχύς τῆς Τουρκικῆς ὄντοτης, τὸ συσσωρευμένο δυναμικὸ ἦταν ἔτοιμο
 νὰ δράσῃ κατὰ τὶς φυσικῆς γραμμῆς ἐπιρροῶν στὸ περιβάλλον γεωπολιτικὸ
 πεδίο: βεβαίως ἡ ἐμβέλεια καὶ τὸ βάρος τῆς δράσεώς του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς
 κρατούσας ἐκάστοτε γενικώτερες συνθήκες ἐντός, ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν οἰκείων
 γεωπολιτικῶν χώρων.

Ἦδη κατὰ τὴν Μεσοπολεμικὴ περίοδο ἡ Τουρκία παγίωσε τὸν στρατηγικὸ
 ἔλεγχο τῶν Στενῶν μὲ τὴν Συνθήκη τοῦ Montreux. Ἀλλὰ ἡ γεωπολιτικὴ
 σημασία τοῦ ἐλέγχου τῶν Στενῶν περιορίζεται ἀποφασιστικὰ ἂν τὸ Αἴγαῖο
 ἐλέγχεται καθοριστικὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Σὲ ἓνα ἀξιοσημεῖωτο μνημόνιο ποὺ ὁ
 Дугново (πρῶην Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν τῆς Ρωσσίας καὶ τότε μέλος τοῦ
 Συμβουλίου τοῦ Κράτους) εἶχε ὑποβάλει στὸν Τσάρο Νικόλαο Β' τὸν Φεβρ-
 ρουάριο τοῦ 1914, μισὸ χρόνο πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου,
 ἀναπτύσσεται ἡ ἀποφῆς ὅτι ἡ διασπορὰ τῶν νήσων στὸ Αἴγαῖο καθιστᾶ τὸ
 Ἀρχιπέλαγος σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου δυνητικὰ κλειστὴ θάλασσα μὲ φράγματα
 ἀπὸ χωρικὰ ὕδατα. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ὀδηγεῖ τὸν Дугново στὴν ὑποβάθμισι
 τῆς σημασίας ἐλέγχου τῶν Στενῶν - ἓναν ἔλεγχο ποὺ ἡ Ρωσσία εἶχε πάγιο
 στόχο νὰ ἐπιτύχῃ καὶ ἡ Ἀγγλία νὰ ἀποτρέψῃ καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς
 τελευταίας περιόδου τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐπιχειρηματολογῶν
 ἐναντίον ἐνὸς πολεμικοῦ συνδυασμοῦ Ἀγγλίας - Ρωσσίας ἐναντίον τῆς Γερμα-
 νίας, χρησιμοποιεῖ τὴν δυνατότητα μετατροπῆς τοῦ Αἰγαίου εἰς ἔθνικὴ χωρικὴ
 θάλασσα (κατὰ ὠρισμένα τουλάχιστον μέτωπα), γιὰ νὰ μειώσῃ τὴν σημασία

ένος προβλεπομένου Ρωσικού έλέγχου τών Στενωών ως κινήτρου για τήν είσοδο τής Ρωσσίας σέ πόλεμο στο πλευρό τής 'Αγγλίας έναντίον τής Γερμανίας: ή 'Αγγλία έλέγχουσα τò Αίγαίο θά έξουδετέρωνε (ύποστηρίζει ó Durpono) τόν Ρωσικό έλεγχο τών Στενωών· έτσι ή 'Αγγλία ούσιαστικά δέν θά παρεχώρει τίποτε σημαντικό στην Ρωσσία έναντι τής έμπλοκής τής τελευταίας σέ πολεμική συμφωνία με αύτή κατά τής Γερμανίας. Γράφει:

(ή κατοχή τών Στενωών) έν τούτοις δέν θά μάς έδινε έξοδο στην άνοικτη θάλασσα (τήν Μεσόγειο), άφού από τò άλλο μέρος τών Στενωών εύρίσκεται μία θάλασσα (τò Αίγαίο) άποτελούμενη σχεδόν ολοκληρωτικά από χωρικά ύδατα, μία θάλασσα κατεστιγμένη από πολυάριθμες νήσους όπου τò Βρετανικό Ναυτικό, επί παραδείγματι, δέν θά συνήντα όποιαδήποτε δυσκολία στο να κλείση για μάς κάθε είσοδο και έξοδο, ανεξαρτήτως τών Στενωών.

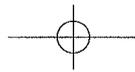
Τά Στενά και τò Αίγαίο άποτελοϋν μία άντικειμενική στρατηγική ένότητα, και ή κίνησης τής Τουρκίας από τά πρώτα στο δεύτερο άκολουθεί στερεή στρατηγική λογική.

Στις 30.4.1982 ó Τουρκος άντιπρόσωπος στην Τρίτη Συνδιάσκεψη για τò Δίκαιο τής Θαλάσσης ήρνήθη να έπικυρώση τήν καταληκτική Σύμβασι έπικαλούμενος τά ζωτικά συμφέροντα τής χώρας του. 'Η Τουρκία προσέκοφε στο άρθρο 3 τής Συμβάσεως, κατά τò όποίο:

Κάθε Κράτος έχει τò δικαίωμα να καθορίζη τò πλάτος τών χωρικών του ύδάτων μέχρι ένός όρίου μη ύπερβαίνοντος τά 12 ναυτικά μίλια, μετρούμενα από γραμμές βάσεως προσδιοριζόμενες σύμφωνα με τήν παρούσα Σύμβασι.

'Η διάταξις αύτή συνεμορφώθη πρòς προηγούμενες επί μέρους διακρατικές Συμφωνίες και τήν μάλλον μαξιμαλιστική συνήθη πρακτική τών Κρατών. Πέραν όμως τής νομικής ύφης του προβλήματος (ή όποία θά αναλυθῆ σέ προσεχές φύλλο) ή έπίκλησις τών ζωτικών συμφερόντων μιās χώρας τήν έξαιρεί από τήν έφαρμογή τής άντιξόου διατάξεως - μέχρι τής ύποχρέσεώς της συμμορφώσεως πρòς αύτήν. Ζωτικά συμφέροντα και άπειλή πολέμου συνδέονται άρρηκτα. Εϋθύς εξ άρχῆς ή Τουρκία ύπεστήριξε ότι επέκτασις τών Έλληνικών

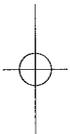
χωρικών υδάτων από τὰ ισχύοντα 6 εἰς 12 μίλια συνιστᾶ αἰτία πολέμου (casus belli) ἀφοῦ ἔτσι μετατρέπεται τὸ Αἴγαῖο σὲ Ἑλληνικὴ λίμνη καὶ παραβλάπτονται ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Τουρκίας. Στὶς 14.11.1985 ὁ Τοῦρκος Ὑπουργὸς Ἀμύνης εἶχε δηλώσει ὅτι:

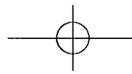
ὑπέρβασις κατὰ ἓνα χιλιοστὸ τῶν 6 μιλίων στὸ Αἴγαῖο θὰ ἀποτελέσῃ casus belli.

Τὸ Δόγμα αὐτὸ εἶναι ἔκτοτε σταθερὰ θέσις τῆς Τουρκικῆς Πολιτικῆς. Στὶς 16.11.1994 ἡ Σύμβασις γιὰ τὸ Δίκαιο τῆς Θαλάσσης τῆς 30.4.1982 ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ. Ἡ Τουρκία δὲν τὴν ἔχει ὑπογράψει. Ἡ Ἑλλάς ὑποστηρίζει ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα μονομεροῦς ἐπεκτάσεως τῶν χωρικών τῆς υδάτων μέχρι τὰ 12 μίλια, ἀλλὰ ὅτι δὲν ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα αὐτό. Ἡ Τουρκία ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα μονομεροῦς ἐπεκτάσεως τῶν χωρικών τῆς υδάτων καὶ ὅτι Ἑλληνικὴ διακήρυξις ἐπεκτάσεώς των θὰ συνίστα αἰτία πολέμου. Ὁ νῦν Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἔχει ἐν τῷ μεταξύ δηλώσει ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν προτίθεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ χωρικά τῆς ὕδατα. Φαίνεται ὅτι ὁ ὅρος τῆς μὴ ἐπεκτάσεως εἶναι μέρος τῆς Συμφωνίας Ἀπεμπλοκῆς τῆς 30-31.1.1996 (πβ. φύλλο 8.4.1996).

Τὸ θέμα τῆς ἐκτάσεως τῶν χωρικών υδάτων συνδέεται στενὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐδαφικῆς κυριαρχίας στὶς νησίδες τοῦ Αἴγαίου. Οἱ νῆσοι κάθε κατηγορίας καθὼς καὶ οἱ βραχονησίδες ἔχουν ἴδια χωρικά ὕδατα (πβ. ἄρθρο 121 τῆς Συμβάσεως γιὰ τὸ Δίκαιο τῆς Θαλάσσης). Οἱ νησίδες ἀπροσδιορίστου ἢ ἀμφισβητουμένης κυριαρχίας (οἱ γκρίζες περιοχὲς στὸ Αἴγαῖο κατὰ τὴν Τουρκία) περιβάλλονται ἀπὸ χωρικά ὕδατα ἐξ ἴσου ἀπροσδιορίστου ἢ ἀμφισβητουμένης κυριαρχίας. Τὸ πρόβλημα τοῦ Αἰγαίου καθεστῶτος περιπλέκεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο συνεχῶς περισσότερο: μία ὄντως λίαν ἀποτελεσματικὴ τακτικὴ, ἐὰν ἀκολουθηθῇ μὲ σοφία καὶ τόλμη.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἐθεώρησε ὅτι μπορεῖ νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν δέσμευσι τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴν ἐπεκτείνῃ τὰ χωρικά τῆς ὕδατα μὲ τὴν ἐγκατάλειψι ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας τῶν διεκδικήσεών της στὶς νησίδες.

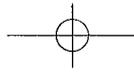

Εἶναι θλιβερό ὅτι ἀγνοεῖται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία θεμελιώδης κανὼν (οὐσιώδης καὶ ὄχι νομικιστικός) τῶν Διεθνῶν Σχέσεων. Ἡ Τουρκία εὐρίσκεται (καὶ μάλιστα μετὰ τὴν Διπλωματικὴ νίκη τῆς στὰ Ἴμια) σὲ θέσι πλεονεκτικὴ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα: δὲν ἔχει κανένα σοβαρὸ λόγο νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ ἔναντι μιᾶς Ἑλληνικῆς ὑποσχέσεως ἢ ὁποῖα ἄλλως τε δὲν θὰ τηρηθῇ (ἐν ὄψει τοῦ ἀναχρονιστικοῦ Εὐρωπαϊκοῦ προσανατολισμοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας), καὶ ἢ ὁποῖα ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν συνιστᾷ καθαρὴ συνολικὴ κατανομὴ στρατηγικῶν ρόλων στὴν περιοχὴ. Ἡ Τουρκικὴ λογικὴ εἶναι ἰσχυρὰ: μόνον συνολικὴ διαπραγματεύσεις ἐφ' ὅλη τῆς ὕλης, καὶ μὲ σκοπὸ τὴν διαμόρφωσι ἙλληνοΤουρκικοῦ Στρατηγικοῦ Συνδυασμοῦ γιὰ τὸν κοινὸ ἐνιαῖο γεωπολιτικὸ χῶρο καὶ τὶς εὐρύτερες διαπλοκὰς τοῦ στίς μείζονες ἐπιρροὲς τῶν καθολικότερων καί, κυρίως, τοῦ οἰκουμενικοῦ δυναμικοῦ πεδίου, μπορεῖ νὰ καταλήξῃ ρεαλιστικὰ στὴν ἐπίλυσι τῶν ἙλληνοΤουρκικῶν διαφορῶν. *Τὸ μέγιστο στὴν περίπτωσι αὐτὴ εἶναι τὸ προσεχέστερο.* Καὶ τὸ ἤδη μέγιστο καθίσταται ὀγκωδέστερο, ἀφοῦ χρειάζεται νὰ συναρτηθῇ πρὸς τοὺς ἄλλους δύο θεμελιώδεις ἄξονες τῆς Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς, τὴν στενῶτατη συνεργασία μὲ τὴν Σερβία, καὶ τὴν καθολικὴ, δυναμικὴ καὶ δημιουργικὴ ἐναρμόνισι μὲ τὴν βαθύτερη Ἀμερικανικὴ Στρατηγικὴ τῆς Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονίας. *Ἀλλὰ χρειάζεται βαθυγνώμονα σοφία καὶ συνεπακόλουθο διαρθρωτικὴ τακτικὴ εὐβουλία τὴν ὁποῖα ἢ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία στερεῖται - καὶ θὰ ἀτυχῆσῃ βαρύτερα ἂν προφασισομένη ὅτι τὴν κατέχει καὶ μεθύσκουσα στὴν Πλατωνικὴ δευτέρα ἄγνοια ποὺ τὴν κατατρύχει, ἐπιδιώξῃ νὰ μιμηθῇ τὰ σοφὰ καὶ δεινὰ, περιτρεπομένη ἀναξίόπιστα καὶ ἀτελέσφορα μίᾳ ἀκόμη φορά.*

Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ταράσσεται καὶ σφραδάζει: παρατηρεῖ, καὶ αἰσθάνεται τὴν δριμύτητα τῶν ἐπιπτώσεων, χωρὶς ὅμως νὰ κατανοῇ κατὰ βάθος μίᾳ συνεπῆ, ἀταλάντευτο, πραγματικὴ καὶ ὄχι ὀνομαστικὴ Στρατηγικὴ ἐκτυλισσόμενη μὲ ἀδῆριτο νομοτέλεια: τὴν Τουρκικὴ Στρατηγικὴ στὸ ΒαλκανοΜικρασιατικὸ πεδίο καὶ τὴν ὀλοκλήρωσί τῆς στὸν συνολικὸ Τουρκικὸ Σχεδιασμὸ μιᾶς ἀκτινωτῆς διαφοροποιημένης δράσεως κατὰ τὶς φυσικὰς γραμμὰς ἐπιρροῶν στὰ γειτονικὰ πεδία. Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ὑποκρίνεται ὅτι ἀγανακτεῖ μὲ

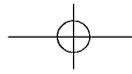

τήν τελευταία αναφορά της Τουρκικής Κυβερνήσεως στο καθεστώς της Γαύδου ως νέου στοιχείου Τουρκικής ακρότητας.

Ήδη μὴν ἐξαντλήση τὰ ὅρια τοῦ πανικοῦ ἀκόμη: θὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλες παρόμοιες ἀναφορές. Ὅ,τι γίνεται ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας ἔχει προπεριληφθῆ καὶ προτυπωθῆ στὴν Τουρκικὴ Ρηματικὴ Διακοίνωσι τῆς 29.1.1996 (πβ. φύλλο 6.5.1996), τὴν ὁποία ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναξιοκρατίας εἶχε θεωρήσει ἄσφαιρο, κρίνων ἐκ τῶν ἰδίων ἀλλοπροσάλλων πυροτεχνημάτων.

Ἡ κυρίαρχος Ναυτικὴ Δύναμις τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου χρειάζεται ὡς βᾶσι ἐπιρροῶν πρὸς τὶς ἐνδοχώρες στὴν περιοχὴ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκία ἐν συνδυασμῷ. Αὐτὸ συνεπάγεται διανομὴ συνεργητικῆ Στρατηγικῶν ρόλων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν. Ἡ ΚεντροΕὐρωπαϊκὴ ἐπίδρασις (κατὰ τὸ παρὸν ἀσκούμενη διὰ τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος) συνίσταται στὴν ἄβουλη συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος στὴν Ε.Ε. καὶ στὴν Γερμανικὴ κυρίως (περιλαμβανομένων καὶ τῶν δορυφόρων τοῦ σκληροῦ πυρῆνος) οἰκονομικὴ ὑποστήριξι τῆς Τουρκίας καὶ τῶν πρωτοβουλιῶν της, ἰδίως ὅταν παρέχουν πεδίο σὲ διαφοροποιήσι ἀπὸ τὶς Ἀμερικανικὰς ἐπιλογὰς (π.χ. ἡ πρόσφατος κολοσσιαία Συμφωνία Τουρκίας - Ἰρὰν γιὰ τὸ φυσικὸ ἀέριο). Καὶ ἡ μὲν ἐπιλογὴ τῆς Τουρκίας γιὰ συντονισμό μὲ τὴν Ἡγεμονικὴ Οἰκουμενικὴ δυναμικὴ εἶναι σταθερὰ (ἔκφρασις τῆς ὑγείας τῆς ἡγετικῆς Τουρκικῆς τάξεως), πέραν τῶν οἰωνδῆποτε οἰκονομικῶν σχέσεων Γερμανίας - Τουρκίας: ἡ ἐπιλογὴ αὐτὴ μεγιστοποιεῖ τὴν φυσικὴ περιφερειακὴ ἐμβέλεια δράσεως τῆς Τουρκίας, βάσει μιᾶς σοφῆς τοπικῆς πολιτικῆς.

Οἱ οἰκονομικὲς σχέσεις δὲν ἀποτελοῦν αὐτόματα δείκτη στρατηγικῆς συμπτώσεως. Τὶς παραμονὲς τοῦ πολέμου οἱ οἰκονομικοὶ δεσμοὶ ὄλων τῶν χωρῶν τοῦ ΒαλκανοΜικρασιατικοῦ Γεωπολιτικοῦ πεδίου μὲ τὴν Γερμανία ἦταν ἰσχυρότατες. Ἐντούτοις ἡ Γερμανικὴ κυριαρχία στὸν χῶρο συνήνητησε ἀντίστασι ἀκόμη καὶ σὲ χῶρες ποὺ ἡ Ἡγεσία των συνεφώνησε μὲ τοὺς Γερμανικοὺς σχεδιασμούς (π.χ. ἡ Ρουμανία, ἡ ὁποία «ἐδέχθη» καὶ τὸν διαμελισμὸ της ἀκόμη κατὰ τὴν «Διανομὴ τῆς Βιέννης»). Σχέσεις καθολικῆς οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεως (ὅπως αὐτὲς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ε.Ε. τώρα) δημιουργοῦν συχνὰ τάσι ἀντι-

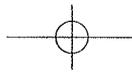
δράσεως, ή όποία άναμένει τήν κατάλληλο εύκαιρία για να εκδηλωθῆ. Τό φαινόμενο είναι ιδιαίτερα έντονο όταν ό οικονομικός συσχετισμός αντίκειται πρός τόν επιβαλλόμενο γεωστρατηγικό συνδυασμό τῆς άσθενέστερης Δυνάμεως.]

Ἡ Γερμανική (ΚεντροΕυρωπαϊκή) πρότασις διανομῆς σφαιρῶν έπιρροῆς τῶν δυνάμεων τοῦ Τριπλοῦ Συμφώνου (Γερμανία - Ἰταλία - Ἰαπωνία) καί Ρωσσίας, τό 1940.

Ἡ Ἀτλαντική διείσδυσις διά θαλάσσης. Ἀπαιτεῖται άποφασιστικός συνδυασμός μέ παραθαλάσσιες χῶρες πού διαθέτουν ισχυρά καί έκτεταμένα δυναμικά έπιρροῶν πρός τό έσωτερικό σέ οικείες των ένδοχῶρες.

Ἡ άτοπία τῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς τῆς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας εκδηλώνεται είτε μέ πρακτική άποσύνδεσι από τά πραγματικά οικεία γεωπολιτικά πεδία καί συνεπακόλουθο άστράτηγο έσωστρέφεια, είτε μέ φανταστικούς, άνάρμοστους καί άπολύτως άνενεργούς συνδυασμούς πρός χῶρες άσύντακτες σέ ούσιώδη κοινό γεωπολιτικό χῶρο μέ τήν Ἑλλάδα καί άμοιβαία άνεπίδραστες από τά αντίστοιχα δυναμικά πεδία. Ἔτσι, κατά τήν δεύτερη νόσο, ή Ἑλλάς συνάπτεται έμφατικά μέ Λιβύη ἢ Λουξεμβούργο, μέ Ἰράν ἢ Ὁλλανδία, μέ τούς Ἀδέσμευτους ἢ τήν Ευρωπαϊκή Ἐνωσι, ένῶ άδυνατεῖ να έπενεργήση καί άλληλεπιδράση άποφασιστικά μέ Σερβία καί Τουρκία, μέ γεωγραφική Βόρειο Μακεδονία καί Ἀλβανία παραγνωρίζει δέ τήν δημιουργική πλοκή μέ τό ύπεραῖρον δυναμικό τῆς Οἰκουμενικῆς Ἡγεμονικῆς Δυνάμεως. Βεβαίως ή ιδεοληπτική σύναψις (τεχνητή, αυθαίρετος, εύχητική, συναισθηματική) είναι άνυπόστατος έν τοῖς πράγμασι καί ἄρα άναποτελεσματική. Είναι αυτός ένας κύριος λόγος πού καλλιεργεῖται από τήν Ἡγετική Ἀναξιοκρατία ό άξιοκαταφρόνητος μύθος τῆς αυτοδικαιουμένης άεργίας: ἔχει ή Ἑλλάς δικαίω χωρίς όμως δικαίωσι καί άποτέλεσμα. Ὁ άνίκανος καί ἄχρηστος εφιάλτης τοῦ Εύνουχισμού προβάλλεται ως ιδανικό: ἔχει δικαίωμα αλλά όχι δύναμι. Ὁ Ἑλληνικός άναξιοκρατικός άναχρονιστικός «έκσυγχρονισμός» έν έσχάτοις επιδίδεται σέ ρέμβες συμπαρατάξεων μέ Ἀρμενία, Ἰράν, Συρία. Περιμένει να κερδίση χωρίς να άναρωτιέται άν μπορῆ να προσφέρῆ. Τί δύναται πρός τό Ἰράν πού δέν δύναται πρός τήν Ρουμανία; Τί πρός τήν Ἀρμενία πού δέν δύνα-

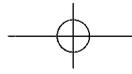

ται πρὸς τὴν Ἀλβανία;

Οἱ διακρατικὲς σχέσεις δὲν εἶναι θέμα συναισθηματικὸ καὶ βουλευτικὸ: εἶναι ζήτημα θέσεων ἐντὸς δεδομένων ἀντικειμενικῶς ἰσχυόντων γεωστρατηγικῶν δυναμικῶν πεδίων καὶ τῆς σχετικῆς ἰσχύος ἐκάστου πόλου εἰς αὐτά. Οἱ ἐπιρροές (εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς) ἀκολουθοῦν τὶς γραμμὲς τῶν οἰκείων γεωπολιτικῶν χώρων, τῶν περιβαλλουσῶν δυναμικῶν ἐστιῶν καὶ τῆς οἰκουμενικῆς ὀλοκληρώσεώς των.

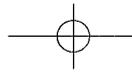
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΨΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τὸ μείζον ἄμεσο πρόβλημα Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς καὶ Πολιτικῆς Ἀσφαλείας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ταυτοχρόνως τὸ βαθύτερο ζήτημα ἐθνικῆς Στρατηγικῆς, δὲν ἀναφέρεται στὶς δοκιμαζόμενες Ἑλληνοτουρκικὲς σχέσεις, ἀλλὰ στὶς παρούσες διεργασίες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὀλοκληρώσεως. Τὸ θέμα τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος στὴν ἐπερχόμενη Διακυβερνητικὴ γιὰ τὴν νέα ἀναθεώρησι τῶν συστατικῶν συμφωνιῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως εἶναι σημαντικώτερο ἀπὸ τὸ θέμα τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς ἙλληνοΤουρκικῆς ἐντάσεως, ὅσο ἄμεσα πιεστικὸ καὶ ἄν ἐμφανίζεται τὸ τελευταῖο σὲ στιγμὲς κρίσεως. *Στὴν πραγματικότητα ἡ Βαλκανικὴ Πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἙλληνοΤουρκικὲς σχέσεις, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Πολιτικὴ, οἱ σχέσεις πρὸς τὴν Ρωσσία καὶ οἱ ἙλληνοΑμερικανικὲς Σχέσεις εἶναι ὅλα διαστάσεις τῆς μιᾶς συνολικῆς Ἐθνικῆς Στρατηγικῆς, ἡ ἀνυπαρξία τῆς ὁποίας μεταφέρει ἀνεπιτήδειους τακτικὸς ἐλιγμοὺς σὲ βᾶθρο στρατηγικῶν στόχων, διασχηματίζει τὴν ἀδυναμία καὶ ἀναποτελεσματικότητα σὲ πόζα ἐθνικοῦ δικαίου καὶ προσδίδει στὴν Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ τὸν χαρακτήρα ταυτοχρόνως ἀφόρητης κενολογίας καὶ κυνικοῦ καιροσκοπισμοῦ.*

Στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι ἡ Γερμανία μεθοδεύει, διὰ τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἐξονος, τὴν δημιουργία ἐνὸς σκληροῦ πυρῆνος κρατῶν ("motor group") τῶν ὁποίων οἱ θεμελιώδεις στρατηγικὲς ἐπιλογὲς συμπέπτουν ἰκανῶς ὥστε νὰ θέλουν ἡ Ἐνωσις νὰ προχωρήσῃ στὴν χάραξι Κοινῆς Ἐξωτερικῆς Πολιτικῆς καὶ Πολιτικῆς Ἀσφαλείας, δεσμευτικῆς γιὰ ὅλους, μὲ κανόνα (ἀναλογικῆς) πλειοψηφίας, καὶ ὄχι ὁμοφωνίας. Αὐτὸ σημαίνει γιὰ μία μικρὴ (ιδίως) χώρα τὴν ἐγκατάλειψι τῆς ἀρχῆς τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας, ἀφοῦ ἐκ τῶν προτέρων ἐκχωρεῖται τὸ δικαίωμα λήψεως ἀποφάσεως γιὰ ὅλα τὰ θέματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα εἰς σῶμα στὸ ὁποῖο ἡ χώρα ἐνδέχεται νὰ μειοψηφίσῃ σὲ κάθε δεδομένη ἀπόφασι. Ἀκόμη: ἡ διαφορὰ στρατηγικῶν στόχων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ συσταθσομένου ἀτύπου ἢ κανονικὰ συγκροτημένου Διευθυντηρίου τοῦ Ἐξονος κάνει τὴν διαφωνία σὲ συγκεκριμένους πολιτικὲς συστημα-

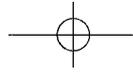
τική αναγκαιότητα και την μειοψηφία της Ελλάδος ένδημική, τόσο περισσότερο όσο το φάσμα των συζητούμενων θεμάτων δεν θα περιορίζεται πλέον εις εκείνα μόνον στα όποια μπορεί κατ' αρχήν να έπιτευχθή συναίνεσις ή τα όποια είναι άκρως και γενικώτερα σημαντικά. Ό παρεμβατισμός έπομένως θεσμοθετείται ως μόνιμο καθεστώς. Από την διαδικασία της Γερμανικής ολοκληρώσεως της Εύρώπης προκύπτει ό βασικός κίνδυνος για τα Έλληνικά ζωτικά συμφέροντα, και όχι από την έντασι στο Ανατολικό Ζήτημα της χώρας, ή όποια μάλιστα συχνά τείνει να συσκοτίζη την πραγματική γεωπολιτική δομή του ίδιου του Ανατολικού προβλήματος, αλλά και την στρατηγική σημασία των Ευρωπαϊκών τάσεων και εξελίξεων.

Η βασική γραμμή της παρούσης Έξωτερικής Πολιτικής της Ελλάδος είναι ή πλήρης ταύτισίς της προς τις διαδικασίες και την ουσία της πολιτικοϊστορικής Ευρωπαϊκής ένοποιήσεως, δηλαδή, κατά πρόθεσιν ή de facto, προς την προσάθεια Γερμανικής ολοκληρώσεως της Εύρώπης.

Τό θέμα έγινε αισθητό εύθως έξ αρχής σε θέματα πρωτοκόλλου και πρεσβευτικών προτεραιοτήτων. Συνεχίσθη με τις προτεραιότητες έπισκέψεων και συνομιλιών των πολιτικών υπευθύνων της Έξωτερικής Πολιτικής εις τό έξωτερικό είναι πλήρες σημασίας ότι ή πρώτη έξοδος του νέου διδύμου Πρωθυπουργού-Υπουργού Έξωτερικών έγινε όχι άπλως προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένώσεως, αλλά προς τον ΓερμανοΓαλλικό Άξονα και τό όργανό του, την Έπιτροπή των Βρυξελλών.

Η βαρεία διπλωματική ήττα της Ελλάδος στην κρίσι των βραχονησίδων Ίμια έπεσφράγισε τον άκρως επικίνδυνο Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της νέας Κυβερνήσεως: ή Έλλάς προετίμησε να ήττηθή παρά να αλλάξη την έσφαλμένη νέα έξωτερική πολιτική: αυτή είναι ή ουσία της τραγωδίας της ταπεινώσεως. Έν συνεχεία, ή Κυβέρνησις φαίνεται να απέδέχθη έγκατάλειψι της αρχής της Έθνικής Άνεξαρτησίας έναντι του Διευθυντηρίου της Ευρωπαϊκής Ένώσεως, δηλαδή του ΓερμανοΓαλλικού Άξονος όχι πλέον σε θέματα μόνον οικονομικά ή νομισματικά, αλλά και σε πολιτικά, σε υποθέσεις έξωτερικής Πολιτικής και άσφαλείας. Η παρούσα Έλληνική Έξωτερική Πολιτική καθορίζεται από την

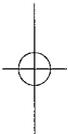

ταύτισί της με τούς σχεδιασμούς του Εύρωπαϊκού Διευθυντηρίου. Η συνεργασία της με την Παγκόσμιο Οικουμενική Δύναμι (Η.Π.Α.) είναι αναγκαστική, άνειλικρινής, ύποκριτική. Γι' αυτό και δέν φέρει καρπούς. Βασικό κριτήριο είναι ή πορεία τών Έλληνοτουρκικών σχέσεων (περιλαμβανομένου του Κυπριακού). Το Εύρωπαϊκό Διευθυντήριο θέλει αναβαθμισμένες, ένεργές αλλά είδικές σχέσεις με την Τουρκία. Έπιδιώκει π.χ. την γενναία οικονομική βοήθεια προς την Τουρκία, αλλά δέν έπιθυμεί την συμπερίληψη της Τουρκίας στην Εύρωπαϊκή Πολιτική Όλοκλήρωσι. Συνεπώς προτιμᾶ την διαίωνισι της ΈλληνοΤουρκικής άσυμβάτου, αλλά και άντιδρᾶ στην κωλυσιεργία της Ελλάδος στην ένεργοποίησι τών είδικών σχέσεων μεταξύ Εύρωπαϊκής Ένώσεως και Τουρκίας.

Άντιθέτως οί Η.Π.Α. έπιθυμούν πλήρη και καθολική ένταξι της Τουρκίας (όπως και της Ελλάδος) στο Έγεμονικό Παγκόσμιο δυναμικό πεδίο· συνεπώς και την συνολική διευθέτησι τών ΈλληνοΤουρκικών διαφορών χωρίς ύπόλοιπο που νά άποτελῆ διαρκή κίνδυνο νέου άποσυντονισμού. Ταυτοχρόνως πιέζει για την πλήρη ένσωμάτωσι της Τουρκίας στην Εύρωπαϊκή Ένωσι έν όφει της μείζονος Γεωστρατηγικής σημασίας της: τó βάρος της εκεί θά είναι αισθητό, όπως έχει άποδειχθῆ ἤδη πολλές φορές.

Η Έλλαδική Άναξιοκρατία νομίζει ότι συγκερανύει τις άντιθετικές στρατηγικές με την «Βῆμα προς Βῆμα» προσέγγισι. Η ύποκρισία είναι τόσο προφανής, που καταντᾶ γελοία, ένῶ είναι καταστροφική.

Η άντιπαράθεσις με την μόνιμη, σταθερή και ρεαλιστική Τουρκική Στρατηγική είναι συντριπτική.

ΒΑΡΥΔΑΙΜΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΥΓΧΥΣΙΣ

Ἡ ἀγωνιώδης προσπάθεια τῆς ἀσταθοῦς Ἡγετικῆς Ἀναξιοκρατίας νὰ ὑποκρύπτῃ τὴν ἀνικανότητά της ὑπὸ βαρὺ νέφος θολῆς ἀεργίας σκέψεως καὶ δράσεως καταφαίνεται σὲ κάθε ἀναγκαστικὸ βῆμά της. Σὲ συζήτησι στὴν Βουλὴ (7.5.1996) οἱ πολιτικοὶ ὑπεύθυνοι χειριστές, ὑπὸ τὸ νέφος Ἀναξισυμβουλοκρατίας, ἐπεδόθησαν εἰς μίαν ὑπόκρισι Βαλκανικῆς Πολιτικῆς διαφευδομένης ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα τῶν διμερῶν σχέσεων τῆς χώρας πρὸς τὶς γείτονες. Ἐπὶ πλέον ἐφάνη ὡς νὰ ἐπεζήτησαν νὰ τοποθετήσουν τὴν γενικώτερη Ἑλληνικὴ Στρατηγικὴ στὸ πλαίσιο τῶν ἰσχυροτέρων πεδίων ἐπιρροῶν. Καὶ ἀπεκάλυψαν τὴν ἀσυναρτησίαν τοῦ οἰονεὶ σχεδιασμοῦ.

Ἐμίλησαν γιὰ:

(α) σύμπτωσι Ἑλληνικῆς καὶ Γερμανικῆς Πολιτικῆς ὡς πρὸς τοὺς μακροπρόθεσμοὺς στόχους ὀλοκλήρωσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως

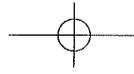
καὶ (β) σύμπτωσι Ἑλληνικῆς καὶ Ἀμερικανικῆς πολιτικῆς ὡς πρὸς τὸ κοινὸ ἐνδιαφέρον γιὰ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα στὰ Βαλκάνια.

Ὁ μακροπρόθεσμος στόχος τῆς Γερμανικῆς Στρατηγικῆς εἶναι ἀταλάντευτα ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ 800 μ.Χ. μέχρι σήμερα: ἡ Γερμανικὴ Ὀλοκλήρωσις τῆς Εὐρώπης. Α' Reich (ἡ Ἁγία Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους), Β' Reich (ἡ Πρωσικὴ Ὀλοκλήρωσις τῆς Γερμανίας), Γ' Reich (ἡ Μεσοπολεμικὴ Γερμανία) καὶ Δ' Reich (ἡ Γερμανία ἰδίως μετὰ τὴν ἐνοποίηση) ἔχουν κοινὸ στόχο: τὴν ὀργάνωσι τῆς Εὐρώπης κατὰ τὴν Τευτονικὴ τῆς ρίζας (πβ. φύλλα 20, 27.11.1995 καὶ 4, 11, 18.12.1995. Πβ. ἐπίσης φύλλο 26.3.1996).

Στὰ φύλλα 19.2.1996, 11-18-26.3.1996 καὶ 16.4.1996 ἀνελύθησαν οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος παραβλάπτονται ἀπὸ τὴν Στρατηγικὴν τοῦ ΓερμανοΓαλλικοῦ Ἄξονος γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ ὀλοκλήρωσι.

Ἡ Ἡγετικὴ Ἀναξιοκρατία ὅμως ἐμμένει στὸν παρακμιακὸ, ἀναχρονιστικὸ

Ευρωπαϊσμό της: είναι για αυτή θέμα αυτοσυντηρήσεως. Και μάλιστα με την απόγνωση της έσχάτης ούδενείας που την διακατέχει, τον προβάλλει επίδεικτικά ως δήλωσι πίστεως ακριβώς σε έξ αντικειμένου σημαντικές στιγμές, όπως κατά τον διορισμό του νέου Πρωθυπουργού ή πρό της έναρξεως Έλληνο-Αμερικανικών συνομιλιών.

Και δέν είναι μόνον αυτό. Όριοθετεί την συνταύτιση Έλληνικής και Άμερικανικής Πολιτικής στα Βαλκάνια στο κοινό ενδιαφέρον για επιχειρηματοοικονομική δραστηριότητα στον χώρο, και όχι σε κοινότητα στρατηγικών σχεδιασμών και παραλείπει παντελώς απαραίτητη δημιουργική πρόταση ενεργοποίησης ΈλληνοΤουρκικού συνδυασμού έν όφει της μείζονος Γεωστρατηγικής σημασίας της Τουρκίας. Και αυτό παρ' όλες τις Συμφωνίες Dayton την πρώην και μέλλουσα ειδική σχέση Η.Π.Α.-Άλβανίας τον στρατιωτικό ρόλο των Η.Π.Α. στην Βόρειο Μακεδονία το Μουσουλμανικό τόξο στα Βαλκάνια και τον αναβαθμισμένο ρόλο της Τουρκίας στην περιοχή. Παρ' όλη την αποφασιστική έμπερίληψη του ΒαλκανοΜικρασιατικού γεωπολιτικού χώρου στο Άμερικανικό πεδίο έπιρροών. Παρ' όλη την ούσιώδη Άμερικανική επανειλημμένη συμβολή (έκάστοτε ζητούμενη τις ώρες της κρίσεως) στο να μην υποφέρει ή χώρα την ολοκληρωτική κροῦσι των φυσικών συνεπειών από τους έκάστοτε έσφαλμένους χειρισμούς της Άναξιοκρατικής Άστοχίας. Παρ' όλο που ή Έλλάς ως Κράτος έχει καταφέρει να μην είναι ούσιωδώς χρήσιμη στην χάραξι Βαλκανικής Πολιτικής είτε από τις Η.Π.Α. είτε από τις χώρες της περιοχής. Παρ' όλο που ή από καθαρά επιχειρηματικής δυναμικής αναπτυχθείσα Έλληνική οικονομική δραστηριότητα στην Βαλκανική δέν άρκει για να παίξει ρόλο σε συνδυασμούς πεδίων Δυνάμεων, ούτε μπορεί να φθάση στο μέγιστο της αποδόσεώς της, χωρίς την στήριξι της από κατάλληλο συνολική Στρατηγική.

Βαρυδαίμων Άτη περιωθει την ΝεοΕλλαδική διαφωτιστική δολοπλόκο και μωρή σκοτοδινιά της άσταθούς Άναξιοκρατίας εις όλέθριες όδοῦς. Και αυτή μέν ευτυχώς έρρέτω. Άλοίμονο όμως για την χώρα εάν ή έρασιτεχνική περιπλάνησις της έν οῦ παικτοῖς μακρῦνη.

